

Budget 2023

Göteborgs Stad

Innehåll

Ta hand om Göteborg	6
Stadens mål.....	8
Styrning, ledning och ekonomi	9
Kommunstyrelsen	13
Arkivnämnden	26
Exploateringsnämnden	28
Förskolenämnden	33
Grundskolenämnden	39
Idrotts- och föreningsnämnden	49
Kulturnämnden	59
Miljö- och klimatnämnden	64
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	68
Nämnden för demokrati och medborgarservice	74
Nämnden för funktionsstöd	77
Nämnden för inköp och upphandling	83
Nämnden för Intraservice	87
Socialnämnder	89
Stadsbyggnadsnämnden	103
Stadsmiljönämnden	111
Stadsfastighetsnämnden	117
Stadsrevisionen	120

Utbildningsnämnden	121
Valnämnden	126
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	127
Överförmyndarnämnden	135
Göteborgs Stadshus AB	136
Energi.....	139
Bostäder	142
Lokaler	145
Näringsliv	147
Kollektivtrafik	152
Hamn	153
Turism, kultur och evenemang	155
Interna bolag	157
Boplatz Göteborg AB	158
Ekonomisk sammanställning 2023–2025	160
Verksamhetens kostnader nämnder	163
Investeringar nämnder	165
Kommuncentrala poster	166

Ta hand om Göteborg

Slutet av 2021 innebar ökande elpriser och kraftiga prisökningar på varor. Därefter har händelseutvecklingen i omvärlden ytterligare drivit på inflationen som kommit att nå historiska nivåer. Denna höga inflationstakt bedöms fortsätta och kan även förvärras ytterligare. En mycket osäker finansmarknad och stigande räntor förändrar kraftigt förutsättningarna för en fortsatt hög investeringstakt, vilket i sin tur riskerar att gå ut över sysselsättningen. Allt detta sammantaget kräver ett politiskt ledarskap som för en ansvarsfull ekonomisk politik och slår vakt om välfärdsuppdraget genom krisen.

Bortom krig, inflation och lågkonjunktur finns det ytterligare tydliga trender och utmaningar som vår stad behöver beakta. En av dessa är den demografiska utveckling som riskerar att innebära stora påfrestningar på välfärdssystemen och kompetensförsörjningen. Låga födelsetal i kombination med ökad livslängd innebär en allt äldre befolkning som i sin tur medför ökande behov av omsorg och vård. För att kunna säkra en god välfärd för framtiden krävs bland annat ny teknik och nya arbetssätt.

Under den gångna mandatperioden har vi tagit viktiga steg i rätt riktning på flera områden. Fler bostäder har lett till minskad hemlöshet och en mer näringslivsvänlig stad har bidragit till att Göteborg kom förhållandevis väl ut ur pandemikrisen vad gäller tillväxt och sysselsättning. Dessutom har köerna till vård- och omsorgsboende kapats samtidigt som vi gjort det möjligt för den äldre att själv få välja boende.

Valet 2022 gav i Göteborg en mandatfördelning som borde ha lett till ett fortsatt ickesocialistiskt styre i staden. Trots det bildar nu Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet styre i vår stad. Det samarbete Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna valt att gå in i görs i syfte att förvalta väljarnas val. Vi lägger därför grunden för en långsiktig politik, med målsättningen att under mandatperioden driva en stark opposition där vi är redo att närsomhelst men senast 2026, kunna ta över styret. Som förtroendevalda ser vi det som vår skyldighet att tillvarata göteborgarnas intressen, vilja och engagemang för ett Göteborg. För en stad som står stark i krisen, som förmår mota bort otryggheten från gator och torg, som gör det möjligt för fler att bidra till vår gemensamma välfärd och utveckling genom arbete och entreprenörskap, som går i täten för den gröna omställningen och som bygger en trivsamt stad att leva gott i hela livet.

Ingången i vårt arbete är att stadens verksamhet inte är tillräcklig i sig själv, utan att samhället är oändligt mycket mer än det offentligt ägda och styrda. Göteborgs utveckling förutsätter att vi tar oss an utmaningarna tillsammans med civilsamhället, näringslivet, akademien, regionen och andra myndigheter.

Vår stad befolkas av människor med förmågor, engagemang och egenansvar. Politikens, de kommunala förvaltningarnas och tjänstemännens roll ska därför vara att möjliggöra och bereda plats för människan och hennes gemenskaper att växa, samtidigt som den grundläggande tryggheten och välfärden ska säkras. Staden ska finnas där för dem som har det svårast, men också skapa förutsättningar för människor att utvecklas. För att fullt ut möjliggöra en sådan utveckling måste vår stad genomsyras av öppenhet och de goda krafterna i samhället behöver tillsammans praktisera nolltolerans mot alla former av parallella samhällsstrukturer, hot- och tystnadskulturer.

Det är vår övertygelse att det som staden bär ansvar för, måste staden också göra riktigt bra. Det kommunala grunduppdraget kommer därför vara vårt fokus. Det grundläggande välfärdsuppdraget, tryggheten och den sociala sammanhållningen måste prioriteras. Våra gemensamma medel behöver användas ansvarsfullt och vi måste vara varsamma och noggranna med hur göteborgarnas gemensamma skattemedel används, och vilka uppgifter och ansvar vi kan överlåta åt andra aktörer eller åt den enskilde själv. Prioritering är svårt, men också nödvändigt. Avsaknad av mod att välja bort innebär ett ansvarslost högt spel med skattebetalarnas pengar och med framtidens välfärd. Vi behöver därför skydda välfärden från ett svällande och urholkat offentligt åtagande.

Tillsammans tar vi hand om Göteborg.

Axel Josefson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L) och Elisabet Lann (KD)

Stadens mål

Budgetens övergripande mål gäller för stadens samtliga nämnder och styrelser. Under varje övergripande mål finns ett flertal övergripande verksamhetsmål. Varje nämnd och styrelse har ett eller flera av dessa övergripande verksamhetsmål att förhålla sig till, vilket finns angivet under respektive kapitel i budgeten. Kommunfullmäktige fastställer därutöver mål för varje nämnd och styrelse som är en konkretisering av ovan nämnda verksamhetsmål.

Kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelse

Under varje nämnd och styrelse finns ett antal specifika mål för nämnder och styrelser som kommunfullmäktige beslutar om. Dessa mål är en konkretisering av de övergripande verksamhetsmålen och syftar till att stärka måluppfyllelsen. Nämnder och styrelser ska planera sin verksamhet utifrån de övergripande verksamhetsmålen och redogöra för hur dessa bidrar till en ökad måluppfyllelse för staden.

Verksamhetsnära mål för nämnder

Verksamhetsnära mål fastställs av nämnder och styrelser och ska harmonisera med övergripande verksamhetsmål och kommunfullmäktiges mål för respektive nämnd och styrelse. Uppföljning av de verksamhetsnära målen görs av berörda nämnder och styrelser i de stadengemensamma uppföljningsrapporterna och rapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Detta sker i samband med delårs- och årsrapporteringen.

Styrning, ledning och ekonomi

Under föregående mandatperiod har Göteborgs Stad uppvisat goda ekonomiska resultat. Av det kan utläsas att goda förutsättningar har getts i tidigare budgetar med en stabilitet i lagda ekonomiska ramar och tydlig ekonomistyrning. Strukturella underskott har arbetats bort och avsättning till stadens reserver har kunnat ske under mandatperioden. Med ordning och reda i ekonomin har stadens finansiella mål uppnåtts och god ekonomisk hushållning varit möjlig. Göteborgarna ska få valuta för skatten och garanteras den välfärd man betalar för.

Grundtanken med god ekonomisk hushållning är att värna om samtliga resurser som en kommun har till sitt förfogande. Det gäller allt ifrån naturtillgångar till anställd personal och de skattemedel som kommunen förvaltar. Oavsett resurstillgång ska nyttjande ske så effektivt att inget slöseri uppstår utan varje generation ska hushålla med kommunens tillgångar. Syftet är att nuvarande generation inte ska övervältra en konsumtionsskuld på kommande generationer utan att varje generation ska bära sina kostnader. Det innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Hur väl en kommun klarar hantera dessa högt ställda krav mäts delvis i de finansiella målen. Alla mål mäts över tid och ska ses som långsiktiga. De mål som fullmäktige formulerar i denna budget utgör också verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs en samlad analys av dessa utifrån de målvärden som satts

Ekonomi i balans

I budget 2023–2025 säkerställs de finansiella principer som fastslogs 2020. Den kommunala skattesatsen för 2023 lämnas oförändrad och fastställs till 21,12 kr. Vi utgår därmed ifrån en kvarstående skattesats och säkerställer att över tid kunna anpassa stadens verksamhet till en hållbar nivå så att inget strukturellt underskott uppstår. Goda års resultat ska kunna användas under sämre tider och för att under mandatperiode sänka skattetrycket.

Resultatnivå och resultatutjämningsreserv

Göteborgs Stad har en resultatjämningsreserv (RUR) som uppgår till över 5 miljarder. Reserven har byggts upp under en lång tid men under förra mandatperioden har över 1 miljard skjutits till. Syftet med resultatutjämningsreserven är att ge en möjlighet för kommuner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. En prognos av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, användas som riktvärde för när uttag ska få göras ur resultatutjämningsreserven. Om prognosen understiger genomsnittet får reserven användas. En kommuns möjligheter

att disponera medel ur resultatutjämningsreserven är därmed tydligt reglerat. Enligt den senaste prognosen för oktober från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det möjligt att ianspråkta medel från resultatutjämningsreserven för 2023 och 2025, men ett ianspråktagande är inte möjligt 2024.

God ekonomisk hushållning

Budget 2023–2025 följer stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och de finansiella målen. Perspektivet är 10-årigt och tillåter årliga svängningar då det är genomsnittet under perioden som är av vikt. Det finns tre olika typer av resultatmått att förhålla sig till i kommunal ekonomi; resultaträkningens nettobelopp, strukturellt resultat och det lagstadgade balanskravsresultatet. Budget 2023–2025 följer kommunallagens försiktighetsprincip och därmed kvarstår bedömningen att en måttlig intäkt i form av realisationsvinster är rimligt att utgå ifrån då Göteborg har en stadig tillväxt och byggnationstakten är fortsatt hög. Kommunallagen ställer kravet på att balanskravsresultatet inte får understiga noll om inte synnerliga skäl föreligger eller att kommunen har för avsikt att ianspråkta resultatutjämningsreserven.

Resultatnivån för år 2023 är satt till 0 miljoner kronor. Där ingår även krav på utdelning av Stadshus AB till 700 miljoner kronor, vilket är ett krav av ägaren på rimlig avkastning från bolagskoncernen. Kvarstår gör kravet att utdelningen inte får vara lånefinansierad utan ett resultat av effektiv förvaltning av skattebetalarnas medel. På lång sikt behöver Stadshus AB en hållbar utdelningsnivå. Avyttringar under föregående mandatperiod möjliggör en högre utdelning på kort sikt. Under kommande år ska Stadshus AB fortsätta genomföra försäljningar av bolag och mark- och fastighetsinnehav som är icke strategiska för staden. Ett av de finansiella målen är att stadens investeringar ska självfinansieras till 50 procent eller mer.

Fortsatt stort behov av investeringar

Göteborg är motorn i en storstadsregion. Det ställer höga krav på långsiktighet vad gäller stadens stadsplanering för både företagande och boende. Fortsatt fokus på såväl ny- och ombyggnation av såväl bostäder och verksamhets lokaler för kommunal service, men även infrastrukturinvesteringar för hållbara transporter och ökad mobilitet krävs.

Mark för nya verksamheter behöver planeras och erbjudas företag så arbetsmarknaden stimuleras. Göteborgs Stad har under decennier haft alltför låg investeringstakt vilket medfört akuta behov av bostäder och kommunal service såsom skolor och äldreboenden. Dessutom återfinns Nordens största hamn i Göteborg vilket ställer krav på investeringsvolymen när verksamheten måste anpassas för att kunna konkurrera med världsmarknaden. Härtill hör även nödvändig utbyggnad av infrastruktur så att godset kan transporteras så miljö-

vänligt som möjligt. Göteborgs Stad har ett ledningsansvar för hela regionen i dessa frågor och därmed är stadens investeringsplanering av stor betydelse för många aktörer även utanför den kommunala sfären.

Stadens 10-åriga investeringsplan är indelad i två delar varav de första 5 åren avser investeringsbudgeten och resterande 5 åren utgör en utblick där flera större investeringsobjekt återfinns.

Det finns flera anledningar till att ha samma planeringshorisont i hela kommunkoncernen inte minst finansiellt då stadens skuldsättningsgrad riskerar att accelerera allt snabbare då stora investeringsbeslut ska finansieras. Oviljan att omsätta tillgångar inom kommunkoncernen ställer mycket höga krav på starka resultatnivåer, vilket kan ses som orimligt om inte större skattehöjningar och högre avgiftsuttag genomförs. Vår ingång har varit balanserad och hela tiden utgått ifrån långsiktig hållbar utveckling. Genom en förändrad investeringsplanering synliggörs kravet på tydlig inriktning av finansiell politik.

Stärkt soliditet

Göteborgs Stad har stärkt sin soliditet de senaste åren vilket har varit ett krav för att kunna säkerställa ett finansiellt handlingsutrymme. Det har främst skett genom positiva årliga resultat. Det finansiella målet för soliditeten kvarstår och kräver att kommunkoncernen minst ska uppgå till 15 procent. Höga investeringsvolymerna har satt fokus på stadens finansieringsstrategi och krav på lånetak för respektive bolag. Därmed stärks generationsperspektivet i god ekonomisk hushållning där målsättningen är att reinvesteringar ska självfinansieras till 100 procent via ökad effektivitet eller nödvändiga försäljningar. Göteborgs Stad behöver styra upp investeringsplaneringen hårdare så att staden taktar tillväxt med hållbar finansiering över tid.

Framtida utmaningar måste mötas gemensamt som en samlad stad. Ett stort ansvar åligger såväl nämnder som styrelser att fortsätta ta ansvar tillsammans. De svåra utmaningar som staden befinner sig i ställer krav på styrning och ledning på ett helt nytt sätt. Budget 2023–2025 ger stadens förvaltningar och dess personal goda förutsättningar och trygghet för att klara göra ett bra jobb och därmed kunna leverera en välfärd av god kvalitet trots utmaningar.

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	2023	2024	2025
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämning	0,0 %	1,8 %	3,6 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar	37 %	41 %	50 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	112 %	97 %	94 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	2023	2024	2025
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,4 %	4,4 %	4,5 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	100 %	93 %	88 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	112 %	97 %	94 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Kommunstyrelsen

Övergripande ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför.
- Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.
- Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och tillväxt. Stadens finansiella mål efterlevs.

Kommunfullmäktiges inriktning för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för uppföljning av kommunfullmäktiges budget i sin helhet och arbetar med samtliga av kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av stadens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt stadens bolagsstyrelser. Inom ramen för uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen kontinuerligt följa den ekonomiska förvaltningen i stadens nämnder och skyndsamt uppmana till vidtagande av verk samma åtgärder vid behov. Kommunstyrelsen är även krisledningsnämnd, i händelse av kris, krig och svåra påfrestningar på samhället. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att leda och samordna stadens arbete med att öka tryggheten, skapa fler jobb, förbättra integrationen, stärka klimatsäkringsarbetet samt det övergripande personalansvaret.

Ledning och styrning

Stadsledningskontoret är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förvaltning. Kontoret har ansvaret för att centralt samordna stadens verksamheter för att säkerställa god måloppfyllelse och optimering av stadens resurser. Stadens mål och indikatorer behöver samordnas mellan budgeten och samtliga program, kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna detta arbete.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att göteborgarna får en välfärd med kvalitet

och likvärdighet. Finansieringen av stadens grundläggande samhällsuppdrag behöver säkerställas och prioriteras. Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att definiera och prioritera sina uppdrag. Det är viktigt att tydliggöra vad som är lagstyrda uppdrag och vad som är frivilliga uppdrag för en kommun. Kommunstyrelsen ska ta fram en modell för utvärdering som nämnder och bolag ska använda. Som ett led i det arbetet ska staden arbeta med en rad olika åtgärder för att säkerställa den kommunala verksamheten, utan att göteborgarnas skattemedel slösas bort.

Stadens verksamheter behöver löpande utvecklas för att anpassas till göteborgarnas skiftande behov. En viktig del i detta är att använda ny teknik i verksamheten som en del av digitaliseringsarbetet och alla verksamheter får i uppdrag att både effektivisera och öka kvaliteten genom införandet av ny teknik.

Administrationen behöver minska i ett flertal verksamheter, och en översyn över användande av egna resurser behöver löpande genomföras för att bland annat införa ett mer restriktivt användande av konsulter.

Inga särskilt utsatta områden i Göteborg

Tempot behöver vara fortsatt högt för att nå målet med inga särskilt utsatta områden i Göteborg 2025. Staden har redan åstadkommit stora framgångar med brottsförebyggande insatser och ökade resurser i våra utsatta områden. Strategiska satsningar har skapat fler incitament för ett liv närmare arbetsmarknaden och bort från kriminalitet. Genom tryggare bostadsformer så som småhus och bostadsrätter kommer nu boende i bland annat Tynnered och Hjällbo få möjlighet att äga sitt boende. Vidare har det även satsats på den upplevda tryggheten i bostadsmiljön. Staden tar nu mer effektivt tag i klotter, nedskräpning och förstörelser. Arbetet med våra utsatta områden har resulterat i att näringslivsaktörer nu hittar investeringsmöjligheter i dessa områden, vilket bidrar till inkludering, framtidstro och jobb. Nu sätter vi in en högre växel och arbetar för att fler områden ska göra Tynnered och Gårdsten sällskap i att inte längre klassas som särskilt utsatta områden.

Genom att möjliggöra för boende i utsatta områden att äga sin egen bostad genom nyproduktion av småhus och ombildningar av lägenheter bidrar staden till såväl attraktivitet som välbefinnande för de boende och för områden som helhet. Nyproduktion och ombildningar leder till social stabilitet och är en del i att lösa områdenas problem. Det behövs en ny egnahemsrörelse i Göteborg så att fler boende kan äga sin egen bostad, göra bostadskarriär och få en bättre privatekonomi. AB Framtiden, tillsammans med Poseidon, Bostadsbolaget och Familjebostäder, kan på så sätt, vända utvecklingen i Bergsjön, Biskopsgården, Hammarkullen, Hjällbo, Lövgärdet och Tynnered för att skapa en stad med framtidstro. Även andra stora privata aktörer och civilsamhället väljer nu att satsa på utvecklingsinsatser i våra utsatta områden. Detta stärker vår samlade

kraft att investera i social förändring och bygga synergier mellan näringslivet och lokalsamhället ytterligare.

Business Improvement District (BID) är ett sätt att organisera och formalisera samverkan och partnerskap mellan olika fastighetsägare och offentliga aktörer. Detta kan ske genom ökad handel, olika attraktioner och fysiska åtgärder. Arbetet ska på sikt bidra till att motverka brottsligheten och öka tryggheten. Kommunstyrelsen ska bistå AB Framtiden och Business Region Göteborg AB (BRG) med att uppmuntra och ingå i samarbeten mellan olika aktörer med fokus på särskilt utsatta områdena.

Tack vare en ambitiös utvidgning av LOV3-områden i Göteborgs centrala delar, patrullerar nu fler ordningsvakter på våra gator och torg. Det grundar sig i den upplevda otryggheten och den öppna drogförsäljningen i centrala delar av Göteborg. En del i det arbetet är att fler kameror och andra tekniska lösningar installeras i brottsutsatta och otrygga områden med grund i överenskommelsen mellan staden och polisen. Satsningen med fler LOV3-områden har varit lyckad och den faktiska tryggheten har ökat. Ambitionen är att utöka antalet områden och även att införa ordningsvakter nattetid. Staden ska därför ansöka om fler LOV3-områden, dels i innerstaden med fokus inom stadsområde Centrum, dels i utsatta områden och se över möjligheten att införa ordningsvakter nattetid. Kommunstyrelsen behöver även ta ett grepp om tryggheten för den judiska församlingen och deras verksamheter. Kommunstyrelsen bör exempelvis se över möjligheten att utvidga LOV3-områden så att judiska församlingen omfattas.

Långsiktiga och uthålliga insatser mot gängkriminalitet

Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Kommunstyrelsen har uppgiften att stödja, samordna och leda trygghetsarbetet över hela staden. För att stärka det politiska ansvaret har ett trygghetsråd inrättats under kommunstyrelsen. Trygghetsrådet fungerar som ett forum för det strategiska arbetet. I detta arbete ska trygghetsrådets uppgifter bli tydligare för att kunna bidra till den ökade tryggheten på ett bättre sätt. Staden ska förstärka sitt arbete med att stoppa rekryteringen till kriminell verksamhet genom tidiga insatser. I grunden handlar det om att skapa framtidstro med fokus på skola, jobb och bostäder. Personer som befinner sig i kriminella miljöer ska erbjudas att hoppa av genom exit-verksamhet

Avhopparverksamheten i staden behöver samordnas och följas upp samt stärkas med ett uppsökande arbete. Brottsbekämpning är framförallt en polisiär uppgift och Göteborg behöver fler poliser, inte minst i yttre tjänst, som med sin närvaro kan verka brottsförebyggande. Hälften av alla anmälda brott blir aldrig utredda och antalet uppklarade brott är lågt, alla brott anmäls därtill inte och medborgare anser inte att det är värt att anmäla. Därför ska Göteborgs Stad göra det som är möjligt inom den kommunala rådigheten för att bidra till det arbetet.

I det arbetet krävs samordnande insatser mot bland annat drogbekämpning. Det handlar om en förbättrad samverkan med myndigheter som Försäkringskassan och Skatteverket och samordning mellan verksamheter som skola, civilsamhället, stadens tillsynsverksamhet och störningsjouren. I det arbetet ska kommunstyrelsen fortsätta arbeta med policyn om drogbekämpning för nollvision mot droger i hela Göteborg.

Nästa steg i att strategiskt och operativt motverka organiserad brottslighet och släktbaserade nätverk är att bredda uppdraget för stadens Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet. Idag arbetar centret aktivt med administrativa insatser mot nätverkens infrastruktur. Tillsammans med andra myndigheter behöver nu detta arbete intensifieras och förstärkas. Vi kan inte tillåta att parallella samhällen frodas i vår stad. Här är det ytterst viktigt att informationsdelning mellan institutioner och kompetenshöjande insatser sker i symbios.

Enkäter som genomförts visar att var femte elev i gymnasiet i Sverige har provat någon drog. Det krävs ett offensivt och innovativt arbete för att motverka gängens nyttjande av barn och unga i narkotikahandeln och för att minska narkotikamissbruket bland unga. I det drog- och brottsförebyggande arbetet behöver vi stärka samverkan och utveckla metoder tillsammans med polisen. Staden måste agera kraftfullt för att motverka att skolbarn och ungdomar i allt större utsträckning används av kriminella gäng för att transportera, gömma och sälja narkotika. En viktig del i arbetet är att lokalisera problemområden där narkotikatillgången är stor. Det kan ske genom att man mäter avloppsvattnet. Testerna ska ske i samverkan med polismyndigheten. Sverige och Göteborg har under en längre tid haft en mycket hög narkotikarelaterad dödlighet. Missbruk är i grunden en social och medicinsk problematik. Stadens insatser för att hjälpa människor som befinner sig i ett missbruk ska ske i nära samverkan med sjukvården och alltid utgå från vetenskapligt beprövade metoder. Insatserna behöver ta sin utgångspunkt i ett skademinimerande arbete som prioriterar att rädda liv.

Pilotprojektet som Skatteverket initierade 2021 om felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet där Göteborgs Stad utsågs att delta ska fortsätta. Felaktigheter i folkbokföringen innebär bland annat att skolan inte vet var ett barn bor samt skapar svårigheter för socialtjänsten att följa upp orosanmälan eller utbetalning av försörjningsstöd. Det handlar även om att förhindra handel med adressuppgifter och komma åt svarta hyreskontrakt samt möjligheten för allmännyttan att följa upp trångboddhet. Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program ligger fortsatt till grund för att förtydliga vad som förväntas av stadens nämnder och styrelser i den gemensamma kraftsamlingen för att öka tryggheten för alla göteborgare i hela vår stad.

Totala antalet anmälda brott har minskat över tid i Göteborg. Samtidig har staden stora problem med grova våldsbrott kopplade till kriminella nätverk samt

brott kopplade till hederskultur och parallellsamhällen som begränsar människors frihet och som sällan anmäls. Antalet brott i Göteborg behöver fortsatt minska för att den upplevda tryggheten ska öka. I Göteborg ska ingen undvika att gå ut ensam på kvällen på grund av rädsla. Ingen ska utsättas för brott och gängrelaterad brottslighet ska bekämpas.

Göteborg Stad ska fortsätta att beakta trygghetsaspekter i stadens strategiska samhällsplanering och stadsutveckling. Vid byggande av bostadsområden och torg är det viktigt att utgå från risk- och sårbarhetsanalyser i relation till kriminell verksamhet. Genom mer kamerabevakning, ökad belysning och levande gatuplan förhindras kriminella mötesplatser.

Det trygghetsskapande arbetet i staden kräver samverkan mellan olika samhällsaktörer för att få framdrift. Insatser av trygghetsvårdar, polismyndighet, väktare, ordningsvakter och volontärer är viktiga, liksom arbetet med utbildningar och informationsinsatser. Men också kommunernas insatser i form av säkra och upplysta utemiljöer samt tillfarts- och gångvägar, är viktiga. Staden samverkar med Västra Götalandsregionen i frågor som berör kollektivtrafiken, där tryggheten är involverad. En plan för genomförande av en trygghetscentral ska tas fram. Inspiration ska inhämtas från trygghetscentralen i Stockholm.

Personal

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en arbetsgivare som upprätthåller god arbetsmiljö och motverkar tystnadskultur. Det ska även finnas goda karriärmöjligheter för såväl medarbetare som chef. Chefens roll ska tydliggöras samt ha fokus på ledning och styrning. Det ska finnas ett aktivt och lyhört ledarskap som uppmuntrar personalen till eget ansvarstagande och utveckling och staden behöver ta vara på digitaliseringens möjligheter. Detta förenklar administration och skapar utrymme för stadens chefer och anställda att fokusera på sina huvuduppgifter. Ökad digitalisering bidrar även till öppenhet och transparens för göteborgarna. För att utvecklas i sitt yrke och trivas på sin arbetsplats behöver individuella kompetenshöjande insatser erbjudas.

Användning av stadens IT-system ska förbättras genom olika typer av insatser, däribland att göra digitala arbetsmiljöronder av verksamheternas system. Digitaliseringen skapar både möjligheter och risker avseende den fysiska, organisatoriska, sociala och den kognitiva arbetsmiljön. Genom digitala arbetsmiljöronder skapas effektiva verksamheter som motverkar ohälsa bland medarbetarna. De digitala arbetsmiljöronder ska omfatta såväl fysisk som psykisk arbetsmiljö och ska vara en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. I det systematiska arbetsmiljöarbetet är medarbetarenkäten ett värdefullt redskap.

Göteborgs Stad ska underlätta för personer som vill prova på och läras upp inför en framtida anställning inom staden. Att erbjuda praktikplatser kan även

vara ett sätt att hjälpa människor att komma närmare arbetsmarknaden och det kan också underlätta för universitets- och högskolestudenter i deras sökande efter praktik. Stadens nämnder och bolag ska även möjliggöra för fler student-medarbetare och erbjuda kvalificerade arbeten. Staden ska även öppna upp för akademien och möjliggöra arbete för forskare och doktorander.

Från 2023 ska en ny rutin införas där Lagen om anställningsskydd ska följas tillsammans med Allmänna bestämmelser och gällande samverkansavtal. Stadens särskilda anställningstrygghet ska därmed inte längre tillämpas.

Arbetet med att radera osakliga löneskillnader behöver fortsätta. Individuella prestationer ska uppmuntras och ge utslag vid lönerevision. Sjukfrånvaro är ett problem såväl för den enskilde som för verksamheten ekonomiskt och organisatoriskt. Ohälsotalen i staden är högre än i jämförbara städer men skillnaden har de senaste åren minskat. Den höga sjukfrånvaron måste dock fortsätta att minska och chefer behöver verktyg för att hantera arbetsskador och tillbud. Stadens verksamheter behöver bli bättre på det förbyggande och hälsofrämjande arbetet och i det arbetet har chefen en viktig roll. Hälsoutvecklare, som idag främst finns i socialnämnderna, bidrar till det främjande och förebyggande arbetet. Hälsoutvecklarnas utbildning och arbete ska vara tillgängligt för samtliga stadens nämnder och bolag.

Staden har allvarliga problem med tystnadskulturer. Här är det ytterst viktigt att kartlägga de bakomliggande orsaker till tystnadskulturen och motverka rätt orsak med rätt verktyg. Redan befintliga verktyg som *Visselblåsarfunktionen* och kompetensteam behöver förstärkas och utvecklas. Arbetet mot tystnadskultur kräver tålamod för processer och långsiktighet. Det riskerar annars människors tilltro till rättsstaten och till vår stad att urholkas.

Staden behöver bekämpa och stå emot alla former av hot, otillåten påverkan och trakasserier. Kriminella strukturer ska aldrig få påverka stadens verksamheter, oavsett om det sker direkt eller indirekt. Som en del i detta arbete ska Göteborgs Stads stöd till anställda stärkas och förtydligas så att fler vågar anmäla den typen av oegentligheter. Civilkurage ska uppmuntras och ingen anställd ska uppleva att en anmälan ger repressalier från kriminella strukturer.

Den organisatoriska tystnadskulturen ska också systematiskt och långsiktigt motverkas. Ingen chef inom staden ska tysta ner anställda när de ger sin bild av läget i olika verksamheter och områden i staden. Politikens roll i detta avseende bör även beaktas. Stadens organisationskultur ska präglas av transparens och tillit. Brister och missförhållanden får varken negligeras, döljas eller tystas.

Det får aldrig accepteras att anställda missbrukar sin anställning, för egen eller andras vinning eller försöker tysta kollegor eller medarbetare. Göteborgs Stads anställda ska alltid känna sig trygga utan att behöva känna oro eller obehag på

sin egen arbetsplats. Kommunstyrelsen ska vidare arbeta med att systematisera framtagna verktyg, metodik och organisatoriska insatser. Den handlingsplan som nu finns inom staden ska nu sättas i verket och åtgärderna ska ständigt utvärderas för ett hållbart långsiktigt arbete. I uppdragen ingår således även att ta fram en modell för att strukturerat och systematiskt följa upp insatserna och utvecklingen. Även hur stadens lednings, inklusive den politiska ledningens, agerande eventuellt kan bidra till att skapa en tystnadskultur behöver följas upp och arbetas med.

En stad, ett Göteborg

Under många år framöver kommer utanförskapet i vårt samhälle vara den största utmaningen i Göteborg. Dåliga skolresultat, arbetslöshet, bidragsberoende, ohälsa, otrygga bostadsområden, religiös fundamentalism, orättvisa och gängkriminalitet skapar klyftor och slitningar i samhället. Utmaningen med att bryta utanförskapet måste genomsyra stadens alla verksamheter, det är inte en fråga för enskilda stadsdelar, nämnder eller bostadsbolag.

Stadens integrationspolitik ska ge var och en de verktyg som behövs för att växa, försörja sig själv och fullt ut delta i samhället. Politiken måste ta sin utgångspunkt i varje människas potential och egna ansvar, det är en fråga om både skyldigheter och rättigheter. Därför ska fokus läggas på en arbetsmarknad som öppnas för fler, en skola som ger alla barn förutsättningar att klara kunskapsmålen och en bostadspolitik som bygger samman staden samt att tillsammans befästa demokratiska värderingar.

Stadens arbete med de nationella minoriteterna ska fortsatt stärkas för att säkra människors lika värde, rättigheter och möjligheter. Det finska språket har ett förstärkt skydd då staden är en del av det finska förvaltningsområdet. Samråd med de nationella minoriteterna ska regelbundet genomföras för att garantera att de nationella minoriteternas rättigheter och behov tillgodoses.

Göteborg ska vara en bra stad att växa upp och leva i, men samtidigt finns det stora skillnader i livsvillkor mellan göteborgare och mellan olika delar av staden. Den sociala rörligheten måste öka oavsett utbildningsnivå, inkomst och förvärvsfrekvens. I förlängningen påverkar detta livsvillkor och hälsa. Att möjliggöra den sociala rörligheten bidrar till att minska skillnader i livsvillkor och skapar sammanhållning, tillit och delaktighet, särskilt för barn och unga.

Skärgården har genom sin geografiska position och de begränsade kommunikationsmöjligheterna speciella förutsättningar, vilket gör att utmaningarna kan hamna i skymundan. Stadsledningskontoret får därför i uppdrag att utreda förutsättningarna att inrätta en skärgårdssamordnare, med placering i kommunstyrelsens förvaltning. Syftet med funktionen är att synliggöra skärgårdsfrågorna, förbättra samverkan mellan olika förvaltningar och följa upp arbetet med

den kommande strategiska planen för skärgårdens framtida utveckling samt hur frågor som diskuteras i Ö-dialogen omhändertas

Den demografiska utvecklingen

Sett till försörjningskvoten har Göteborg haft en gynnsam åldersstruktur jämfört med många andra kommuner. Framtiden ser dock bekymmersam ut. Dels antas ett minskat barnafödande, vilket påverkar behovet av förskoleplatser och grundskoleplatser. Dels ökar antalet personer över 80 år kraftigt de närmsta åren. Mellan 2019 och 2030 kommer personer som är 80 år eller äldre öka med 50 procent. Samtidigt ökar antalet personer som arbetar med 5 procent. Många människor har flyttat ut ur de stora städerna, arbetar i större utsträckning hemifrån och prioriterar större bostäder - ofta i kranskommunerna. Hur möjligheterna och attityderna till att bo och arbeta i Göteborg utvecklas över tid kommer att påverka stadens befolkningsutveckling och förutsättningar att klara kompetensförsörjningen och välfärdsuppdraget. Staden behöver ta fram en plan för hur problemen med den demografiska utvecklingen ska omhändertas. Handlingsplanen bör innehålla åtgärder som berör bland annat - digitalisering, välfärdsteknik, välfärdstjänsternas omfattning, kompetensförsörjning och ett bostadsutbud som attraherar barnfamiljer.

En jämställd stad

Jämställdhet handlar i grunden om frihet, om jämlika villkor mellan könen att forma samhället och sitt eget liv. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att utbilda sig, arbeta, göra karriär och forma stadens framtid. Göteborg ska vara en jämställd stad och därför måste arbetet för jämställdhet vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter. Stadens plan för jämställdhet 2019–2023 kommer att utvärderas och uppdateras. Den är ett viktigt verktyg i detta arbete med fokus på åtgärder som socialtjänstens handläggning, utbildning och arbete, förebyggande arbete mot våld, demokratiskt inflytande i stadsutvecklingsprocesser, kompetensförsörjning och arbetsvillkor samt jämställdhetsintegrering som strategi. Staden ska fortsatt arbeta för att motverka våld i nära relationer och kränkningen ska fortsatt bedömas lika oavsett könsidentitet. För att Göteborg ska bli en jämställd arbetsgivare behöver vi lägga ett större fokus på osakliga löneskillnader som finns i staden mellan likvärdiga yrken. Vi behöver även fokusera på olikheter i arbetsmiljö, där sjukfrånvaron är betydligt högre i klassiskt kvinnodominerade yrken samt de olika villkoren i organisatoriskt ledarskap.

Trygghet för HBTQI-personer i staden

Fördomar och normer som utestänger människor hör inte hemma i Göteborg. HBTQI-personer ska garanteras samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter som alla andra i staden. Under hela livet ska var och en kunna vara sig

själv. Medvetandet och kompetensen om HBTQI-personer behöver öka i all verksamhet, så att staden kan möta regnbågsfamiljer, ungdomar och äldre med en likvärdig service. Stadens plan för att förbättra HBTQI-personers livsvillkor innehåller flera rekommendationer till åtgärder som stadens nämnder och styrelser behöver förhålla sig till samt prioritera. I det fortsatta arbetet behöver verksamheterna ha en nära dialog med Göteborg Stads HBTQI-råd.

I den nya rapporten om HBTQI personers livsvillkor finns det uppgifter som tyder på otryggheter och ojämlikheter inom staden. Staden behöver identifiera områden och situationer som upplevs som otrygga och göra riktade insatser mot problemområden och problemsituationer. Det finns tydliga rapporter från HBTQI-föreningar att de behöver polisbeskydd för att kunna prata om HBTQI personers livssituationer i utanförskapsområden. Staden behöver därför intensifiera arbetet med särskilt fokus på dessa områden. Hederskulturen påverkan på HBTQI personers livssituation behöver särskilt beaktas i arbetet.

Krafttag mot hederskultur och förtryck

Tusentals individer i Göteborg, främst flickor och kvinnor men även pojkar, män och HBTQI-personer lever i ofrihet. De övervakas i detalj av familjen eller av självutnämnda moralväktare där kläder, umgänge och utbildningsval styrs. Flickor tvingas in i äktenskap med vuxna män och utsätts för oskuldkontroller. Flickor känner oro och rädsla för att under loven bli bortgifta. De hotas, utsätts för våld, och vissa får till och med betala med sina liv. Allt detta för att upprätthålla en familjeheder som krockar med vårt moderna samhälle.

Att bryta det hedersrelaterade förtrycket och våldet samt dess destruktiva roller, oavsett kön, är en av vår tids största frihetsfrågor. Det handlar om att alla ska ha rätten att bestämma över sin egen framtid. Saker som tagits för självklara i vårt samhälle men som förblivit oåtkomliga för de som lever i en miljö där familjens och gruppens heder är överordnad individens frihet och svensk lag.

Stadens fortsatta arbete ska kännetecknas av ett tydligt barnrättsperspektiv där insatserna mot hedersrelaterat förtryck påbörjas så tidigt som möjligt i barnets liv. Det behövs fler insatser för att alla barn och unga ska få veta var de kan få hjälp och skydd mot hedersrelaterat förtryck, våld och destruktiva roller. Särskilt viktigt är att informationen når ut i många olika kanaler och i de sammanhang där barn och unga befinner sig. Med anledning av det påbörjade arbetet med att säkerställa att stadens pågående och planerade insatser omfattar Amandakommissionens samtliga rekommendationer. Rekommendationerna pekar bland annat på att samverkan med andra myndigheter och civilsamhället är avgörande för att nå resultat. Staden behöver vidta preventiva åtgärder mot tvångsäktenskap, exempelvis återkommande information om vilka demokratiska rättigheter individer har och konkret vem de kan vända sig till för att få hjälp och stöd med löfte om en konfidentiell hantering. Det genomförs därför idag

riktade aktioner mot tvångsåktenskap, könsstämpning och uppföstringsresor inför sommarlovet och andra längre ledigheter. I detta arbete har stadens skolor en viktig uppgift att upptäcka elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Stadens åtgärder ska fortsätta och stärkas. För den som har blivit utsatt ska det tydliggöras att det finns hjälp att få hos kriscentrum för kvinnor, kriscentrum för män, stödcentrum för brottsoffer, socialjouren, Resursteam heder och regionalt stödcentrum heder.

Staden ska utveckla det förebyggande arbetet mot hedersförtryck. Personal som har kontakt med barn och unga vuxna ska ha kunskap om hedersförtryck så att de så tidigt som möjligt kan identifiera barn som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck och anmäla till socialtjänsten vid misstanke. Då kan ett förändringsarbete påbörjas många år innan risk finns för tvångsgifte och andra grova kränkningar av individens frihet.

Den våldsbejakande extremismen ska bekämpas

Den våldsbejakande extremismen och miljön handlar om att använda våld för att nå ideologiska mål och accepterar inte en demokratisk samhällsordning. Alla extremistiska aktiviteter ska bekämpas resolut inom grundlagens ramar och kan aldrig accepteras. Stadens samordnare ska fortsätta sitt viktiga arbete med att utbilda, ge stöd, nätverka, samordna och driva metodutveckling. Staden behöver ett nära samarbete med polisen och säkerhetspolisen i arbetet mot den våldsbejakande extremismen. Socialnämnderna ska därför, tillsammans med lokala polisområden, fortsättningsvis analysera vilka problem som finns lokalt. De lokala problembilderna är viktiga för att rätt åtgärder ska kunna vidtas. Stadens plan mot våldsbejakande extremism ska motverka den extrema miljön och förebygga radikaliserings. I det arbetet krävs även samarbete med relevanta aktörer, såsom Segerstedtinstitutet, Centrum för våldsbejakande extremism och Försvarshögskolan.

En stad som klarar klimatförändringarna

IPCC konstaterar i sin klimatrappport att koldioxidkoncentrationen aldrig varit högre och att temperaturökningen har skett i en ojämförbart snabb takt. Tillsammans med näringsliv, akademi och civilsamhället ska staden aktivt arbeta för att minska Göteborgs klimatavtryck. Genom att uppmuntra gröna innovationer och affärsmodeller ska staden minska sin egen klimatpåverkan samtidigt som vi bidrar med minskade utsläpp globalt. Göteborg har unika möjligheter att agera föregångare, med världsledande företag inom viktiga branscher, institut och ett medvetet civilsamhälle. I det arbetet behöver staden bidra med att påskynda omställningen av industrin såsom fordon, energi och petrokemi. Det öppnar nya möjligheter till grön tillväxt och export av miljöteknik. Det nyligen antagna Miljö- och klimatprogrammet kommer tillsammans med ett nytt miljölednings-system stärka stadens arbete med att nå stadens mål för människan, naturen och

klimatet. Kommunstyrelsen och miljö- och klimatanmännen har ett delat ansvar för att driva miljöledningssystemet utifrån ett hela-staden-perspektiv.

Göteborgs Stad har undertecknat Klimatkontrakt 2030 i samarbete med myndigheter och Viable Cities. Syftet med Klimatkontraktet är att höja ambitionen inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Arbetet drivs inom den klimatomställningsfunktion som infördes under år 2021 där kommunstyrelsen har en roll i form av att finansiera funktionen samt som dialogpart för investeringar och upptag av lån.

Göteborgs geografiska läge, på västkusten vid Göta älvs mynning, har genom tiderna skapat fantastiska förutsättningar för handel, industri och rekreation. Med höjda havsnivåer och mer extremväder till följd av klimatförändringar riskerar samma läge att väsentligt försämra förutsättningarna för Göteborg, om inget görs. Inom ramen för Borgmästaravtalet, Covenant of Mayors for Climate & Energy 2030 target, har Göteborgs Stad åtagit sig att utveckla arbetet med klimatanpassning. Som en följd av det har arbetat med att ta fram en klimatanpassningsplan inom ramen för arbetet med klimatkontraktet påbörjats. Den senaste tidens ökning av extremväder visar att klimatanpassningsarbetet behöver intensifieras. I syfte att påskynda stadens arbete avsätts kommuncentrala medel som kan användas av relevanta nämnder. Kommunstyrelsen tar fram ett förslag på fördelning utifrån klimatanpassningsplanen och var medlen bedöms göra störst nytta.

Stadens miljö- och klimatprogram 2021–2030 visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete. När Göteborgs Stad planerar för nya byggnationer måste det göras med hänsyn till de stigande vattennivåerna. Runt år 2035–2040 behöver mer omfattande skydd mot högvatten vara på plats.

Näringsliv

I Göteborg finns allt från småföretagare till multinationella företag, samt kluster med kompetens som efterfrågas på den globala marknaden. Tillväxt inom ett diversifierat näringsliv, med små och stora företag, lägger grunden för stadens välstånd. Fyra av fem jobb skapas i små och medelstora företag. Fler företag betyder fler jobb, fler skattebetalare och mer resurser till skola och omsorg.

I dag är Göteborg en innovationsmotor inom batteriteknik och elektromobilitet, regionen ses som en internationell förebild i omställningen mot ett fossilfritt transportsystem. Northvolt och Volvo Cars har valt att etablera sin nya batterifabrik i Torslanda. Investeringen på 30 miljarder kronor stärker Göteborgs roll som landets tillväxt- och innovationsmotor. Etableringen väntas skapa 3000 nya jobb i Göteborg.

Det behövs insatser för att ytterligare stärka företagare och företagsvillkor i Göteborg, inte minst för små och medelstora företag. Det är ett arbete som behöver fortsätta och det behöver säkerställas att staden undviker att göra sådant som andra kan göra lika bra eller bättre. Här behöver staden fortsätta arbetet med att motverka osund konkurrens.

I arbetet gentemot näringslivet har kommunstyrelsen i samverkan med förvaltningar och bolag i staden arbetat med att föra strategiska näringslivsdialoger med representanter från branschorganisationer och enskilda företagare. Syftet är att Göteborgs plats i olika näringslivsrankingarna ska fortsätta öka och företagsklimatet kan stärkas.

För att Göteborg ska vara en konkurrenskraftig evenemangs- och besöksstad behöver staden en multiarena och ett nytt centralbad för flera generationer framåt. Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsatt leda arbetet med att utveckla det nya evenemangsområdet.

Osäkerheterna i projekt Västlänken ska inte drabba göteborgarna

Mot bakgrund av rapporterade osäkerheter i sluttiden och den ekonomiska prognosen för totalkostnaden för projekt Västlänken är det viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar. Göteborgs Stad behöver arbeta proaktivt för att för att säkerställa göteborgarnas intressen i relationen med Trafikverket vad gäller kostnader, påverkan på staden och att säkerställa genomförandet av övriga projekt inom Västsvenska paketet som ger göteborgarna nytta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att definiera och prioritera sitt grunduppdrag, verksamhet som inte anses vara kommunal kärnverksamhet eller tillhöra nämndens grunduppdrag ska redovisas med tillhörande kostnader, kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna arbetet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på indikatorer med utgångspunkt i de övergripande verksamhetsmålen samt kommunfullmäktiges mål för nämnderna i syfte att stärka uppföljningen av nämndernas arbete.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att fortsatt leda arbetet med det nya evenemangsområdet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med polisen, identifiera och föreslå fler områden för LOV3-ansökningar och se över möjligheten att införa ordningsvakter nattetid.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna och stärka samverkan inom

staden för att motverka välfärdsbrott som exempelvis assistansfusk, fusk vid utbetalningar av ekonomiskt bistånd, nödbistånd och andra sociala bidrag.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista 2025.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att leda och samordna arbetet med drogbekämpningen i staden och göra det tillsammans med berörda nämnder och styrelser.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa rutinen gällande arbetsbrist till en hantering enligt Lagen om anställningsskydd och Allmänna bestämmelser.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag möjliggöra för studentmedarbetare i staden.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att möjliggöra anställningar för forskare och doktorander i staden.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en modell på hur en trygghetscentral kan utformas.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta proaktivt för att för att säkerställa göteborgarnas intressen i relationen med Trafikverket med anledning av rapporterade osäkerheter i projekt Västlänken så att inga ökade kostnader läggs över på Göteborgs Stad och göteborgarna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda behovet av en skärgårdssamordnare.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att möta den demografiska utvecklingen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genom Kunskapscentrum för organiserad brottslighet, i samverkan med socialnämnderna, kraftigt öka kartläggningen av de kriminella nätverken.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder identifiera och belysa orsakerna till den höga kostnadsutvecklingen i Göteborg i relation till andra jämförbara kommuner. System och rutiner som är fördyrande med oklar eller måttlig nytta och kvalitet för göteborgarna ska redovisas för politisk bedömning.

Arkivnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden är gemensam arkivmyndighet för Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad. Hälften av politikerna i nämnden utses av regionen och hälften utses av staden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förvara, vårda och tillgängliggöra offentliga handlingar.

Kommunfullmäktiges inriktning

Nämnden ansvarar för den kommunala och regionala arkivverksamheten och för arkivvården i Västra Götalandsregionen och Göteborgs kommun. Eftersom Arkivnämnden är en gemensam nämnd med Västra Götalandsregionen kan inte Göteborgs Stad ensidigt besluta om verksamhetens inriktning och ambitionsnivå. Vilket är reglerat i avtal mellan huvudmännen. Göteborgs stad hanterar uppföljning och rapportering utifrån verksamhetens uppdrag och måluppfyllelse. För att säkerställa god styrning ska därför årliga budgetavstämningar mellan huvudmännen ske.

Nämnden ska säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar, utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, styrelser och stiftelser, utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering samt förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga. I detta syfte ska Arkivnämnden utveckla inköpta system såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Bedömningen är att nuvarande nivå på kommun- respektive regionbidrag inrymmer nuvarande verksamhet samt tillkommande driftskostnader för ett system för bevarande. Fördelningen är enligt avtal 40 procent från kommun och 60 procent från region. Eventuella tillkommande satsningar som bedöms viktiga för att klara uppdraget tas i första hand från det egna kapitalet. som därför bör ha möjlighet att inrymma sådana satsningar. Däremot finns ett behov av att säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav. Nämnden får därför tillsammans med Intraservice i uppdrag att arbeta med denna fråga under 2023.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Arkivnämnden får i uppdrag att genomföra årliga verksamhets- och budgetavstämningar gemensamt med Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen

Arkivnämnden får i uppdrag att utveckla inköpta systemet såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Arkivnämnden får i uppdrag att i samverkan med Intraservice säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav.

Exploateringsnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har det samlade ansvaret för exploateringsverksamheten i kommunen. Nämndens ansvarar även för att skapa förutsättningar för att de som bor och vill bo i Göteborg ska erbjudas bostäder i en trygg och stimulerande miljö som passar i alla livets stadier. Utifrån uppdraget att utöva den formella ägarrollen till kommunens fasta egendom har nämnden ett ansvar att förvärva, tillhandahålla, sälja och upplåta mark för de ändamål, i den omfattning och på de villkor som kommunfullmäktige fastställer.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg byggs hållbart och varierat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.
- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas och minst 1000 färdigställda småhus per år.
- Exploateringssektorn ska över tid vara i balans.

Kommunfullmäktiges inriktning

Göteborgs Stad är en växande stad och i dag färdigställs fler bostäder än på många decennier i staden. Kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande har under tidigare år bidragit till ett underskott av bostäder. Detta underskott bör mötas genom ett fortsatt bostadsbyggande som i hög utsträckning tillmötesgår människors behov och efterfrågan.

Exploateringsnämnden ska svara mot efterfrågan på olika typer av typer av bostäder, arbetsplatser, förskolor, skolor, bostäder med särskild service, studentboenden, kulturbyggnader, idrottsanläggningar, grönområden och kommersiella verksamheter. Fokus behöver ligga på det som staden idag har ett underskott av såsom villor, stadsradhus, forskarbostäder och studentlägenheter. I målsättningen om att möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden innehar exploateringsnämnden ett stort ansvar. Så också i arbetet med att ge förutsättningar för 10 000 färdigställda småhus till 2033 och minst 1000 småhus per år.

En satsning på småhus och eget ägande

Andelen småhus och radhus som planeras och byggs behöver öka för att fler barnfamiljer ska kunna bo i kommunen hela livet samtidigt som staden får en stabilare skattebas. Planeringen för utveckling av Kärra-Skogome är prioriterad.

Generellt, och särskilt i hyresrättsdominerande områden, bör fler invånare ges möjlighet till att äga sitt boende genom nyproducerade småhus, radhus, stadsradhus och bostadsrätter samt ökad möjlighet till ombildningar av lägenheter. Detta är ett led i att stabilisera och höja livskvaliteten i områden som idag kännetecknas av en stor omflyttning. Exploateringsnämnden bidrar genom att tillgängliggöra kommunal mark för dessa ändamål.

För att möjliggöra för en större variation som till exempel med en blandning av arkitektritade hus, kataloghus och självbyggeri, bör exploateringsnämnden i högre grad ansöka om planbesked för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter.

En stad för alla

Det är även prioriterat att möta efterfrågan på specialfastigheter såsom studentbostäder och seniorbostäder, trygghetslägenheter vilka även stimulerar flyttkedjor. I områden och på platser där det är svårt att finna tillräcklig yta för kommunal service ska exploateringsnämnden pröva att ta fram mark och planansökningar för studentbostäder. Exploateringsnämnden får i uppdrag att planera för minst 600 trygghetslägenheter mandatperioden 2023–2026.

Exploateringsnämnden ska underlätta för att utbyggnad av kommunal service ska kunna ske i takt med bostadsbyggandet genom en långsiktig planering för reservation av mark och strategiska fastighetsköp. Särskilt behöver exploateringsnämnden ta fram mark i bra lägen för att i alla stadsdelar kunna möta efterfrågan på äldreboende de kommande åren.

Hemlösheten har minskat kraftigt under de senaste åren. Exploateringsnämnden bör utifrån sitt ansvar fortsätta att arbeta för att minska hemlösheten ytterligare. Det kan finnas anledning att utifrån ett bredare underlag undersöka omfattningen av strukturell hemlöshet som drabbar barn i Göteborg. Den ökade nyproduktionen kan i förlängningen gynna flera grupper på bostadsmarknaden, däribland strukturellt hemlösa barnfamiljer. Det finns dock en risk för att flyttkedjor inte med automatik leder till att strukturell hemlöshet minskar.

Nyproducerade hyresrätter har hyresnivåer som inte sällan ligger 60 procent över de inom det befintliga beståndet. Det väcker frågor om vem som kan efterfråga nyproducerade hyresrätter, hur flyttmönster och omflyttningshastigheten ser ut. Fastighetsnämnden har givit ett uppdrag om att undersöka demografi och flyttmönster i nyproducerade hyresrätter men det kommer inte vara slutfört i januari. Exploateringsnämnden ska ta över ansvaret och slutföra utredningen.

Boendecoachning av nyanlända till eget boende

Exploateringsnämnden ska omhänderta den skyldighet som staden har enligt bostättningslagen att ordna bostad åt de personer som fått uppehållstillstånd och anvisats till Göteborg. Dessa genomgångsbostäder innehas under en begränsad tid för att lösa det inledande bostadsbehovet och ge boende tid att ordna ett eget boende. Förvaltningen arbetar redan idag med informationsinsatser till de anvisade hushållen och erbjuder även personlig boendecoachning för att stimulera sökandet av egen bostad. Exploateringsnämnden ska även fortsättningsvis samarbeta med socialförvaltningarna och allmännyttan för att fånga upp och lösa tillfälligt boende åt de barnfamiljer som inte lyckats ordna eget boende.

Större intäkter genom fler småhus, högre andel bostadsrätter och friköp

Nämnden har genom sina ansvarsområden en viktig roll i att påverka vad som byggs i staden och ska ansvara för ett fortsatt strategiskt motiverat fastighetsinnehav med avyttringar av de fastigheter som inte är aktuella för framtida stadsutveckling. Ytterligare mark- och fastighetsförvärv ska ske restriktivt och med tydligt motiverade kommunala behov. När nya fastigheter förvärvas ska praxis vara att sälja samma andel.

Markanvisningsprocessen ska vara tydlig, transparent och gå att följa av både inblandade och utomstående från första kontakt med staden till överlåtelse av mark. Huvudregeln ska vara att det inte ska ställas några kommunala särkrav som driver kostnader och hämnar byggandet. Göteborgs Stad ska välkomna exploatörer att bidra med en mångfald av utvecklingsidéer. Större markförsäljningar kan genomföras till privata konsortier som med byggaktörsdrivna detaljplaner tar helhetsansvar utifrån översiktsplan eller fördjupad översiktsplan. Genom en ökad andel markanvisningar efter antagen detaljplan öppnas marknaden upp för fler och mindre aktörer.

En exploateringsekonomi i balans är viktigt för att kunna utveckla staden. Genom att i högre grad sälja mark till högstbjudande bland de som uppfyller markanvisningens övriga krav har överskottet i försäljning av mark ökat under mandatperioden. Detta möjliggör att staden framåt kan investera i områden där det är svårare att få ihop ekonomin och där behovet av till exempel bostadsrätter, småhus och stadsradhus är som allra störst.

Göteborgs Stad har en låg andel ägt boende jämfört med de andra storstäderna – både i befintligt bestånd och i pågående planprocesser och produktion. Staden har inte kunnat möta efterfrågan på ägt boende varför andelen ägt boende i markanvisningarna behöver öka. Genom försäljning av fler småhustomter och en ökad andel bostadsrätter i flerbostadshus förbättras även exploateringsekonomi i utvecklingsprojekten. Tillsammans med friköp av tomträtter och försäljning av mark på arrende ska exploateringsnämnden leverera större vinster till stadens gemensamma kassa.

De problem med kraftigt ökade avgälder som uppkommit för tomträttshavare på grund av stadens utformning av modeller för avgälder i kombination med de senaste decenniernas värdestegring måste lösas. Exploateringsnämnden behöver ta fram en modell för friköp av tomträtter för flerbostadshus respektive småhus som stimulerar till fler friköp. Målet bör vara att tomträttssystemet för bostäder på sikt kan avvecklas.

Exploateringsnämnden ska fortsätta fastighetsnämndens utveckling av den systematiska fastighetsförvaltningen för ökad affärsmässighet, tydlighet i respektive fastighets ekonomi samt en övergripande plan för underhåll.

Förbättrad projektstyrning

Flera av Göteborgs stora stadsutvecklingsprojekt har dragits med omfattande förseningar och fördröjningar vilket har lett till att önskade stadsutvecklingsvärden inte uppnåtts. Alltför ofta har stora exploateringsprojekt tvingats finansieras av skattepengar som hade behövts till annat. Orsakerna har ofta varit en blandning av orealistiska mål och bristande strategisk samverkan inom flertalet aktörer inom staden samt externa parter agerande. Nämnden har även ett projektutvecklingsansvar och projektägaransvar för större och komplexa infrastrukturprojekt, framför allt när det gäller trafik- och annan markanläggning som utgör allmän plats på systemnivå. Det finns fortsatt behov av stora infrastrukturinvesteringar och det behövs en utvecklad projektplanering och kostnadskontroll för att förhindra fördröjningar och förseningar.

Ansvar och kostnader ska förtydligas genom att samtliga projekt ska redovisas på ett enhetligt sätt. För att få jämförbara kalkyler mellan olika typer av projekt, måste kostnader som är föranledda av det aktuella projektet särskiljas från kostnader för eftersatt underhåll som drabbar staden oavsett om projektet genomförs eller inte. Därutöver måste det också framgå vilka kostnader som avser kostnader för investeringar som görs för hela staden och som egentligen inte är nödvändiga för själva projektets genomförande, och som skulle belasta staden oavsett om projektet genomförs eller inte.

Exploateringsnämnden ska arbeta vidare utifrån det uppdrag fastighetsnämnden nyligen givit om att exploateringsförslagen som tas fram ska utgå från den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur och där tillämpligt med stöd från arbetet med *Göteborgs utvidgade innerstad*. Stadens arbete *Värdeskapande stadsutveckling* bör nyttjas för att driva fram efterfrågade stadsbyggnadskvaliteter och öka värdet på mark och byggrätterna.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Exploateringsnämnden får i uppdrag att i högre grad driva fram detaljplaner för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att öka andelen ägt bostadsinnehåll i den mark som anvisas.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram en modell för friköp av tomträtter för flerbostadshus respektive småhus som stimulerar till fler friköp.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att tillsammans med övriga nya nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan de nya nämnderna.

Förskolenämnden

Övergripande ansvar

Göteborgs förskolenämnd är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskola och pedagogisk omsorg enligt skollagen och skolförordningen samt övrig lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden ansvarar även för öppen förskola och omsorg på obekvämt arbetstid samt har ansvar för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar god och jämlika uppväxtvillkor.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande, vara rolig, trygg och lärorik.
- Förskolan ska främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsfulla människor och samhällsmedlemmar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Inget är viktigare än en bra start i livet. Göteborg ska vara en stad där varje barn utvecklas och växer, oavsett förutsättningar hemifrån. Förskolan ska vara tillgänglig för alla, ha ett tydligt fokus på lärande och stimulera barns utveckling. Förskolan ska erbjuda varje barn en trygg omsorg, lust att lära genom lek och ge barn verktyg för att klara skolan och forma sina liv. Föräldrar och barn ska erbjudas valfrihet och mångfald.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet, barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling samt lärande bildar en helhet. Det är angeläget att tidigt identifiera, bedöma och ge barn i behov av stöd rätt insatser. I dag upplevs vissa barngrupper som alltför stora och i arbetet med att minska grupperna ska småbarnsavdelningar prioriteras först. Rektorn bör få de bästa förutsättningar för att kunna planera verksamheten utifrån barnens bästa. Målet är att nå en barngruppsstorlek där varje barn får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov. Målsättningen är att barngruppernas storlek justeras för att följa Skolverkets riktmärken. Nämnden får i uppdrag att utarbeta en strategi för att nå de riktmärken Skolverket fastställt.

Ökad kvalitet i undervisningen för att öka barns utveckling och lärande

En hög pedagogisk kvalitet är avgörande för att alla barn ska få möjligheten till en bra start i livet. Förskollärarnas pedagogiska arbete och rektors ledarskap är därför avgörande. Verksamheten ska ha fokus på de nationella målen och utveckling av undervisningen.

Det kollegiala lärandet i förskolan, baserat på forskning, beprövad erfarenhet och omvärldsbevakning ska fortsätta utvecklas. Språkutveckling, naturvetenskap, teknik och matematik ska prioriteras i förskolan för att lägga en god grund för skolgången.

Förskollärare ska leda den pedagogiska verksamheten och arbeta när det är flest barn på plats. Andelen förskollärare måste öka med en långsiktig målsättning om minst två förskollärare och en barnskötare per barngrupp. Förskollärarna ska avlastas arbetsuppgifter utanför det pedagogiska uppdraget. Det betyder att det ställs stora krav på varje förskola att hitta en ändamålsenlig bemanning av förskollärare och barnskötare. En ändamålsenlig bemanning ger också bättre förutsättningar för arbetslaget att planera den pedagogiska verksamheten.

Den strategiska kompetensförsörjningen behöver utvecklas tillsammans med ett hållbart arbetsliv. Ett strategiskt samarbete och samverkan krävs med lärarutbildningen och yrkeshögskolan samt med Branschråd Förskola. Fler karriärvägar behöver skapas inom förskolan, exempelvis genom kompetensutveckling inom yrket från förskoleassistent, barnskötare till förskollärare. Den verksamhetsförlagda utbildningen är central för att säkra framtida personal och studenter ska tas emot i alla utbildningsområden och mötas av lokala lärarutbildare.

Arbetet med att säkerställa att all personal har goda kunskaper i svenska behöver fortsätta. Nämnden behöver arbeta med att dels underlätta bedömningen av språk- och kommunikationsförmåga vid rekrytering, såsom ett språktest och dels erbjuda språkstöd och språkhöjande insatser hos redan befintlig personal med bristande språkkompetens. Det långsiktiga arbetet med att nå en jämnare fördelning av förskollärare över staden sker i huvudsak genom olika motivationspaket. Den satsning på språkutveckling för barnen som inleddes 2021 behöver fortsätta liksom kompetenshöjande insatser för personal med annat modersmål än svenska. Särskilt viktigt är att det finns behörig personal som talar bra svenska där behoven är som störst.

Rektor har en viktig roll i att skapa en stabil verksamhetsutveckling och en god arbetsmiljö. Idag har många rektorer en orimligt hög arbetsbelastning vilket leder till svårigheter i att vara en närvarande chef. För att kunna utöva sitt pedagogiska ledarskap och bedriva en verksamhet av hög kvalitet behöver antalet medarbetare per rektor justeras. Den pågående översynen med att skapa

likvärdiga organisatoriska förutsättningar för stadens förskolor ska fortsätta. Detta inkluderar en översyn av antalet medarbetare per rektor samt ledar- och stödfunktioner till rektor. Arbetsmiljön i förskolan behöver förbättras och arbetsbelastning samt sjuktal behöver minska. Insatser och analyser ska vidtas på varje enskild förskola och ska sedan följas upp.

Tydligare ansvar, styrning och ledning

Förskolenämnden ska systematiskt följa upp verksamheten och analysera resultaten i förhållande till läroplanen för att sedan planera och utveckla verksamheten. Därför behöver det systematiska kvalitetsarbetet fortsätta att utvecklas på alla nivåer. Nämnden behöver fortsätta arbetet med att renodla uppdrag, roller och ansvar i verksamheten. Det handlar om att fortsätta utveckla strukturer och arbetssätt för att möjliggöra ett utökat nära verksamhetsstöd.

Arbetet kring hot, våld och otillåten påverkan behöver stärkas liksom arbetet med att motverka tystnadskulturen. Alla anställda ska känna sig trygga, våga vara öppna och lyfta kritik på sin arbetsplats.

En likvärdig förskola

Förskolan lägger grunden för det livslånga lärandet och är avgörande för att utbildningssystemet ska klara att öka måluppfyllelsen. Alla barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det är viktigt att i ett tidigt skede upptäcka barn som behöver extra stöttning och sätta in insatser. Barnhälsan måste få resurser och förutsättningar för att arbeta förebyggande och främjande för alla barn. En väl fungerande övergång mellan förskola och förskoleklass är betydelsefull. Samverkan mellan förskola och skola behöver därför utvecklas och stärkas.

Det familjecentrerade arbetet och samverkan med familjecentralerna ska stärkas. Förskolan och öppna förskolan är viktiga arenor och aktörer i detta arbete. Båda verksamheterna utgör en plattform för att upptäcka familjers behov av stödande insatser.

Det är angeläget att alla barn ges det stöd som de behöver för att klara sin framtida skolgång och att barn med särskilda behov får de insatser som de behöver så tidigt som möjligt. Att delta i pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder har en stor påverkan på barns individuella utveckling, det gäller särskilt för barn från socioekonomiskt svaga förhållanden. Andelen inskrivna barn i utsatta områden är betydligt lägre jämfört med andra delar av staden och det är prioriterat att den andelen ökar. Högläsning och läsning ökar barns ordförråd, bidrar till en bra start i livet och stärker förutsättningarna för att klara sig senare i skolan. Förskolan fyller en särskild roll för de barn som inte talar svenska och som inte heller har föräldrar som är svensktalande. Insatser och genomförande enligt ”Strategi för förskoleförvaltningens språkfrämjande insatser 2021-2026”

behöver fortsätta. Om barnen går på förskolan skapar det förutsättningar för kvinnor att ta viktiga steg för att komma i jobb och integreras i samhället. För barn med annat modersmål än svenska är språkträning av stor betydelse.

Frisk luft och rörelse främjar barns utveckling. Därutöver är det viktigt att tidigt skaffa sig vanor som leder till ett hälsosamt liv. Utevistelse varje dag i förskolan är självklart. I tillägg är det viktigt att barn får bra mat i förskolan och får med sig hälsosamma matvanor tidigt.

Södra skärgården är en glesbygd, placerad i en storstadskommun. Om barnfamiljer ska kunna bosätta sig på öarna, arbeta och få ihop livspusslet behöver förskolor finnas. Göteborg måste värna om barnen, deras familjer och en levande skärgård med åretruntboende och säkerställa att de förskolor som idag finns på öarna får vara kvar även i framtiden. För att kunna bedriva en förskola av hög kvalitet behöver hänsyn tas till de lokala förutsättningarna.

Alla barn har rätt till en säker och trygg uppväxt

Förskolan ska förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter, särskilt barns rättigheter utifrån barnkonventionen. Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Alla förskolor ska ha fungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten och placerade barn och barn som bor i skyddat boende ska skyndsamt erbjudas plats i förskola eller annan pedagogisk verksamhet. Samarbetet mellan förskola och socialtjänst ska stärkas. Arbetet med att minska förekomsten av miljögifter i barns vardag ska fortsätta, i detta har nämnden en uppgift tillsammans med berörda parter.

Genom tidiga insatser i förskolan investerar vi i barnens framtid. Fyra sociala förskoleteam ska inrättas, ett i varje utbildningsområde. Teamen ska bestå av socionomer och andra professioner som tillsammans arbetar för att stödja barn och deras familjer. Syftet är att skapa förutsättningar för att barn ska nå de pedagogiska målen och få ett tryggt socialt nätverk. Genom att sociala förskoleteam, barnhälsa och förskola samverkar kring barnen och deras familjer stärks det förebyggande och främjande arbetet, vilket minskar risken för skolmisslyckande, psykisk ohälsa och utanförskap

I samverkan med socialnämnderna ska förskolenämnden i särskilt utsatta och utsatta områden erbjuda föräldraskapsstöd. Syftet är att vårdnadshavare ska stärkas i sin föräldraroll, få kunskap om sina rättigheter och skyldigheter samt bli mindre beroende av omgivningens påtryckningar och åsikter. Utbildningen ska innefatta värdegrundsfrågor såsom demokrati, jämställdhet och tolerans samt förtydliga förskolans uppdrag och vårdnadshavares ansvar.

Vidare måste all personal inom förskola få kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck, så att de i sin verksamhet kan uppmärksamma och hjälpa barn som lever under förhållanden som inte är förenliga med mänskliga rättigheter och svensk lagstiftning.

Kvalitetskraven för fristående förskolor och pedagogisk omsorg ska vara desamma som för stadens egna verksamheter. Nämnden ska fördjupa och utöka arbetet med tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg, i samverkan med socialnämnderna, avdelning för samhällsskydd och beredskap samt stadens samordnare mot våldsbejakande extremism.

En rättvis förskolepeng

Alla barn och elever har olika behov och förutsättningar men har samma rätt att nå sin fulla potential. Syftet med stadens förskolepeng är att skapa förutsättningar för rektor att styra och leda sin verksamhet. Förskolepengen består av ett grundbelopp som är viktat utifrån ålder och serviceform, vistelsetid, samt ett strukturbelopp som fördelas olika och syftar till att minska skillnaden mellan barns förutsättningar. Strukturbeloppet är viktat utifrån socioekonomiska variabler. Ambitionen är att resursfördelningen ska vara likvärdig och att grundersättningen per barn är så högt som möjligt.

Frihet att välja förskola och inriktning

Föräldrarnas frihet att välja förskola ska värnas. Alternativ, så som olika typer av kooperativ, ska uppmuntras. Förvaltningen ska fortsätta arbeta med tillsyn av pedagogisk omsorg för att säkerställa en trygg och utvecklande miljö för barnen. All pedagogisk omsorg ska liksom förskolorna arbeta utifrån en värdegrund som bygger på demokratiska principer. För att underlätta valet av förskola ska staden erbjuda en god och lättillgänglig information om samtliga förskolor. Tillgång till förskola och omsorg på obekväma tider är för flera föräldrar helt avgörande för att det ska kunna arbeta. För de barn vars föräldrar arbetar obekväma tider ska kvälls- och nattbarnomsorg erbjudas tillsammans med omsorg i hemmet, där det är lämpligt och underlättar för barnet. I de få fall där skolskjuts behövs från förskola till nattomsorg ska detta tillhandahållas.

Det är prioriterat att säkerställa att den lagstadgade tillgången till förskola och pedagogisk verksamhet uppfylls. Göteborgs Stad ska erbjuda alla barn ett skäligt erbjudande skyndsamt, senast inom fyra månader, i närområdet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsfastighetsnämnden aktivt arbeta för att nå balans i lokalförsörjningen samt uppnå en organisation som möter behoven av platser.

Förskolenämnden får i uppdrag att utifrån ny lagstiftning arbeta med tillsyn av pedagogisk omsorg för att säkerställa en trygg och utvecklande miljö för barnen och säkerställa att verksamheten bygger på en demokratisk värdegrund.

Förskolenämnden får i uppdrag att vidta insatser för att andelen barn i förskolan i utsatta områden ska öka till exempel genom uppsökande verksamhet och genom samarbete med socialnämnderna och regionen.

Förskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning fortsatt arbeta med kompetenshöjande insatser för befintlig personal med annat modersmål än svenska samt inkludera språkrav, såsom ett språktest, i svenska vid nyrekrytering.

Förskolenämnden får i uppdrag att utarbeta en strategi för att nå de riktvärden Skolverket fastställt avseende barngruppernas storlek.

Förskolenämnden får i uppdrag att öka antalet förskollärare.

Förskolenämnden får i uppdrag att stärka rektorens arbetsmiljö genom utökade ledningsresurser till rektorsteam.

Förskolenämnden får i uppdrag att arbeta med arbetsmiljön, personalens förutsättningar, hälsofrämjande insatser och friskfaktorer för att minska sjuktagen.

Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna inrätta fyra sociala förskoleteam samt införa ett stöd till vårdnadshavare i särskilt utsatta och utsatta områden.

Förskolenämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet med och uppföljningen av insatserna mot hot, våld, otillbörlig påverkan och tystnadskultur.

Grundskolenämnden

Övergripande ansvar

Göteborgs grundskolenämnd är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem enligt skollagen och skolförordningen samt övrig lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden är även ansvarig för kulturskola och intern service.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg har en skola där elever når sin fulla potential.
- Lärarkyrans status ska stärkas med fokus på arbetsmiljö och kompetensutveckling.
- Stadens grundskolor ska präglas av studiero, trygghet och hög undervisningskvalitet där kunskapsuppdraget står i centrum.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varenda elev, oavsett bakgrund, ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara fortsatta studier och vara en del av samhället. I stadens skolor ska alla kunna utvecklas efter sina förutsättningar och de som har behov av särskilt stöd ska erhålla detta. Alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav.

Skolan har ett dubbelt uppdrag som består i att förmedla och förankra både kunskaper och demokratiska värden. Värdegrundsarbetet syftar till att främja demokrati, allas lika värde och motverka odemokratiska uttryck. Nämnden behöver säkerställa att ett främjande och förebyggande arbete bedrivs på alla skolor för att befästa samhällets gemensamma värden. Att arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig del av detta.

Skolutredningens tre övergripande förstärkningsområden är vägledande för nämndens arbete. Nämnden behöver utvärdera vad som behövs för att höja kvaliteten i undervisningen, öka likvärdigheten och förbättra styrning och ledning i mötet mellan lärare och elev.

Trygghet, studiero och föräldrarnas ansvar

Flerparten av stadens skolor fungerar väl men ett antal har mer eller mindre omfattande ordningsproblem. Det kan handla om sena ankomster, olämpligt språk eller bristande respekt för lärarna som leder till att för mycket av lärar- och lektionstid behöver ägnas åt annat än undervisning. I vissa fall är förväntningarna på vad eleverna ska prestera låga och en kultur där goda skolinsatser inte uppmuntras har etablerats. Detta måste de berörda skolorna motverka. Det behövs särskilda insatser för att snabbt komma till rätta med ordningsproblem, för att skapa en positiv skolkultur som i sin tur möjliggör lärande.

Föräldrars ansvar och delaktighet är grundläggande för en lyckad skolgång. Förväntansdokumentet ska aktualiseras vid varje läsårsstart och elever, vårdnadshavare och personal ska vara väl förtrogna med dess innehåll. Rektor har ansvaret för att tillsammans med hela personalen säkerställa att upprättade ordningsregler efterlevs och utvärderas årligen. Det behövs också insatser riktade till föräldrar i stadens utsatta områden och här är det viktigt att motivera föräldrarna att kliva fram och ta ansvar. För detta behöver föräldrar kunskap om hur gängen rekryterar unga barn och föräldrarna ska ges verktyg för att kunna förebygga och förhindra att deras barn dras in i kriminalitet. Därför ska skolor i utsatta områden erbjuda arenor för föräldrastärkande insatser.

Arbetet kring hot, våld och otillåten påverkan behöver stärkas liksom arbetet med att motverka tystnadskultur. Alla som finns i skolan ska känna sig trygga och våga berätta om oegentligheter. Hot, våld och kränkningar mot rektorer och personal i skolan förekommer från både elever och vårdnadshavare. Det skapar otrygghet, vantrivsel och sjukfrånvaro. Nämnden måste lägga de resurser som krävs för att alla som är verksamma i skolan ska känna sig trygga och trivas. Lärare ska aldrig behöva dra sig för att ställa krav eller tillrättavisa elever.

Ökad lärartäthet och satsningar på elevhälsan är förutsättningar för att komma till rätta med ordningsproblem. Det förebyggande arbetet behöver förstärkas. Elevers upplevelse av trygghet och studiero i skolan påverkas av flera faktorer såsom lärares ledarskap, goda relationer mellan lärare och elev, undervisningens innehåll, elevernas mående och processer som berör elevers inflytande. Alla lärare ska erbjudas fortbildning i ledarskap och ett centralt team med lärarcoacher som stöttar lärare på skolorna ska införas.

Satsningen på stadens skolakut, Elevator, ska fortsatt prioriteras. Elevator tar emot elever i åk 6–9 som är tillfälligt omplacerade efter att vid flera tillfällen stört ordningen eller betett sig olämpligt på sin vanliga skola. På Elevator går eleven 10 till 20 dagar för att sedan gå tillbaka till sin ordinarie skola. Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att starta Elevator som omfattar årskurserna 4–5.

Att etablera en kultur där goda skolinsatser i skolan är något positivt är en förutsättning för hur väl eleverna ska lyckas i skolan. Arbetet med att förändra de rådande normerna behöver därför stärkas.

Ökad kvalitet i undervisningen för att förbättra elevers utveckling och lärande

Läraren spelar en avgörande roll för elevens engagemang och utveckling. Det viktigaste för att öka måluppfyllelsen är att satsa på lärarna och öka lärartätheten. För att tillgodose lärarbehovet behöver arbetsvillkoren bli bättre. Lärarnas arbetsbelastning behöver minska och möjligheten att styra över sin arbetssituation öka. Det ska finnas möjligheter till kompetensutveckling, fler karriärvägar så som förstelärare och lektor och en god löneutveckling. Lärare måste få fokusera på undervisningen. För att möjliggöra detta behöver skolan satsa på utökade stödjande funktioner så som elevhälsa, socialpedagog, vaktmästare och it-support. Dokumentationskraven behöver också minska.

Idag råder lärarbrist och det blir svårare att rekrytera ny personal. Att attrahera och behålla legitimerad personal inom skolan kommer att vara en nyckelfråga under många år. Grundskolenämnden behöver aktivt arbeta med att stimulera fler att läsa till lärare, att behålla de lärare som redan är anställda och locka tillbaka lärare som lämnat yrket. I Göteborg ska erfarenhet, kompetens och kontinuitet premieras. Att som lärare vara trogen sina elever, kollegor och skola är något positivt, vilket ska värdesättas.

Nämnden ska fortsätta arbeta med tvålärarsystem i skolor där en stor andel elever inte når kunskapsmålen. Där tvålärarsystem prövats har elevernas måluppfyllelse och betyg höjts och lärarnas förutsättningar har förbättrats.

Nämnden behöver systematiskt arbeta för att utveckla den kompetens som finns hos befintlig personal för att möta verksamhetens behov. För att lyckas med detta krävs ett särskilt stöd och kompetensutveckling för den enskilda medarbetaren så väl som ett gemensamt kollegialt utvecklingsarbete samt ett förvaltningsövergripande arbete.

På lågstadiet behöver en tydlig kunskapsavstämning göras innan elever flyttas upp från en årskurs till nästa. De bedömningsstöd som finns i åk 1 och åk 2 ska, tillsammans med resultat på nationella prov i åk 3, i ökad utsträckning användas för att göra en helhetsbedömning för att avgöra vilka elever som behöver stödinsatser. Det är av yttersta vikt att elever i behov av särskilt stöd får detta tidigt och i tillräcklig omfattning. Om elever trots dessa insatser inte når godtagbara kunskaper ska möjligheten att gå ett extra år på lågstadiet aktualiseras.

Läromedel spelar en viktig roll för såväl lärares förutsättningar att bedriva undervisning som för elevernas kunskapsutveckling. Idag råder det stor skillnad i tillgång till läromedel på stadens skolor och nämnden behöver därför säkerställa

att alla elever har adekvata och kvalitetssäkrade läromedel i samtliga ämnen, såväl tryckta som digitala.

Väl utbyggda och bemannade skolbibliotek är en väsentlig del av en skola. Det behöver säkerställas att kommunens skolbiblioteksplan är ett aktivt dokument som efterlevs och följs upp.

Undervisningen behöver utformas på olika sätt beroende på barnens individuella förutsättningar. Därför måste skolan ha en beredskap att använda sig av stöd, stimulans och det som kallas för särskilt stöd. Speciallärare, vilka har direktkontakt med eleven, är en viktig resurs som bör prioriteras. Särskilda undervisningsgrupper ska användas i större utsträckning, både för att ge elever där extra stöd och en anpassad undervisning men även för att övriga elever ska ges förutsättningar att kunna fokusera på undervisningen. Kraft måste också läggas på att förbereda elever med särskilda behov för gymnasiets krav där färre elever undervisas i små grupper.

Undervisning i sexualitet, samtycke och relationer är en viktig del i att skapa en samtyckeskultur. Detta är också ett led i att uppmärksamma och motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Grundskolenämnden ska fortsätta den inledda samverkan med Slottskogsobservatoriet.

Tydligare ansvar, styrning och ledning

Rektors roll som pedagogisk ledare är central. Nämnden behöver skapa incitament både för att attrahera och behålla rektorer på skolor med stora utmaningar samt fortsätta stödja rektorer att nå sina mål. Skolans styr- och stödkedja behöver stärkas. Skolorna ska ha en stor självständighet men uppföljningen kring främst kunskapsuppdraget måste vara tydlig. Uppdragsdialoger, kollegialt lärande och rektorsverkstan är viktiga verktyg för detta. Arbetet med att stödja rektorer kring organisation och budget ska fortsätta.

Den nya organisationen med bärkraftiga skolenheter är nu på plats. Detta betyder att förutsättningar finns att bedriva ett framgångsrikt arbete för en jämlik skola med hög måluppfyllelse. Samtidigt är det viktigt att utforma skolorganisationen utifrån lokala förutsättningar med en tydlig ambition att skapa likvärdighet i resultatet.

Barn väljer inte frivilligt att vara hemma från skolan under långa perioder. Elever som blir hemmasittare behöver uppmärksammas i högre utsträckning och verkningsfulla åtgärder för att få dem tillbaka till skolan ska sättas in tidigt i samarbete med socialnämnderna.

En likvärdig skola

Att bryta segregationen och förbättra integrationen är en uppgift för hela Göteborg. Skolans kompensatoriska uppdrag är helt avgörande och nämnden behöver aktivt arbeta med de verktyg som står till förfogande för att skapa förutsättningar för ökad likvärdighet i skolan. Alla elever i Göteborg ska nå målen inom skolan och kunna utvecklas till sin fulla potential. Arbetet med att förbättra kunskapsresultaten på skolor med låg måluppfyllelse behöver intensifieras. Det handlar bland annat om att säkerställa behörighet och bättre kontinuitet bland personalgrupper som arbetar i skolor med extra stora utmaningar samt förbättra undervisningen för nyanlända elever. Nyanlända elever ska, på samma sätt som andra elever, mötas av höga förväntningar och kunskapskrav. Varje nyanländ elev har olika förutsättningar och utifrån dessa ska stöd och hjälp sättas in. Därför behövs en bra introduktion, kartläggning och uppföljning. Fokus ska ligga på svenskundervisning och modersmålet ska användas som stöd.

Barn som är placerade i familjehem, HVB-hem och SIS-hem har rätt till undervisning. Grundskolenämnden ska samverka med socialnämnderna för att säkerställa att alla placerade barn får den utbildning de har rätt till och inte enbart omfatta barn i familjehem. Arbetet med Skolfam behöver stärkas och utökas.

Elevhälsoarbetet är viktigt och avgörande för elevernas välmående och kunskapsresultat. Elevhälsan behöver förutsättningar att arbeta mer förebyggande och främjande. För att få till en optimal elevhälsa krävs en stödjande organisation och att antalet skolsköterskor, skolläkare, kuratorer, psykologer, specialpedagoger och speciallärare ökar i förhållande till antalet elever. Den psykiska ohälsan ökar bland unga och därför behöver arbetet växlas upp med att förbättra den psykiska hälsan. Elevhälsan ska därför med regelbundenhet erbjuda hälsosamtal med fokus på psykiskt mående och sociala relationer. Föräldrarnas centrala roll för barnens välmående kan dock aldrig överskattas.

Det finns ett tydligt samband mellan hög fysisk aktivitet, hälsa och inlärningsförmåga. Övervikt och fetma bland barn är ett växande problem som måste mötas. Positiva upplevelser av rörelse och friluftsliv samt sunda kostvanor under uppväxtåren har stor betydelse. Här är skolans samverkan med föräldrarna, civilsamhälle och föreningsliv viktigt.

En levande skärgård med åretruntboende är viktig för Göteborg. Södra skärgården är en glesbygd, placerad i en storstadskommun. Att bedriva skolverksamhet där innebär utmaningar utifrån demografi och elevunderlag. Årskullar kan skilja sig kraftigt åt i storlek från år till år vilket gör det svårt att budgetera. Det geografiska läget med tillhörande kommunikationer kan göra det extra svårt att rekrytera rektorer och personal. För att möjliggöra en likvärdig skola i södra skärgården behövs extra resurser.

Tidiga och extra insatser

Läsning är grunden för allt lärande och är avgörande för att ge eleverna ett levande språk och verktyg att ta till sig andra kunskaper och ämnen. Ett språkutvecklande förhållningssätt är viktigt i alla ämnen och elever som inte bedöms nå godtagbara kunskaper i åk 1 måste erhålla tidiga och tillräckliga insatser.

Genom screening och utvärdering av elevers kunskaper kan elever som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen fångas upp. Språkförståelse, matematiskt tänkande och eventuellt övriga behov ska testas i förskoleklass. Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att alla barn och elever ska ges en likvärdig utbildning. Bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i åk 3, 6 och 9 och betygsresultat ska följas upp.

Uppföljning måste ske kring om skolorna verkligen har de extra anpassningar och det särskilda stöd som eleverna har rätt till. Särskilt stöd ska sättas in när extra anpassningar inte leder till att kunskapsmålen nås. Idag finns indikatorer på att många elever som under lång tid inte nått målen saknar åtgärdsprogram.

Extra undervisning och läxhjälp ska erbjudas den som behöver det. Skolans stöd för barn med neuropsykiatriska svårigheter behöver utvecklas.

Förhöjd studietakt ska kunna ges till elever som snabbare når kunskapsmålen. Det ska vara möjligt för högstadieelever att läsa kurser på gymnasial nivå. Det är viktigt att stimulera intresset för matematik, teknik och naturvetenskap. Elever med särbegåvningar ska mötas och utmanas i klassrummet. Fler profilklasser med estetiska och teoretiska inriktningar ska uppmuntras.

Fritidshem och Skola som arena

Fritidshemmets uppdrag är betydelsefullt eftersom eleverna där får använda och utveckla förmågor på annat sätt än i skolan. Fritidshemmets verksamhet bidrar till att stärka elevers språkutveckling och sociala utveckling. För att det kompensatoriska uppdraget ska kunna utföras fullt ut behövs insatser i socioekonomiskt svaga områden som syftar till att fler elever deltar. Verksamheten i fritidshemmen ska fortsätta utvecklas. Det gäller särskilt kollegialt lärande, kvalitetsarbete och samverkan. I de få fall där skolskjuts behövs från fritidshem till nattsorg ska detta tillhandahållas.

Skola som arena syftar till att ge barn en meningsfull fritid utan att behöva lämna den välkända skolmiljön. Skolans lokaler används utanför skoltid där det erbjuds läxhjälp och andra meningsfulla, kostnadsfria aktiviteter för barnen i närområdet som främjar kunskap och folkhälsan. Detta arbete är även viktigt för att främja tryggheten och en ökad integration i närområde. Nämnden ska verka för att stödja och utveckla arbetet vidare och gärna i samverkan med civilsamhället.

Grundsärskolan

Alla elever, oavsett skolform, ska ges en skolgång som skapar förutsättningar att få utvecklas så långt det är möjligt. Nämnden behöver säkerställa att elever i grundsärskolan får en likvärdig utbildning som främjar deras utveckling och lärande. För att höja undervisningens kvalitet och tillgodose ökade legitimitationskrav behövs kraftfulla insatser för att öka andelen lärare som har behörighet för grundsärskola.

Trygghetssatsning

På skolor med låg måluppfyllelse går idag stora delar av skolpengen till sociala insatser istället för att läggas på kunskapsuppdraget. Därför görs det en extra satsning på sociala skolteam. Detta innebär att socionomer, socialpedagoger och andra relevanta yrkesgrupper anställs av socialnämnderna till skolor med låg måluppfyllelse och stora utmaningar. Dessa yrkesgrupper ska stötta upp kring eleverna med att öka elevnärvaron, främja tryggheten på skolorna, motverka psykisk ohälsa och stärka samarbetet mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra instanser. Denna satsning gör att barn och ungdomar som riskerar att hamna i missbruk och kriminalitet kan fångas upp tidigt då insatsen är lokaliserad till skolorna. Elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller på annat sätt är socialt utsatta kan lättare uppmärksammas och få hjälp. Genom det stärkta samarbetet får rektorer och lärare mer tid och större ekonomiskt utrymme att fokusera på kunskapsuppdraget så att eleverna kan lyckas i skolan och få behörighet till gymnasiet.

Skolplaceringar

Alla barn är garanterade att få en skolplacering och kommunen är skyldig att ordna en plats i skolan för alla barn som har rätt till utbildning och vårdnadshavaren har rätt, enligt skollagen, att önska skola för sitt barn i hela kommunen. I första hand ska kommunen utgå från vårdnadshavarens önskemål när ett barn får en skolplacering. Den som föredrar en annan pedagogik eller inte trivs i sin nuvarande skola ska ha möjlighet att önska eller byta till en annan skola genom skolval eller skolbyte.

Under allt för många år har det byggts för få skolor, klassrum och specialsalar i Göteborg. Det har inneburit att flera skolor i dag inte har platskapacitet och kan ta emot alla elever som bor i närområdet. Därför behöver skolor renoveras samt byggas till och om, under flera år framåt, för att säkerställa framtida skolplaceringar. Parallellt behöver staden fortsätta att bygga nya skolor där behoven är som störst. Mot bakgrund av den förväntade ökningen av hyreskostnader de närmaste åren måste varje byggprojekt noggrant prövas och utmanas för att vara långsiktigt kostnadseffektivt och hållbart. I det fortsatta arbetet ska hänsyn tas till lokala behov när det gäller planering av skolenheternas storlek, till exempel

geografiska förutsättningar, socioekonomisk situation och pedagogisk inriktning. Särskilda profiler på skolor ska även prövas.

En uppföljning av hur kommunens grundskolor presenteras på nätet och sociala medier ska ske. Justeringar görs vid behov för att säkerställa att elever och föräldrar möts av en presentation som fokuserar på skolans kunskapsuppdrag och hur man arbetar för att nå detta. Data runt resultat på nationella prov, betyg och behörigheter till gymnasiet finns enkelt tillgängliga och kommenteras av rektor.

Lokaler

Ett område som riskerar att påverka möjligheten att utveckla kvaliteten i undervisningen är både tillgång på lämpliga lokaler och den långsiktiga kostnadsutvecklingen för lokaler i staden. Delar av lokalbeståndet har eftersatt underhåll vilket innebär stora risker kopplade till både inom- och utomhusmiljön. Detsamma gäller utemiljöer vilket kräver satsningar och samverkan i staden över nämnd- och bolagsgränser för att öka jämlikhet, hållbarhet och hälsa. Evakueringar kopplat till ersättningsbyggnation eller reinvesteringar kommer att vara en generell utmaning i lokalförsörjningsprocessen och kräver ökad långsiktighet i planering och tydligare processer för samverkan.

De kommande åren behöver nämnden göra satsningar på olika specialsalar för att möta kortsiktiga kapacitetsbrister och förändrad åldersstruktur vilket skapar ökade kostnader. Det bedrivs idag gymnasieverksamhet och vuxenutbildning i lokaler som passar för grundskoleverksamhet och dessa verksamheter skulle i stället kunna bedrivas i andra lokaler eftersom de inte har samma behov av inhägnade utomhusmiljöer. Nämnden får i uppdrag att ta fram en gemensam överenskommelse mellan olika förvaltningar med syfte att det ska vara enkelt och smidigt för olika aktörer att åstadkomma flyttkedjor eller nyttja varandras lokaler. I anslutning till det arbetet ska grundskolenämnden i samverkan med idrotts- och föreningsnämnden i största möjliga mån försöka tillgodose behovet av logi vid event och cuper.

Digitaliseringen i skolan

Digitala hjälpmedel fyller en viktig funktion för att öka möjligheterna att nå kunskapsmålen. Där måste det säkerställas att det digitala utvecklingsarbetet inte blir linjärt utan cirkulärt och att de digitala verktygen anpassas efter undervisningens behov och inte tvärtom. Dagens elever måste ha en digital kompetens för att klara sig i framtidens samhälle, men de lär sig inte mer genom att använda datorer. Det gör de av kunniga och utbildade lärare. All undervisning måste vara likvärdig, både med avseende på de digitala hjälpmedel som skolan tillhandahåller men också kring uppkopplingsmöjligheter. Vi står inför utmaningar kring digitalisering som måste lösas. Det avser både

kontinuitetsplanering vid kriser och ofred men också effekter av EUs strängare personuppgiftslagar.

Kulturskolan

Alla elever i vår stad ska ha möjlighet att ta del av Kulturskolan och allt den kan erbjuda. Kulturskolans verksamhet ger en fantastisk möjlighet att göra saker tillsammans. Att i orkester, mindre ensembler, teater eller kör möta andra är ovärderligt. Kulturskolan är viktig och ska värnas. För att fler barn ska ta del av den ska samverkan med skola, fritidshem och fristående skolor uppmuntras.

El Sistema är en undervisningsmodell där musik används som verktyg för social och mänsklig utveckling. Barnen får upptäcka glädjen och skönheten i musiken, får spela eller sjunga tillsammans utifrån sin egen nivå. En satsning görs för att att El Sistema ska utökas för att ge plats åt fler barn och familjer.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Grundskolenämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag på hur friskolorna och de kommunala skolorna kan ha ett gemensamt skolvalssystem.

Grundskolenämnden får i uppdrag att använda möjligheten att gå om ett år på lågstadiet för elever som inte når kunskapskraven trots omfattande stödinsatser.

Grundskolenämnden får i uppdrag att bygga ut möjligheten till särskilda undervisningsgrupper för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla skolakuten Elevator, säkerställa möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende samt utreda möjligheten att utöka Elevator till att omfatta årskurserna 4-5.

Grundskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med förskolenämnden, utbildningsnämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och stadsfastighetsnämnden för att förenkla för nyttjandet av varandras lokaler.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla lärarakademin och rektorsakademin.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fullfölja arbetet med hur elever som presterar väl eller gjort stora förbättringar i sina studieresultat ska kunna premieras.

Grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att de kommunala grundskolorna presenteras på nätet och sociala medier med ett fokus på skolans kunskapsuppdrag och hur man arbetar för att nå detta. Data runt resultat på nationella prov, betyg och behörigheter till gymnasiet ska finnas tillgängligt och kommenteras av rektor.

Grundskolenämnden får i uppdrag att identifiera skolor med särskilda utmaningar som behöver det extra sociala stödet.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla tvåläraresystem i skolor med låg måluppfyllelse.

Grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta en central funktion med lärar-coacher med uppdrag att stötta lärare.

Grundskolenämnden får i uppdrag att utöka läxhjälp för de elever som har behov av det.

Grundskolenämnden får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, ha dialog och samarbeta vad gäller barn vars föräldrar uteblir från utvecklingssamtal och föräldramöten.

Grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att bemanningen inom elevhälsans samtliga professioner är tillräcklig för att i högre grad arbeta förebyggande och främjande.

Idrotts- och föreningsnämnden

Övergripande ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ska göra det möjligt för stadens invånare att idrotta och ha en aktiv fritid samt främja folkhälsan. Nämnden ska stötta stadens föreningsliv genom bland annat ekonomiskt bidrag, uthyrning av lokaler och godkännande av kommunal borgen. Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar också för de flesta av stadens lokaler för idrott, motion och bad samt för förmedling av lokaler till föreningar. Nämnden ska även genomföra om- och nybyggnation av egna anläggningar.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en levande kultur, idrott- och evenemangsstad för både boende och besökare.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska stödja ett idrott- och föreningsliv som präglas av samverkan, ideella krafter, gemenskap och goda värderingar och som främjar invånarnas fysiska och psykiska hälsa.
- Göteborg ska ha ett starkt föreningsliv med ett ökat antal aktiva föreningsmedlemmar och ledare i hela staden.
- Göteborg ska genom ett rikt och aktivt föreningsliv och hög tillgänglighet av platser för fysisk aktivitet erbjuda en bredd av möjligheter till aktiv fritid för alla stadens invånare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Föreningslivet utgör en betydande del av det civila samhället och är därmed en av demokratins viktigaste stöttepelare. Det är bland annat när vi interagerar i föreningar som demokratiska värderingar överförs och fördjupas. Föreningslivet främjar tillit och stärker det sociala kapitalet. Människans behov av att bli sedd, umgås, bekräftas och utvecklas med respekt för andra tillgodoses i ett rikt föreningsliv. Föreningslivet har också en oersättlig och starkt hälsofrämjande funktion genom att erbjuda fysisk aktivitet, kultur och gemenskap.

Varje människa har ett grundläggande ansvar för sin egen tillvaro och därmed också för att skapa sig en meningsfull fritid och hälsa utifrån sina egna för-

utsättningar. Nämndens insatser bör därför koncentreras till de områden där enskilda människors och föreningars ansträngningar inte räcker till. Stöden ska syfta till att stimulera och uppmuntra alla till en aktiv och hälsofrämjande fritid, i föreningsverksamhet men även på egen hand. Det kan handla om kostnader för lokaler och anläggningar som föreningar inte förmår att bära själva. Det kan också handla om aktiviteter för barn och unga som annars inte kan genomföras på grund av för höga deltagaravgifter. Nämnden ska också se till att det finns ett brett utbud av idrottsanläggningar i hela Göteborg.

Den kommunala verksamheten ska komplettera, inte ta över eller tränga ut, det som civilsamhället eller andra aktörer kan erbjuda på egen hand.

Göteborg är en evenemangstad, inte minst för barn- och ungdomsidrotten där flera årligen återkommande cuper och evenemang genomförs. Idrotts- och föreningsnämnden ska fortsatt underlätta så att cuper och evenemang kan genomföras och utvecklas i staden.

Bidrag på lika villkor

I Göteborg finns flera hundra bidragsberättigade föreningar. En stor andel av föreningarna ägnar sig åt annat än idrott, men bidrar ändå positivt till människors hälsa och livskvalitet. Därför är det viktigt att kommunens stöd till fritidssektorn utformas så att alla göteborgare ges förutsättningar att delta i aktiviteter och föreningsliv. Nämnden ska under mandatperioden undersöka i vilken utsträckning nämndens stöd når pojkar respektive flickor samt se över hur stödet kan fördelas mer jämställt. Ett annat viktigt uppdrag för nämnden är att stötta föreningslivet i stadens utsatta områden.

Stadens subvention av egna anläggningar är fortsatt större än av föreningsdrivna. Denna skillnad måste över tid minska för att på sikt nå likvärdiga förutsättningar för kommunala och föreningsdrivna anläggningar.

Staden ska inte heller upplåta lokaler till aktörer som på ett otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande friheter och rättigheter, bryter mot principen om alla människors lika värde – alternativt främjar sådana ageranden – eller uppmuntrar till bruk av droger. Att fortsatt ställa medlemskrav för de generella bidragen är en viktig del i att värna föreningsformen, inte minst utifrån demokrati- och kvalitetssynpunkt, men också för att upprätthålla kontroller och föreningslivets egen ekonomi. Nämnden ska genomföra stickprovskontroller i syfte att kvalitetssäkra att bidragen betalas ut på rätta grunder. De bidrag som betalats ut på felaktiga grunder ska krävas tillbaka efter rimliga möjligheter till rättelse.

Selektiva bidrag ska fortsatt inte ha krav på medlemskap. Utvecklingsbidraget ger föreningar större möjlighet att göra satsningar på prova-på-verksamhet, lovverksamhet eller annan breddverksamhet. Genom bidraget ökas utrymmet att nå grupper och områden som i dag är underrepresenterade i föreningslivet.

Ett föreningsliv för alla

Ett fritt och självständigt föreningsliv ska understödjas. Det kommunala stödet ska i huvudsak koncentreras till barn och ungdomar. Föreningslivets grundidé är dock universell och idrotten är en plats för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Kommunens stöd måste därför återspegla detta synsätt genom att stötta föreningarna och deras verksamheter, inte styra, förändra eller begränsa deras verksamhet.

Det är i barn- och ungdomsåren som grunden för den framtida hälsan läggs genom vanor och förhållningssätt. De som av olika skäl väljer att vara fysiskt passiva söker sig sällan till idrottsföreningar eller till idrottsanläggningar. Arbetet med att erbjuda dessa göteborgare attraktiva möjligheter skiljer sig därför från traditionellt förenings- och idrottsarbete. Prova-på-verksamhet, breddad verksamhet och marknadsföring av anläggningarna är viktiga stöttepelare i detta arbete och ska vidareutvecklas i samarbete med grundskolenämnden.

Arbetet med att skapa bättre förutsättningar för människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, att delta i föreningslivet i Göteborg och på idrott- och föreningsförvaltningens motionsanläggningar ska fortsätta. Åtgärderna innefattar ett stadenövergripande forum där staden och civilsamhället kan föra dialog om verksamhet eller uppdrag som berör människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, och deras möjligheter att vara aktiva på sin fritid. Det är viktigt att de anställda på stadens motionsanläggningar har kunskap om eller får vägledning i bemötandet av människor med funktionsnedsättning. Arbetet ska knytas samman med Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. För att bredda utbudet för målgruppen ska aktiviteterna inom *Skola som arena* öka och samarbetet med berörda nämnder utökas. Idrotts- och föreningsnämnden får även i uppdrag att utreda och pröva nya metoder för att få fler barn och unga med funktionsnedsättning att ta del av idrottsutbudet i staden. Det ska också vara lätt för alla att, som publik, delta vid olika evenemang. Nämnden ska därför fortsätta att arbeta aktivt med tillgänglighetsfrågor på stadens idrottsanläggningar.

Det är emellertid också nödvändigt att främja äldre göteborgares hälsa och därför är det viktigt att de erbjuds goda möjligheter till fysisk aktivitet både i föreningsform och på egen hand. Inte minst är detta angeläget mot bakgrund av att åldersgruppen 65+ förväntas ta längre tid att hitta tillbaka till föreningslivet efter pandemin, vilket sannolikt innebär ökad risk för ensamhet och fysisk inaktivitet. Åldersgruppen 65+ är en av målgrupperna som nämnden prioriterar vid handläggningen av föreningsbidrag. För att ytterligare bidra till att bryta äldres isolering ska nämnden stödja föreningsaktiviteter över generationsgränserna som syftar till att bryta äldres ensamhet.

Breddidrotten är beroende av förebilder varför elitsatsningar bidrar till att öka engagemanget. En långsiktig elitsatsning är beroende av tillväxt hos breddidrotten som en plantskola för blivande elitidrottare. Mixen är viktig och nödvändig för ett levande idrott- och föreningsliv. Det gäller att hitta en balans där bredd och elit kan samsas om resurser, tid och utrymmen på ett sätt som stärker den samlade Göteborgsidrotten och nämnden har en viktig roll i dialogen och samverkan med både bredd- och elitidrotten. I det arbetet handlar det om att pröva nya former för att bättre ta tillvara stadens elitidrottare för att erbjuda breddaktiviteter och satsningar som syftar till att öka den fysiska aktiviteten bland stadens invånare.

För att skapa bättre förutsättningar för de ungdomar som väljer att elitsatsa inom sin idrott ska nämnden fortsätta att genom samverkan och partnerskap bidra till att förstärka stödet till en förbättrad idrottsmiljö tillsammans med RF-SISU Västra Götaland, Riksidrottsuniversitetet i Göteborg samt Elitidrotts-gymnasiet Katrinelund och andra aktörer utifrån aspekter som rör fysisk och psykisk hälsa, studier och försörjning för unga elitidrottare. I linje med detta ska nämnden fortsatt samverka med bland annat RF-SISU Västra Götaland kring kompetenscentret för elitidrott, *High Performance Göteborg*, inte minst gällande den långsiktiga utvecklingen av centret. Genom ett nav där staden, idrottsrörelsen, akademien och näringslivet ingår kommer stödet till elitsatsande individer och lag öka. Det kommer i sin tur skapa positiva effekter för den stora gruppen föreningsaktiva barn och unga som har elitidrottare som viktiga förebilder, vilket också kommer bidra till att stärka Göteborg som idrottsstad.

Nämnden har i uppgift att driva och samordna arbetet med det idrottspolitiska programmet. Samtidigt krävs det att ett stort antal nämnder och styrelser genomför insatser inom ramen för sina respektive ansvarsområden för att programmet ska förverkligas. Syftet med arbetet är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad samt bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och en jämlik hälsa. Idrotts- och föreningsnämnden ska ha ett nära samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för att få bättre styrning på de planer som avser idrott- och hälsoverksamhet.

Göteborg har stora möjligheter att med enkla medel erbjuda fler träningsmöjligheter i stadsmiljön. Med visionen att ”göra Göteborg friskare” i fokus bör möjligheterna till spontanidrott prioriteras ytterligare, i samverkan med andra nämnder och organisationer. Det är därför viktigt att bevara och utveckla ytor för spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet, inte minst för att främja sociala aktiviteter och gemenskap. Det är därutöver viktigt att nämnden fortlöpande inventerar sina övriga idrottsanläggningar så att eftersläpningar av underhåll kan undvikas.

Ett tryggt föreningsliv

Nämnden ska verka för att anläggningarna i staden ska anläggas, finansieras, nyttjas och driftas så effektivt som möjligt, bland annat genom samverkansformer och partnerskap med föreningsliv och skolor. Ett aktivt arbete ska även göras för att förbättra tryggheten för alla som besöker och arbetar på nämndens anläggningar. Idrotts- och föreningsnämnden får därför i uppdrag att inventera otryggheten på nämndens anläggningar och intilliggande områden samt föreslå åtgärder för att öka tryggheten för såväl besökare som personal.

Idrotts- och föreningsnämnden har även uppdraget att vara mellanhyresvärd för lokaler som ingår i hyresmodellen för förenings- och kulturlivet. Nämnden ska, i dialog med modellens parter och bidragsgivande nämnder, kontinuerligt följa upp konsekvenserna av avtal, rutiner och arbetssätt samt vid behov göra revideringar. Det är viktigt att föreningslivet har tillgång till en variation av utrymmen för att möta olika behov av tränings- och samlingslokaler samt kanslier. Idrotts och föreningsnämnden ska därför fortsätta att bredda och fördjupa kunskapen om föreningars och andra aktörers behov och tillgång till lokaler. Många av de lokaler som används av föreningar, som inte kräver klassiska idrottsanläggningar, är enkla lokaler med låg hyra. Det är viktigt att staden inte bygger bort den typ av enkla lokaler som föreningslivet kan ha råd med. Genom en sådan inriktning kan föreningslivet i ännu större utsträckning bidra till en ökad trygghet i staden genom de flöden av människor som rör sig till och från lokaler från tidig morgon till sen kväll. Nämnden ska även fortsatt arbeta med att tillgängliggöra fler fullmåtshallar i samarbete med föreningsliv och skolförvaltningar.

Kommunens service till föreningarna ska innefatta rådgivning, vägledning och förenklade regelsystem för att underlätta rekryteringen av nya ledare, funktionärer och fler frivilligarbetare. Nämnden ska underlätta för föreningslivet genom stöd, regel- och rutinförenklingar samt genom att stötta goda exempel och initiativ från föreningslivet, exempelvis initiativ för att motverka och hantera sexuella övergrepp och mobbning. Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att redovisa informationsinsatser som riktar sig till föreningsaktiva barn och unga kring integritetsfrågor samt vad som ytterligare kan göras för att förhindra övergrepp.

Gällande arbetet med Plan för ridsport har investerings- och underhållsbehovet uppskattats till cirka 100 miljoner kronor. Då dessa investeringar och underhållsåtgärder åligger exploateringsnämnden kommer exploateringsnämnden

att behöva höja hyran, vilket idrotts- och föreningsnämnden kan kompensera föreningar genom bidrag. I förra årets budget tilldelades nämnden medel för att stödja ridsporten i Göteborg. Anslaget avses användas såväl för att kompensera för höjda hyror som till investeringsbidrag till föreningar.

Göteborg har mycket att vinna på ett starkt föreningsliv. Det är nödvändigt att föreningslivet får den stöttning den behöver under mandatperioden. Annars finns det stor risk för allvarliga effekter för föreningarna, och inte minst för folkhälsan och samhället i stort. För att påbörja arbetet tillskjuts medel under 2023 för att stärka föreningsbidraget. Idrotts- och föreningsnämnden ska fortsätta arbeta för att återetablera ledartillförseln. Nämnden ska arbeta riktat med att stödja föreningslivet i ledarrekrytering och långsiktig ledarförsörjning och utveckling för unga ledare inom föreningslivet.

Alla ska ha möjlighet att lära sig simma

Valhallabadet, som står för cirka 50 procent av alla badbesök i Göteborg, är i dåligt skick. Det saknas även sedan tidigare bassängyta i staden. Det är en situation som riskerar att förvärras genom att Frölundabadet behöver stängas för renoveringen de närmsta åren. Bristen på sådan vattenyta är därför en angelägen fråga att åtgärda. Inte minst för att skapa förutsättningar för ett levande föreningsliv och en god folkhälsa. Utöver planerna på nytt centralbad behöver nämnden i ett kortare perspektiv fortsätta se över möjligheten till tillfälliga lösningar samt föra dialog om hur vattenyta och fler områdesbad kan prioriteras framöver.

Simkunnighet och vattensäkerhet är viktiga frågor. I föreningarna finns ett stort kunnande och engagemang som bidrar till hög kvalitet i simundervisningen. Arbetet med att säkra simkunnigheten bland framförallt barn och unga ska utvecklas i samverkan mellan nämnden, Grundskolenämnden och idéburna aktörer.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utreda och pröva nya metoder för att få fler barn och unga med funktionsnedsättning att ta del av idrottsutbudet i staden.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att inventera otryggheten på nämndens anläggningar och intilliggande områden samt föreslå åtgärder för att öka tryggheten för såväl besökare som personal.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att redovisa informationsinsatser som riktar sig till föreningsaktiva barn och unga kring integritetsfrågor och vad som kan göras för att förhindra övergrepp.

Kretslopp- och vattennämnden

Övergripande ansvar

Nämndens ansvar är att bidra till att skapa ett kretsloppssamhälle. I uppdraget ingår att tillgodose invånare och övriga brukare inom Göteborgs Stads behov av en säker, effektiv och miljömässig vattenförsörjning och avloppshantering samt verka för en god resurshushållning. Nämnden ska också tillgodose behovet av att på ett effektivt och miljömässigt sätt få sitt hushållsavfall insamlat, transporterat, återanvänt, återvunnet och bortskaffat. Det förutsätter ett nära samarbete med övriga planerande nämnder. Nämnden har ett extra ansvar att skapa en förutsägbarhet och transparens i taxe- och avgiftsnivå mot stadens invånare och övriga brukare inom sitt ansvarsområde.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska vara en naturlig del av ett kretsloppssamhälle: med tillgång till rent, gott och hälsosamt vatten, bra avfallshantering med högsta möjliga återvinning samt ett säkert avloppssystem för att hålla göteborgarna friska.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs närhet till vatten är en enorm tillgång. Det är kretslopp- och vattennämndens uppgift att säkra rent dricksvatten nu och i framtiden samtidigt som nämndens arbete bidrar till levande hav, sjöar och vattendrag genom en säker avloppshantering.

Närheten till vatten gör Göteborg känsligt för havsnivåhöjningar samtidigt som kraftiga skyfall ökar trycket på stadens vattenhantering. Det pågående arbetet med att klimatsäkra staden genom bland annat älvkantsskydd måste synkas med stadens skyfallsarbete och dagvattenhantering för att inte suboptimera nödvändiga investeringar. Investeringsbehovet kommer att vara omfattande och nämnden behöver arbeta aktivt för att erhålla annan finansiering än kommunal skattefinansiering.

Göteborg ska ha en hög leveranssäkerhet av dricksvatten varför det krävs ökade investeringar och reinvesteringar i vatten- och avloppsnätet. Det krävs för att tillgodose ett ökat behov, klara klimatförändringarna samt för att större delar av nätet är ålderstiget och där reinvesteringar därför är nödvändiga.

Den cirkulära ekonomin är på framfart vilket utvecklar avfallshanteringen. Möjligheterna för göteborgarna att sortera sitt avfall behöver bli bättre och samtidigt möta behovet av flexibilitet.

VA-systemet, en självklar del i stadsplaneringen

Arbetet med läcksökning ska fortsätta. Genom att upptäcka läckage i ett tidigt skede minimeras mängden renat dricksvatten, som inte når slutanvändaren, samtidigt som kostnader och miljöpåverkan minimeras. För att minska mängden tillskottsvatten till Ryaverket bör det kombinerade systemet på sikt bytas ut, vilket kommer ta många decennier. När dagvatten ska släppas i recipient istället för till Ryaverket tillkommer krav på dagvattenrening. Nuvarande miljötillstånd för Ryaverket löper ut 2036. Betydande investeringar kommer vara nödvändiga för att klara av ökade krav på vattenreningen samtidigt som staden växer. Hur stor investering som behövs avgörs delvis av hur mycket dagvatten som leds till reningsverket.

Reningsverket behöver dimensioneras för att klara toppar vid stora mängder regn om inte regnet kan samlas upp och fördröjas på annat sätt i staden. Genom att exempelvis planera för dagvattendammar i stadsrummet kan vattnet renas lokalt, dessutom kan en vattenspegel bidra med stadskvalitéer.

Kretslopp- och vattennämnden är ansvariga för stadens VA-planering och skyfallsarbete. Tidig projektering av VA-hantering i ett stadsbyggnadsprojekt kan spara både pengar och utrymme. Eftersom exploateringsekonomi för ett detaljplanlagt område inte innehåller kostnaden för dragning av VA fram till området kan detta innebära betydande kostnader för staden. Det samma gäller ifall stadens arbete med skyfall och dagvatten inte synkas med klimatsäkringsarbetet. För att optimera stadens samlade investeringsbehov behöver kretslopp- och vattennämnden få en tydligare roll i stadsplaneringen. Inte minst med tanke på det ekonomiska läget som staden befinner sig i samtidigt som stadens utbyggnad går på högvarv. Med en ny organisering inom stadsplaneringen är det viktigt att samarbetet mellan de nya nämnderna och kretslopp- och vattennämnden utvecklas.

Göteborg har tecknat en avsiktsförklaring med berörda parter för att möjliggöra etablering av en batterifabrik. En avgörande del i avsiktsförklaringen avser process- och kylvatten för batteriproduktionen där stadens aktörer gemensamt har tagit fram ett nytt och mer hållbart alternativ än att använda dricksvatten. Systemet baseras på att i stället använda renat avloppsvatten, så kallat tekniskt

vatten, för behovet där även uppvärmningen av vattnet i produktionsprocessen kan utnyttjas för energiåterföring.

I takt med att staden växer behöver råvattenkällan, Göta älv, kombineras med andra råvattenkällor för att upprätthålla robusthet och redundans. Det är ett arbete som måste ske tillsammans med andra kommuner. Fokus behöver därför fortsatt vara på regionalt samarbete kring råvatten.

En fungerande VA-verksamhet är viktigt även i händelse av kris. Att planera för oförutsedda situationer är nödvändigt. Det kan handla om längre leveranstider för insatsvaror eller andra typer av avbrott. Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet med att säkra materialtillgång.

Ökad sortering av avfall

Göteborg växer och med det även antalet göteborgare som ska ha möjlighet att sortera avfall. Därför är det av hög prioritet att den planerade kretsloppsparken i södra Göteborg förverkligas. Samtidigt behöver det bli enklare att sortera avfall centralt, även utan bil. Ett ytterligare incitament för hushållen att sortera sitt avfall är att det från och med 2022 är fria besök på stadens återvinningscentraler.

För att Göteborg på allvar ska bli ett kretsloppssamhälle behöver sorteringen av avfall öka. På så sätt kan fler material återbrukas vilket skapar förutsättningar för en mer cirkulär ekonomi. Nämnden ska därför arbeta aktivt med att hitta lösningar som ökar andelen avfall som sorteras och återvinns. Om inte hushållen sorterar sitt avfall kommer det krävas större investeringar i sorteringsanläggningar. I dag bor ungefär 80 procent av göteborgarna i flerbostadshus. Här har inte vikttaxan på hushållsavfallet samma effekt som för enfamiljshus. Det är i flerbostadshus som minst hushållsavfall sorteras och därmed det område som behöver utvecklas mest.

Stor osäkerhet råder kring insamling av förpackningar och tidningar. Regeringen har i flera förordningar ändrat förutsättningarna för fastighetsnära insamling utan att ett nytt system har kommit på plats. Dagens system där Förpacknings- och tidningsindustrin (FTI) ansvarar för insamlingen och tömningen av återvinningsstationerna fungerar inte. Stationerna är ofta överfulla. Genom att öka den fastighetsnära insamlingen kan hushåll sortera större del av sitt avfall nära hemmet och slipper ta sig till återvinningsstationer som ofta ligger en bit bort. Nämnden behöver fortsätta att bevaka utvecklingen med målet om att erbjuda göteborgarna fastighetsnära insamling. I samband med det bör möjligheten till insamling med färgade påsar särskilt beaktas.

Göteborg har för avsikt att den biologiska behandlingen av hushållens matavfall ska öka. Avsikten med andelsökningen är att sluta kretsloppen mellan stad och omland och samtidigt öka produktionen av biobränslen. Nuvarande anläggning i Marieholm är inte anpassad för dagens behov och behöver på sikt utvecklas eller ersättas.

Nedlagda deponier har en ständig påverkan på omgivande mark och vatten. Det är därför dags att påbörja arbetet med att sanera gamla miljöskulder. Kretslopp- och vattennämnden är ansvarig för stadens tillsyn av deponier. Sedan 2020 har skattekollektivet ansvar för Stadens nedlagda deponier. Deponin vid Välen är den deponin i Göteborg med mest negativ miljöpåverkan. Deponin gör området till ett av Sveriges mest förorenade områden, med höga halter av kvicksilver och PCB. På sikt behöver området saneras. Nämnden ska genomföra planerade åtgärder samt planera för ytterligare åtgärder om behov finns.

Nämndens ansvarsområde är en del av vardagen för alla göteborgare. Det ställer höga krav på service. För många är ett besök på någon av stadens återvinningscentraler (ÅVC) stressande. Att veta var och hur saker ska slängas är inte en självklarhet, därför ska extra fokus läggas på kundbemötandet på stadens ÅVC:er. Det ska vara lätt att göra rätt. Möjligheten att via ombud skicka sitt avfall till återvinningscentral behöver utvecklas och utredas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda kommuner säkra Mjörn som råvattentäckt.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samverka med berörda aktörer kring råvattenanvändning och hur en optimerad användning av vattenreningsverk i Göteborgsregionen kan bli verklig.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att i samverkan med Renova utreda hur anläggningen i Marieholm kan utvecklas eller ersättas för att öka produktionen av biobränsle.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att ta fram en förnyad inriktning och strategi för anläggningsavgiftens täckningsgrad.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att undersöka möjligheterna att erhålla annan finansiering än kommunal skattefinansiering för älvkantsskydd och skyfallshantering.

Kulturnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har ett övergripande ansvar för att driva och samordna stadens kulturstrategiska arbete och fullgöra de uppgifter som enligt lag åläggs kommunen. En del av ansvaret för de kultursatsningar som sker i Göteborg ligger hos andra huvudmän såsom staten och regionen. Därför måste Göteborg vara en aktiv röst i kultursamverkansmodellen samt vara öppen för samverkan i de fall det kan gynna kulturverksamheter i Göteborg. Nämnden har även ansvar för Göteborgs kommunala museiverksamhet och biblioteksverksamhet. Nämnden ska aktivt bidra i den strategiska stadsplaneringen, och bidra till utvecklingen av kulturvärden i stadsutvecklingen. Nämnden har också en konsultativ roll gällande inriktningen av kulturverksamheten i Göteborg. Nämnden ska bedriva och utveckla publika kulturinstitutioner och mötesplatser som inte åligger annan nämnd.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en levande kultur-, idrotts, och evenemangsstad för både boende och besökare.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs Stad ska skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet för att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att tillgängliggöra kulturen för fler, inte minst de grupper som sällan tar del av stadens kulturliv.
- Göteborgs Stad ska verka för att kulturperspektivet är en integrerad del i stadsutvecklingen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kulturen för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse. En tillgänglig kultur för alla göteborgare ökar förutsättningarna för delaktighet och förståelse, människor emellan. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet. Kulturupplevelser är ett mänskligt behov och nämndens fokus ska vara att nå utanför de grupper som vanligtvis tar del av kulturen.

Kulturen ska stå för både det traditionella och det experimentella. Det fria uttryckssättet bidrar till ett öppet och tolerant samhälle. En öppenhet för den pluralismen har varit staden signum i över 400 år och ska fortsätta värnas.

Under flera år har en allt större andel av nämndens budget finansierat fasta kostnader. Det ger en allt mindre del som kan gå till kulturens utövande. Kulturnämnden ska ha en ekonomi i balans och pengarna ska i största möjliga mån omsättas till kulturell verksamhet. I linje med ambitionen att pengarna ska nå kulturen ska kulturnämnden säkerställa att nämndens kärnverksamhet, såsom biblioteksverksamheten, stadens kulturinstitutioner samt kulturstödet till det fria kulturlivet står i fokus. Beslutade uppdrag ska på ett tydligt sätt följas upp och genomsyra verksamheten.

Tydlighet och öppenhet i kulturstödet

Politikens uppgift är inte att styra kulturen, utan att förbättra förutsättningarna för det konstnärliga skapandet och för den enskildes upplevelser. Stadens kulturpolitik ska skapa goda förutsättningar för konsten och konstnärerna. Till detta hör att fördela kulturstöd till det fria kulturlivet som dans, teater och musik. Det råder i dag stor konkurrens om tillgängliga medel, samt en diskrepans mellan befintligt stöd och kvalificerade ansökningar. En omfördelning av medel inom ram är en möjlighet att förstärka kulturstödet.

Det fria kulturlivet har en viktig plats i vår stad. Fria teatergrupper, danskompanier, musikgrupper och andra, svarar för kulturens bredd och är en förutsättning för förnyelse. För att kunna vara en utmanande kraft måste dessa få utvecklas på egna villkor och inte alltid vara en direkt eller indirekt del av den kommunala verksamheten.

Attraktiva museer och tillgängliga samlingar

Stadens samlingar utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Samlingarna ska hanteras på ett respektfullt och ändamålsenligt sätt, och i så stor utsträckning som möjligt visas för allmänheten.

Stadens museum är attraktiva besöksmål med utställningar av hög klass. Konstmuseet är Sveriges tredje mest besökta museum och Röhsska har ett statligt uppdrag för att arbeta med gestaltning i stadsmiljön, båda institutionerna är av stor nationell vikt.

Konsthallen har varit trångbodd i nuvarande lokaler och Konsthallen planeras flytta in i en befintlig lokal i Slakthusområdet. Där finns större möjligheter att ge Konsthallen plats för fler utställningar i ett dynamiskt område som huserar flera kreativa verksamheter. Higab inleder nu arbete med att ta fram en förstudie för att djupare undersöka förutsättningarna för att anpassa lokalerna till verksamheten. I dag finns ett stort intresse för eget skapande och därför vill nämnden genom en konstsalong uppmärksamma detta. Konstnärer inom bildkonst eller skulptur kan söka till konstsalongen. En jury bedömer och väljer ut vilka verk som ställs ut. Själva utställningen genomförs första gången under 2023 i någon av kulturnämndens lokaler.

Bibliotek och kulturhus – en ingång till kulturen

Biblioteken ska vara en tillgång för de som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Stadens bibliotek ska finnas där göteborgarna rör sig samt vara tillgängliga när besökare har tid att besöka dem. Meröppna bibliotek har fallit väl ut, därför är ambitionen att konceptet appliceras på fler bibliotek. Biblioteken ska vara i takt med tiden, i detta spelar digitaliseringen en viktig roll. Biblioteken ska vara till för alla och bygga på att det gemensamma rummet respekteras.

Biblioteksutredningen fastslår att folkbiblioteken är väl placerade med hänsyn till stadens framtida stadsutveckling. Utredningen är vägledande för stadens framtida biblioteksorganisation. I centrala Göteborg omlokaliseras Stadsbibliotek 300 m² till en ny lokal belägen i Brunnsparken. Nytt bibliotek med särskild inriktning mot barn och familjer öppnas på Opaltorget i början av 2023.

Endast 4 av 10 föräldrar läser högt för sina barn och läsning är helt avgörande för att elever ska kunna tillgodose sig kunskaper i alla ämnen i skolan. Läsfrämjande och uppsökande insatser behövs för att öka barn och ungas läsande, inte minst i utsatta områden och gärna i samarbete med civilsamhället.

Göteborg utsågs 2021 till en av UNESCOs Litteraturstäder. Hög läsförmåga är en viktig faktor för en robust demokrati och ger samhället motståndskraft mot desinformation och propaganda. Kulturnämnden får i uppdrag utifrån Litteraturstadens intentioner att genom stadens bibliotek arbeta med läsfrämjande åtgärder.

Trots lagkrav på skolorna att tillhandahålla skolbibliotek till eleverna förlitar sig ett flertal skolor på folkbiblioteken för att täcka elevernas behov av litteratur och stöd från utbildade bibliotekarier. Stadens bibliotek är en mycket viktig samhällsfunktion. I utsatta områden fyller biblioteksverksamheten även en central roll som mötesplats. Biblioteken i Hjällbo och Biskopsgården är i behov av upprustning och staden behöver samverka för att möjliggöra och utveckla biblioteksverksamheten och dess miljöer.

I stadens trygghetsarbete är närvaron av bibliotek och/eller medborgarkontor en faktor för att inga utsatta områden ska finnas kvar till 2025. Kulturnämnden får i uppdrag att i samverkan med Nämnden för demokrati och medborgarservice göra en översyn och kartlägga behovet av etablering av bibliotek och/eller medborgarkontor för att målet ska nås.

Kulturhuset Bergsjön öppnades under augusti 2022. Kulturhuset är en mötesplats för såväl bergsjöbor som övriga göteborgare och också ett nav för kreativitet samtidigt som biblioteket blivit mer tillgängligt. Även planeringen av Backa kulturhus pågår i enlighet med uppdraget.

Kultur för barn och unga

Barnens roll i kulturlivet ska stärkas. Barn och ungdomar ska tidigt komma i kontakt med kultur i förskolan och skolan, och inte enbart lära sig att konsumera kultur utan även ges möjlighet att själva skapa. Betydande insatser har vidtagits för att skapa en likvärdig tillgång till kultur för barn och unga över hela staden. Kulturskolan, Skapande skola samt nätverken Kultur i förskolan (KULF) och Kultur i skolan (KULIS) är några viktiga beståndsdelar i detta arbete. Göteborgs plan för barn- och ungdokument 2020–2023 löper ut och en utvärdering sker i samband med det. Kulturnämnden får i uppdrag att utifrån utvärderingen av planen formulera en plan för år 2024 och framåt för att stärka tillgången till kultur för barn och unga. Ett av kulturnämndens prioriterade mål är att fortsatt arbeta aktivt för att unga ska ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamhet, bland annat Konstmuseet, Stadsbiblioteket och Frilagret.

Kultur för äldre

Nämnden har, bland annat genom Speldags, möjlighet att erbjuda populära och kvalitativa kulturupplevelser för våra äldre på äldreboenden och knutpunkter. Kultursommarjobben bidrar till att erbjuda ett spännande och varierat kulturutbud för turister och göteborgare samtidigt som unga får möjlighet att arbeta med konst och kultur på professionella villkor. För att öka äldres tillgång till kultur har kulturnämnden, i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utvecklat så att kultursommarjobben även vänder sig till äldreboenden samt knutpunkter för äldre. Det goda arbetet ska utvärderas för fortsättning sommar 2023.

Förbättrade villkor för kulturens entreprenörer och utövare

Ett levande kulturliv i en modern stad är en viktig del av stadens kreativa näring och bidrar till dess attraktionskraft för såväl människor som företag. Samtidigt möjliggör en växande stad ett kulturliv med plats för såväl det högkvalitativa som det breda och det smala. Kultur och tillväxt går hand i hand. Staden ska ha ett öppet och gynnsamt förhållningssätt gentemot entreprenörer inom kulturområdet som önskar bidra till stadens spirande kulturliv.

Staden ska inte konkurrera med entreprenörer inom kulturområdet, men bör bidra till det breda utövandet och med det ge bra förutsättningar även för framtidens spets.

Göteborg har alla möjligheter att bli ett nav för filmindustrin i Sverige. Det kräver fortsatt en öppenhet gentemot filmskapare och en medveten strategi från stadens sida när det gäller filmpolitik och förhållningssätt gentemot filmkonst och filmindustri. Därför antog nämnden i maj 2021 Handlingsplan för rörlig bild 2021–2025. Stadens arbete med film och rörlig bild fyller en viktig funktion genom att den huvudsakliga målgruppen är de lokala aktörerna.

En fristad för det fria ordet

I stora delar av världen förföljs eller hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria och oensurerade ordet i kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. 1996 blev Göteborg den första fristaden i Sverige och har sedan dess tagit emot konstnärer från åtta länder. Det fria ordet och kulturlivet ska fortsätta att försvaras, och fristadsprogrammet ska därför värnas.

Konsten i det offentliga rummet

Kulturnämnden ska vara en aktiv part i stadsutvecklingen. Detta för att säkerställa att konstnärliga och kulturella värden utvecklas och tas tillvara i stadsrummet. Regeln och processen kring att en procent av byggkostnaderna ska avsättas för utsmyckning är under beredning. Detta då roller, mandat, finansieringsmodell och upphandlingsrutiner inte är tydligt definierade.

Utsmyckningen av det offentliga rummet är en signal om att konsten får och bör ta plats i staden. De medlen, främst genom *Charles Felix Lindbergs donationsfond*, som används för utsmyckning/konst till offentliga platser. Därefter ansvarar Göteborg konst för konstverkens färdigställande av stadens offentliga rum i samverkan med stadsmiljönämnden.

Konsten i stadens verksamhetslokaler såsom äldreboenden och skolor behöver ha en naturlig hemvist för att den ska omhändertas på ett hållbart sätt så den kan komma fler göteborgare till del. Kulturnämnden får därför i uppdrag att från 2023 ta över ansvaret för den allmänna konsten.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kulturnämnden får i uppdrag att utifrån biblioteksutredningen fortsätta arbetet med lokalbehovs- och personalplanen.

Kulturnämnden får i uppdrag att utifrån utredningen följa upp regeln om att en procent av byggkostnaderna avsätts för utsmyckning tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

Kulturnämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med att realisera om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum och aktivt söka medfinansiering.

Kulturnämnden får i uppdrag att säkra upp biblioteken som en trygg plats att vara i för både besökare och personal, med god tillgänglighet.

Kulturnämnden får i uppdrag att åtgärda kvarvarande brister i arbetsmiljön som framkom i stadsrevisionens granskning.

Kulturnämnden får i uppdrag att baserat på Litteraturstadens mål via biblioteken lyfta litteraturen och arbeta med läsfrämjande aktiviteter.

Kulturnämnden får i uppdrag att i samverkan med nämnden för demokrati och medborgarservice göra en översyn och kartlägga behovet av etablering gällande bibliotek i stadens utsatta områden.

Miljö- och klimatnämnden

Nämndens övergripande ansvar

Miljö- och klimatnämnden har ansvar för den lokala tillsynen av lagar som rör miljö och hälsa. Nämndens myndighetsutövning och tillsyns- och tillståndsbete ska prioriteras och utvecklas med syfte att säkerställa göteborgarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för verksamhetsutövare i Göteborg. Miljö- och klimatnämnden har ansvar för att mäta och rapportera de klimatpåverkningar som uppstår i staden samt ansvarar för det stadenövergripande strategiska miljö- och klimatarbetet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs klimatavtryck är nära noll 2030.
- Det ska vara enkelt för göteborgare att leva hållbart och invånarnas ekologiska fotavtryck ska minska.
- Tillsyns- och tillståndsverksamheten ska bedrivas effektivt och rättssäkert utan att orsaka onödigt besvär för stadens företagare.
- Fusk och lagöverträdelser ska minska för att säkerställa en konkurrens på lika villkor mellan företag och för att värna människors hälsa och en god miljö.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg ska vara en öppen och modern stad. Tillsammans skapas ett Göteborg där grön tillväxt möjliggör livskvalitet för alla göteborgare, samtidigt som hänsyn tas till kommande generationer. Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. Staden behöver därför säkerställa ett hållbart nyttjande av ekosystemtjänster och samtidigt behövs plats åt varierande miljöer för att skydda och återställa den biologiska mångfalden.

Under förra mandatperioden har miljö- och klimatarbetet ställts om. Ett gediget miljö- och klimatprogram sätter riktningen för stadens arbete samtidigt som ett nytt miljöledningssystem tydliggör hur målen ska nås. För kommande mandat-

period kommer fokus ligga på utförande i dialog med nämnder och bolag.

Miljö- och klimatnämnden ansvarar för stadens tillsyn och kontroll inom livsmedel-, miljö- och alkohol- och tobakslagstiftningarna. Stadens tillsyn och kontroll ska utföras effektivt, uppfattas som rimlig och serviceorienterad.

Samarbete för att nå miljö- och klimatomställningen

Tillsammans med företag och organisationer blir omställningen mot ett hållbart samhälle möjlig. Framtagande av ny grön teknik och affärsmodeller ska därför uppmuntras. Utan grön tillväxt är det omöjligt att nå globala klimatomål och samtidigt bibehålla kvalitetsnivån i välfärden. Särskilt viktigt är det att nämnden jobbar för att befintlig miljöteknik introduceras och får spridning inom staden.

Nämnden är tillsammans med kommunstyrelsen ansvariga för implementering av miljö- och klimatprogrammet samt miljöledningssystemet. I Miljö- och klimatprogrammet fastställs stadens miljö- och klimatomål genom bland annat indikatorer som är till för att stärka uppföljningen av miljö- och klimatarbetet i staden.

Miljöledningssystemet och stadens klimatomställningsfunktion gör kommunens miljöarbete mer systematiserat och effektivt. Genom ett stadengemensamt system kan synergier i form av samordnad uppföljning, analys, erfarenhetsutbyte och lärande uppnås. Nämnden ska fortsatt vara pådrivande och stödjande i stadens samlade miljöstyrning på central- och lokal nivå, vilket avlastar kommunens andra nämnder och styrelser, för att sedan övergå i kontinuerlig verksamhet.

Göteborg blev under 2022 antaget som en av de 100 städer i EU som ska gå före i arbetet med att bli klimatneutrala. Ett led i att göra Göteborg konkurrenskraftigt som en av de 100 städerna är att satsa på att åstadkomma hävstång i genomförandet med hjälp av en klimatomställningsfunktion. Arbetet med att utveckla och nyttja en klimatomställningsfunktion ska fortsätta under 2023 för att på ett effektivt sätt implementera en ny typ av styrning och ledning i staden med syfte att öka takten i klimatomställningen. En viktig del i arbetet med klimatomställningsfunktionen har varit att utreda förutsättningarna för industrin att ställa om från fossilberoende till koldioxidlagring och vätgasframställning i Göteborg.

För en effektiv miljödatahantering

För att Göteborgs Stad ska nå målet om ett klimatavtryck nära noll till år 2030 behöver stadens alla förvaltningar, kommunala bolag samt industrin minska sina utsläpp. Det finns därför ett uttalat behov att på ett effektivt sätt samla in, lagra, analysera och tillgängliggöra miljödata från och till stadens verksamheter. En gemensam miljödatahantering förväntas leda till ett effektivare arbetssätt och ökad kvalitet på de miljödata som används i staden.

Tillsyn och kontroll

I Göteborg ska det vara lätt att göra rätt. Tillsyn och kontroll ska uppfattas som effektiv och rättvis för verksamhetsutövarna. Nämnden ska tillsammans med näringsliv och ideella organisationer verka för ständig förbättring inom respektive verksamhet, genom bland annat stödja verksamhetsutövarna att ta ansvar för sin egenkontroll. Tillsyn och kontroll ska riktas på områden där miljö- och hälsorisken är som störst.

Stadens tillsyn, särskilt alkohol- och tobakstillsynen behöver utvecklas mot att bedrivas effektivt, till låga avgifter och tillmötesgående för skötsamma verksamheter samtidigt som tillsynen intensifieras, blir mer omfattande och restriktiv mot misskötsamma verksamheter. Nämnden får i uppdrag att utveckla detta förhållningssätt i rutiner och arbetssätt samt att undersöka hur ökat samarbetet med andra myndigheter kan underlätta att identifiera oseriösa verksamheter. Andra kommuners arbetssätt bör få inspirera. Kriminell verksamhet innebär ojämlig konkurrens och slår ut laglydiga företag. I stadens arbete mot denna brottslighet är tillsynsverket centralt, särskilt i ett rättviseperspektiv. Uppsökande tillsyn och kontroll samt inspektioner på verksamheter med oklar bolagsbildning ska fortsätta. Fortsatt samverkan med polis och andra myndigheter är av stor betydelse.

Enligt kontrollförordningen ska det genomföras kontroller med regelbunden och lämplig frekvens för att identifiera avsiktliga överträdelser av livsmedelslagstiftningen. I dagsläget finns det inte effektiva arbetssätt för att möta kontrollförordningens krav och därmed får nämnden i uppdrag att utveckla dessa för att minska omfattningen av livsmedelsbedrägerier.

Med en alltmer växande stad påverkas även våra vattenmiljöer. Nämnden har en samordnande roll inom stadens vatten- och havsmiljöarbete där en åtgärdsplan för god vattenkvalitet är under framtagande. Utöver det saknas ett systematiskt arbete för nämndens ansvar vilket bör utvecklas och specificeras.

Hållbar livsmedelsförsörjning

Hälsosam mat och vatten är livsnödvändigt för göteborgarna. Idag produceras endast en liten del av vårt livsmedelsbehov i vårt närområde. Det saknas en tydlig målbild för hur vi arbetar mot en hållbar livsmedelsförsörjning inom kommunen. Stadens arbete mot en hållbar livsmedelsförsörjning utifrån ett cirkulärekonomisk perspektiv ska fortsätta under 2023 och framåt.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera IT-system samt ett format att visualisera miljödata och därmed öka synergier i staden och nationellt.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsätta leda arbetet med att ta

fram en stadenövergripande miljöövervakningsplan för att bemöta miljö- och klimatprogrammets behov.

Miljö och klimatnämnden får i uppdrag att utreda hur alkohol- och tobakstillsynen kan effektiviseras, bli mer tillmötesgående mot skötsamma verksamheter och mer restriktiv mot misskötsamma.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Övergripande ansvar

Nämnden har övergripande ansvar för samordning, strategisk planering och kvalitetssäkring av vuxenutbildning och alla kommunala arbetsmarknadspolitiska insatser samt att främja sysselsättningssituationen. Därtill ansvarar nämnden även för all antagning till kurser inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. På beställning ska nämnden kunna genomföra kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsinsatser för yrkesgrupper i stadens verksamheter.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma.
- Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden skapar förutsättningar så att fler kommer i utbildning och jobb.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Arbetslinjen är en förutsättning för att bygga ett mer jämlikt Göteborg, men även för att individen ska få möjlighet att lyckas nå sina drömmar och kunna leva ett tryggt och friare liv. Huvuduppgiften för nämnden är att underlätta inträdet på arbetsmarknaden och skapa förutsättningar för arbete eller vidare studier genom olika insatser.

För att möta arbetslöshet och behov av omställning på arbetsmarknaden behöver kommunen ta ett stort ansvar, såväl på kort som lite längre sikt. Det handlar om att möjliggöra utbildningsinsatser för omställning och kompetensväxling, utbildningar inom yrkesvux samt introduktions- och kompletteringsutbildningar.

Nämndens arbete påverkas av den fortsatta reformeringen av Arbetsförmedlingen då den del av Arbetsförmedlingen som arbetar med arbetssökande läggs ut på externa aktörer genom upphandling. I Göteborg görs bedömningen att mellan 50–70 kompletterande aktörer i ett inledande skede kommer att vilja etablera sig i Göteborg enligt det nya arbetssättet. Det leder till att staden behöver identifiera nya sammanhang för de målgrupper som är i behov av mycket stöd

och långsiktig planering för att kunna nå egenförsörjning eller egenfinansierade studier. Här kommer det att behöva skapas strukturerade samarbeten med Arbetsförmedlingen inom ramen för dess nya uppdrag. Jobbspår och intensivår är två exempel på sådana samarbeten. Den omfattande omställningssatsning om 20 miljoner per år som skett de senaste två åren har visat på goda resultat och fortsätter i ytterligare ett år.

Det gemensamma arbetet inom GR behöver stärkas upp och utbudet av utbildningar behöver ses över för att möta utvecklingen. Det är av vikt att i arbetet framöver säkra en översyn av främst utbildningar som leder till att fylla brister inom t ex välfärdsyrken. Ökad flexibilitet, samverkan, delaktighet och helhetsöversyn är också viktiga nycklar i arbetet. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, samordningsförbund och idéburen sektor behöver utvecklas och stärkas.

Bättre förutsättningar för studier och arbete

Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda har förbättrats under det senaste året men är fortsatt hög. Den skillnaden är ett mått på det utanförskap som finns på arbetsmarknaden och som återspeglar sig i samhället. Grupper med svagare position på arbetsmarknaden har svårare att hitta jobb. Att minska jobbklyftan mellan inrikes och utrikes födda är avgörande för att bygga ett mer jämlikt Göteborg. Det behövs nya vägar till jobb och lägre trösklar in på arbetsmarknaden.

Som nyanländ under etableringen kan du behöva extra stöd och vägledning för att bli en del av samhället. En del av det sker idag genom etableringsenheten men ett behov finns att utöka detta arbete med arbetsmarknadsinriktade insatser under hela etableringen. Nämnden får därför i uppdrag att i samverkan med Socialnämnd Centrum utreda möjligheten att inrätta konceptet Welcome House för ökad integration och sysselsättning.

Fortsatta insatser med anpassade utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser för dessa grupper behövs. Det stegvisa jobb- och kunskapslyftet har en viktig funktion att, i dialog med branschföreträdare, identifiera lämpliga förstajobb och arbeten som är möjliga att gå vidare till.

Staden behöver bli bättre på att se den roll som idéburna aktörer spelar i arbetet mot ökad integration och självförsörjning och på så sätt harmoniera så att det går hand i hand med Västra Götalandsregionens strategi 2021–2030.

För att fler personer med funktionsnedsättning ska få arbete inom staden krävs ett utvecklingsarbete kopplat till arbetsgivarpolitiska frågor men också mer fokus på uppföljning av kvantitativa och kvalitativa effekter vid planering och genomförande av olika insatser. Arbetsförmedlingen har ett antal stöd såsom bland annat lönebidrag och Offentligt skyddat arbete (OSA). Dessa räcker inte

och leder inte heller till en varaktig anställning. Arbetsgivare, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste samarbeta på ett bättre sätt än idag.

Stadens fyra kompetenscenter har ansvar för att samordna och samla arbetsmarknadsinsatser, vägledning och vuxenutbildning för arbetssökande. Arbetet ska ske i samarbete med BRG som har kunskapen om de behov av arbetskraft som efterfrågas av näringsliv och offentlig verksamhet. Centren ska i samverkan med socialtjänsten och samordningsförbundet ta fram metoder för att den enskildes behov ska tillgodoses i större utsträckning och möjliggöra för en hållbar försörjning efter avslutad insats. Nämnden ska säkerställa att alla arbetsmarknadsinsatser sker via nämndens samordning. Individernas förmåga att anpassa sig till en arbetsmarknad som med kort varsel kan få förändrade krav, villkor och förutsättningar ska stärkas. Arbetsförmedlingens förändring och dess nya KROM-koncept kommer sannolikt leda till konsekvenser för hur staden arbetar i de fyra kompetenscentra. KROM står för Kundval Rusta Och Matcha och är Arbetsförmedlingens matchningstjänst där fristående aktörer ska rusta och matcha arbetssökande. I detta behöver en beredskap finnas för att snabbt kunna förändra arbetssätt så att det korresponderar med hur Arbetsförmedlingen arbetar.

Nämnden ska arbeta nära socialtjänsten och andra aktörer som idéburna organisationer och sociala företag samt verka för att samordning sker kring arbetsmarknadsåtgärder. Ett sätt att göra detta är genom jobbfrämjande IOP:er för hela stadens räkning. Målet är att få individer att snabbt gå från försörjning genom bidrag till jobb och varaktig egen försörjning.

Staden ska aktivt arbeta med att ställa krav på motprestation för försörjningsstödet enligt stadens rutin. Det kan handla om kompetenshöjande verksamheter i form av studier, yrkeskunskap, arbetsträning och rehabiliterande inriktning. Ett försök pågår där nämnden i samverkan med socialnämnd sydväst och park- och naturnämnden erbjuder jobbgaranti för en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på annat sätt. I försöket fångas lärdomar upp som kan komma hela staden till del i arbetet med att ge personer med långvarigt försörjningsstöd ett arbete. Alla människor som kan ska försörja sig själva. Staden behöver utveckla sitt arbete med detta. Utvecklingen av stadens kompetenscentra ska fortsätta. Särskilda insatser ska riktas till att personer som uppbär försörjningsstöd och är i behov av språkfrämjande insatser skrivs in på SFI.

I staden skall allt arbete med rehabilitering vara inriktat mot arbetslivsinriktad rehabilitering. Rehabiliteringen har som syfte och mål att leda till arbete där individen kan försörja sig själv. I arbetet med att strömlinjeforma hela stadens arbete mot arbetslivsinriktad rehabilitering har nämnden samordningsmandatet. Nämnden skall anskaffa arbetslivsinriktade rehabiliteringstjänster från externa

aktörer inklusive idéburen sektor utifrån behov.

Den organisatoriska tillhörigheten för stadens aktivitetshus har utretts och ska nu följas upp för att säkerställa att efterfrågade effekter uppstår.

Göteborg ska vara öppen för världen

En av de avgörande frågorna i framtiden kommer vara att förse staden med rätt kompetens. Rätt kompetens är nyckeln till framgång både inom välfärden som för högteknologiska och internationella företag. I detta behöver staden vara en aktör på olika sätt där den nyligen inrättade *International House* är en viktig verksamhet.

Fokus på svenska språket

Kunskaper om det svenska samhället, demokratiska värderingar och i svenska språket är centralt. Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande, då språket ger egenmakt. Svenska för invandrare (SFI) är en väsentlig del av stadens ansvar för mottagandet av nyanlända och ett centralt verktyg för ökad integration. Det behövs mer individanpassade studier utifrån varje människas grundkunskaper och ett mer flexibelt lärande, även på kvällar och helger. Det är viktigt att föräldralediga lär sig svenska och därför ska sådana kurser erbjudas. Nämnden ska tillsammans med Förskolenämnden se över möjligheterna till att hitta gemensamma lösningar för att underlätta för föräldrar att läsa SFI.

Språkets betydelse är helt avgörande för att integreras i samhället och för att få ett jobb. Staden bedriver en omfattande SFI-undervisning, både i egen regi och med hjälp av externa aktörer. En hög kvalitet är alltid det som måste vägleda verksamheten och val av huvudman. Samtidigt krävs även kompletterande åtgärder som coaching, matchning, språkpraktik, yrkesintroduktionskurser och dessa resurser finns samlade på stadens kompetenscentra. Försöksverksamheten med Socialnämnd Nordost där de som läser SFI och har försörjningsstöd skrivs in på kompetenscentra fortsätter. Försöket utvärderas fortlöpande och det behöver finnas en beredskap för att implementera metoden över hela staden. Ett aktivt deltagande i SFI, samhällsorientering eller annan utbildning för dem som uppbär försörjningsstöd ska vara en obligatorisk motprestation.

Samordningen mellan SFI och samhällsorienteringen bör samordnas. Ansvaret för samhällsorienteringen bör därmed föras över från Socialnämnd Centrum.

Samverkan mellan Arbetsförmedlingen, yrkeshögskolan och branschorganisationer behöver stärkas så att nyanlända snabbt kan hitta jobb som passar deras kompetens. Kortare yrkesutbildning med språkstöd ska erbjudas nyanlända.

Samling för unga

För många är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Sommarjobb och praktikplatser i kommunens verksamheter har ökat kraftigt under mandatperioden och är ett viktigt verktyg för att hjälpa ungdomar att få ett första jobb. Nämnden har haft en samordnande funktion i staden och ansvar för sommarjobb för såväl gymnasister som högstadieungdomar. I det arbetet är det av största vikt att kontakterna med arbets- och näringslivet utvecklas. Entreprenörskap och företagsamhet är två perspektiv som ska inkluderas i arbetet.

Nämnden ska fortsatt arbeta med att säkerställa att utsatta grupper, som exempelvis unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), eller personer med andra funktionsnedsättning erbjuds platser. Vidare ska nämnden söka samverkan med regionen samt näringslivet för att erbjuda fler sommarjobb. Program för sommarlovsentreprenörer ska erbjudas i hela staden.

Förbättrad validering

Ett av problemen med att komma in på den svenska arbetsmarknaden är att kompetenser inte valideras tillräckligt snabbt. I praktiken behärskar personerna ett språk, eller ett yrke men saknar de formella intyg som krävs. Det behövs en effektivare process med validering och kompetenskartläggning av människors kunskap, samt en plan och bättre matchning mot de behov av arbetskraft som finns. Det är viktigt att säkerställa att validering av examen och yrkeskunskaper finns med som en naturlig del i vägledningen och ansökningsprocessen.

En vuxenutbildning med kvalitet

Vuxenutbildningens roll i det livslånga lärandet är angelägen för alla som av något skäl behöver komplettera, starta om på nytt eller få en ny chans senare i livet. Alla vuxna ska ha möjlighet att läsa upp till gymnasienivå inom vuxenutbildningen. Göteborg behöver en utbyggd vuxenutbildning som håller en hög kvalitet för de som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier.

En mångfald av utbildningssamordnare stärker vuxenutbildningens flexibilitet och bidrar samtidigt såväl till en kvalitetshöjande konkurrens som till ett ökat utbud. Folkbildning är ett komplement till vuxenutbildningen och ett gott samarbete mellan staden och studieförbunden behövs. Nämnden ska i samverkan med branschföreträdare och näringslivet aktivt arbeta för införande och utveckling av lärlingsutbildning och lärlingsanställning inom vuxenutbildningen.

Samverkan och samarbetet kring arbetsmarknadsfrågor med näringslivet samt med andra utbildningsaktörer yrkesutbildningsinstanser såsom yrkeshögskolan, folkhögskola, universitet/högskola kring ska öka. Nämnden ska främja ytterligare jobb och praktikplatser för unga vuxna genom ett idéburet offentligt

partnerskap (IOP) under tre år. Denna samverkan ska syfta till att korta vägen till arbetsmarknaden.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tydliggöra entreprenörskap och företagande som en väg till självförsörjning.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, utveckla arbetet gällande språkhöjande insatser.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnderna och stadsmiljönämnden på försök tillhandahålla obligatoriska arbeten för en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på annat sätt.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnderna och idéburen sektor samarbeta kring arbetsmarknadsåtgärder för att få individer att gå från bidragsförsörjning till varaktig egen försörjning. I detta arbete tas hänsyn till befintliga professionella strukturer och nätverk.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnderna och i samverkan med Finsam och Försäkringskassan etablera de samarbetsstrukturer som behövs för att driva frågan med personer utan sjukpenninggrundande inkomst framåt i syfte att skapa samordnad rehabilitering och närmande till arbetsmarknaden.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att bedriva ett aktivt arbete tillsammans med det lokala näringslivet och möta dess behov av omställning av befintlig kompetens och att ge stöd vid nyetableringar.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att införa mer innovativa metoder i arbetet med att få personer i arbete, vissa med försörjningsstöd, i linje med framgångsrika modeller som etablerats i andra kommuner i Sverige.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i samverkan med Socialnämnd Centrum utreda möjligheten att inrätta konceptet Welcome House för ökad integration och sysselsättning.

Nämnden för arbetsmarknad- och vuxenutbildning får i uppdrag att, i samverkan med näringslivet, se över möjligheterna till utökat antal sommarjobb för niondeklassare och gymnasieelever i staden.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Övergripande ansvar

Nämnden ansvarar för att samordna och utveckla den service staden tillhandahåller medborgarna och arbetar med demokratiutveckling. Nämnden ska stötta medborgarna att leva hållbart och kunna fatta välinformerade och medvetna beslut.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Det ska vara lätt att få kontakt med staden och få svar på de frågor man har.
- Göteborg är en stad med levande demokrati där medborgarna använder sin rösträtt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs stad ska finnas till för alla göteborgare och en del av det arbetet görs genom nämnden. Nämnden ska förvalta och utveckla stadens medborgarservice. Nämnden ansvarar också för att distribuera digitala tjänster och kanaler samt ansvarar för den digitala infrastrukturen för att stärka den lokala demokratin. Nämnden ansvarar också över stadens medborgarkontor.

Rådgivning och stöd

Nämnden ansvarar för genomförandet av budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen för privatpersoner och enskilda företagare med enklare ekonomi. Nämnden ansvarar också för konsumentrådgivningen där medborgare kan få rådgivning om hållbarhet utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter.

Nämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen säkerställa att nödvändig information kommuniceras till medborgarna, så som information i händelse av pandemi eller liknande. Nämnden är även administrativt ansvarig för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation samt för Romskt information- och

kunskapscenter och regnbågshuset.

Göteborg är ett finskt förvaltningsområde, vilket medför att den finstalande minoriteten i Staden har särskilda rättigheter för sitt eget språk och egen kultur. Det finns ett behov av en mer lättillgänglig och levande mötesplats för den sverigefinska befolkningen i Göteborg samt en bättre samlad information på finska. Nämnden får därför i uppdrag att upprätta ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) för att möjliggöra för öppnandet av ett sverigefinskt kultur- och informationscenter.

Servicemål

Nämnden för demokrati och medborgarservice är ofta första kontakten för medborgarna. Nämnden har till uppgift att leda människor rätt i sina kontakter med staden. Nämnden har tagit fram stadenövergripande verksamhetsmål med målet att förbättra service för medborgarna. Utifrån dessa ska resterande nämnder och bolag ta fram egna servicemål.

Medborgarkontor

Nämnden för demokrati och medborgarservice har i uppdrag att förvalta stadens medborgarkontor. Kontoren är till för medborgarna och har i ansvar att besvara frågor och ge service, exempelvis ekonomisk rådgivning och konsumentrådgivning. Medborgarkontoren är också ett sätt för staden att i större utsträckning vara närvarande i utsatta områden.

Demokratiutveckling

För att utveckla Göteborgs Stads demokratiarbete arbetar nämnden både fysiskt och digitalt för att öka den lokala demokratin. En del av det arbetet handlar om att informera medborgarna om de demokratiska processerna.

Göteborg ska vara en stad där alla ska kunna känna sig trygga att leva öppet, oavsett sexuell läggning och identitet. Nämnden är därför ansvarig över ett Regnbågshus, som är tillgängligt för de som av olika skäl inte kan, vill eller vågar vara öppna med sin läggning och identitet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsätta förvalta och utveckla kommunens digitala servicetjänster.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsätta rikta upplysande insatser om demokrati och rösträtt till stadens medborgare.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att förvalta och utveckla stadens medborgarkontor med fokus på särskilt utsatta områden.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att upprätta ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) för att möjliggöra för öppnandet av ett sverigefinskt kultur- och informationscenter.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att säkerställa korta svarstider och förenkla för medborgare att nå rätt person inom Göteborgs Stad.

Nämnden för funktionsstöd

Övergripande ansvar

Nämnden ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom verksamhetsområde funktionsstöd. I det ingår uppgifter som fokuserar på människor med funktionshinder och personer som vårdar eller stödjer en närstående med funktionsnedsättning. Nämnden har i egenskap av socialnämnd det yttersta ansvaret för att individer får den hjälp och det stöd de behöver inom nämndens verksamhetsområde och ansvarar även för de uppgifter som ankommer på kommunen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.
- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv med full delaktighet, meningsfull sysselsättning och rik social samvaro.
- Fler människor med funktionsnedsättningar ska komma in på arbetsmarknaden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Alla människor är olika, och alla har rätt att vara med i samhället på lika villkor. Stadens arbete med funktionsstöd handlar om att möjliggöra stöd som leder till att en funktionsnedsättning inte blir ett hinder. Personer som har en funktionsnedsättning har rätt till stöd och hjälp i vardagen för att kunna leva ett självständigt liv. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) syftar till att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva som andra och genom insatserna försäkras skäliga respektive goda levnadsvillkor. Nämnden har även ett visst ansvar för frågor som rör funktionsrätt utöver omsorgsfrågorna. Andra frågor inom funktionsrättsområdet ligger exempelvis under funktionshinderombudsmannen och andra verksamheter i staden.

Oavsett var man bor i Göteborg, ska den enskilde ha goda möjligheter att påverka sin vardag. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar och önskemål, kunna leva ett självständigt liv och ha en sysselsättning, ett arbete att gå till eller studera. Det är viktigt att stadens arbete med enkelt avhjälpna hinder fortsatt prioriteras.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Sverige ratificerade 2008, syftar till att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att ta del av de mänskliga rättigheter som tillkommer alla. Konventionen utgår från grundläggande principer om individuellt självbestämmande, icke-diskriminering, fullständigt och faktiskt deltagande och inkludering i samhället, lika möjligheter, tillgänglighet, jämställdhet samt rätten för barn med funktionsnedsättning att utveckla sina förmågor och bevara sin identitet. Nämnden, funktionshinderombudsmannen och samtliga nämnder och bolag ska bidra till att Göteborgs program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning implementeras samt att funktionsrättsperspektivet stärks i stadens arbete. Nämnden ska fortsatt samverka med ombudsmannen för att identifiera områden där deras verksamheter överlappas och arbeta tillsammans för att förbättra brukarnas kontakt med kommunen samt den egna verksamheten.

Arbetet med att ge cheferna möjlighet till att vara närvarande ledare, stödja medarbetarna till utveckling, gå igenom arbetsmetoder och driva förändrade arbetssätt behöver fortsätta. I detta ingår goda möjligheter till fortbildning och stöd för egen utveckling. Nämnden ska satsa på bemanningen i första ledet vad det gäller rekryteringar, utbildning och anpassa lönenivåerna. En löneskillnad skall inte bero på var i staden man arbetar utan på uppdragets art samt kompetens och erfarenhet. Nämnden behöver även stärka samordningen av metod- och kompetensutveckling inom staden. I detta arbete är samverkan med brukarorganisationerna viktig för att uppmärksamma brister och verka förebyggande. Nämnden bör även säkerställa kompetens inom hedersrelaterat våld och förtryck i samverkan med socialnämnd centrum.

Bristande kunskaper i svenska språket är en riskfaktor inom omsorgen vilket kan bidra till otrygghet och ökad risk för misstag. Krav på kunskap i svenska språket för anställning inom omsorgen har funnits länge men då efterlevnaden har varit otillräcklig ska arbetet med att dels underlätta bedömningen av språk- och kommunikationsförmåga vid rekryteringen, såsom ett språktest och dels erbjuda språkstödande och språkhöjande insatser hos redan befintlig personal med bristande språkkompetens fortsätta. I nämndens verksamhet är kommunikation den viktigaste färdigheten för en lyckad insats. Då våra brukare kommunicerar på många olika sätt krävs det att personalen inte bara behärskar svenska utan även alternativa och kompletterande kommunikationssätt som ersätter eller kompletterar talat språk. Exempel på alternativa och kompletterande kommunikation är kroppsspråk och gester, bilder och bliss- symboler samt ord

En konstaterad nedsättning som är medfödd, livslångt förvärvad eller en livslång konstaterad diagnos ska med hänsyn till den enskilde inte behöva bli bedömd eller prövad flera gånger, då det skapar en stor oro för den enskilde och dess anhöriga. Nya bedömningar bör endast göras vid indikation på medicinsk förändring eller vid relevanta medicintekniska framsteg. Vid nya bedömningar

är det viktigt att förändringarna blir förutsägbara och tid ges för att hantera den nya situation som uppstår. Utredda funktionsnedsättningar ska vara väldokumenterade och på ett enkelt sätt, efter medgivande, kunna kommuniceras mellan olika berörda organisationer och aktörer.

Idag hamnar allt för många människor i kläm mellan olika system och myndigheter. Nämnden ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och med regionen för att människor ska få bästa möjliga stöd. Nämnden behöver utveckla ett koordinerande arbetssätt för att underlätta för människor med omfattande och komplicerade behov av stöd. En viktig del i att förbättra verksamheten för personer med funktionsnedsättningar är att utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik.

Nämnden för funktionsstöd behöver bidra till kommunstyrelsens uppdrag om att motverka välfärdsbrott som exempelvis assistansfusk och fusk vid utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämndens ska utveckla sina kontroller och uppföljningar och ha full transparens om utfallet av kostnader och kvalitet i boendelösningar och assistansverksamhet.

Personligt stöd

Stöd och hjälp i vardagen är en mycket viktig insats för personer med funktionsnedsättning. Det kan handla om hemtjänst, boendestöd, ledsagare, personlig assistans, avlösning i hemmet och kontaktperson, vilket är insatser som syftar till att underlätta ett självständigt liv och avlastning för anhöriga. För att tillgodose insatser till den enskilde med goda respektive skäliga levnadsförhållanden bör nämnden utreda möjligheten att kombinera insatser från LSS och SoL på ett smidigt sätt.

Den som har stora funktionsnedsättningar och haft assistans innan 65 års ålder, och behöver hjälp med grundläggande behov för att klara vardagen har rätt till personlig assistans eller utökad hjälp via hemtjänsten. Hjälp med grundläggande behov förutsätter ingående kunskap om personen med funktionsnedsättningen.

Den personliga assistansen ska värnas eftersom insatsen är helt avgörande för att människor ska kunna leva ett värdigt och gott liv. På senare år har staten nedmonterat LSS vilket har fått stora konsekvenser för enskilda människor och deras anhöriga. Assistansen är inte bara avgörande för den enskilde att kunna arbeta och därigenom bidra till den gemensamma välfärden. Ledsagning är en viktig insats för att kunna delta i fritidsaktiviteter, kulturaktiviteter, besöka vänner eller ta en promenad.

Göteborg ska vara en tillgänglig stad

Människor med funktionsnedsättning ska bemötas som alla andra – med värdighet och respekt samt kunna vara trygga i att servicen fungerar på bästa sätt.

Nämnden ska bidra till en ökad jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället. Om tillgänglighet och användbarhet finns med från början behöver en funktionsnedsättning inte vara ett hinder. Tillgänglighet och användbarhet för alla ska eftersträvas i utformning av produkter, miljöer, program och tjänster. Samverkan med brukarorganisationerna är viktiga för att uppmärksamma brister och verka förebyggande. Nämnden ska fortsatt utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik i syfte att förbättra verksamheten och underlätta för personer med funktionsnedsättningar.

Det är viktigt att personal som fullgör uppgifter enligt socialtjänstlagen eller i verksamheter enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade genast rapporterar missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamheten. Staden måste säkerställa att tydliga rutiner finns på plats och medvetandegöra rapporteringsskyldigheten bland stadens anställda.

Bostäder för personer med funktionsnedsättning

Bostäder med särskild service (BmSS) är en form av boende för personer med funktionsnedsättning. Nämnden har i uppgift att planera, samordna och förmedla bostäder för personer med funktionsnedsättningar. I uppdraget ligger att utifrån inventering och beskrivning av behov upprätta en plan.

I dag bor cirka 1900 personer i bostäder med särskild service, antingen i servicebostäder eller gruppboende. Efterfrågan är större än utbudet, vilket innebär att inte minst unga får vänta länge på att flytta hemifrån. Det behövs fler bostäder med särskild service i staden och nämnden har ett viktigt uppdrag att, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och stadsfastighetsnämnden effektivisera processen med att planera och bygga så väl nya boenden som ombyggnation och renovering av befintliga boenden tillsammans med externa och interna aktörer samt integrera särskilda boenden i flerbostadshus. Samtidigt som nya bostäder byggs behöver kostnaderna för byggnationen minska genom samverkan med stadsbyggnadsnämnden. Staden behöver underlätta för individer att leva ett självständigt liv i en egen bostad via kommunalt bostadstillägg (KBF).

Sysselsättning och arbetsträning

Arbete är en viktig del av livet och vuxenidentiteten. Att ha ett arbete är ett medel för att kunna leva ett fullvärdigt liv. Vissa arbetsmiljöer gör att funktionsnedsättningen blir ett funktionshinder. I många fall kan en funktionsnedsättning fullt ut kompenseras genom hjälpmedel eller anpassningsåtgärder. Personer med funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver för att så många som möjligt ska kunna arbeta på den vanliga arbetsmarknaden och ha möjlighet att driva eget företag.

Tillämpningen av LOV i staden gör det möjligt att välja mellan olika utförare

av daglig verksamhet. Det innebär stärkta möjligheter för den enskilde att välja samt en ökad mångfald och kvalitet. Den dagliga verksamheten eller annan sysselsättning ska vara utvecklande, stimulerande och meningsfull. Verksamheten ska även vara anpassad efter den enskildes behov och intresse. En översyn av den kommunala dagliga verksamheten ska genomföras med syfte att förbättra och utveckla verksamheten. De som inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS men har en funktionsnedsättning som gör att de inte klarar ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska erbjudas sysselsättning eller arbetsträning. Personer ska erbjudas jobbmatchning och staden ska arbeta med att fler människor kommer i arbete eller ges möjlighet till praktik, i detta ska staden som arbetsgivare vara ett föredöme.

Fokus på bättre hälsa och aktiv fritid

Ohälsan hos personer med funktionsnedsättning är betydligt högre än bland den övriga befolkningen. De är mer utsatta för fysiskt våld, hot och kränkningar än personer utan funktionsnedsättning. Kvinnor i större utsträckning än män.

Kompetens ska säkerställas för att förebygga, uppmärksamma och motverka utsatthet för våld samt ge anpassat stöd och skydd till de som är i behov av det. Nämnden ska motverka att det förekommer våld på de verksamheter som vänder sig till målgruppen och säkerställa rutiner och arbetssätt i verksamheten för att minimera risken för övergrepp och utsatthet. Nämnden ska säkerställa att brister i tillgänglighet avhjälps och information om rättigheter stärks. Det är även viktigt att få tillgång till och kontinuitet i det individuella stödet. Bemötandefrågorna behöver lyftas fram i nämndens fortsatta arbete. Fysisk aktivitet är en av de viktigaste faktorerna för en god hälsa och staden har ett särskilt ansvar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att få tillgång till en aktiv fritid. Staden behöver fortsatt arbeta, i samverkan med civilsamhället, med fritidsaktiviteter som både är riktade och generella och som når unga med funktionsnedsättning. Nämnden ska även samverka med idrotts- och föreningsnämnden för pröva nya metoder för att få fler barn och unga med funktionsnedsättning att ta del av idrotts- och kulturutbudet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att med utgångspunkt från översynen av den kommunala dagliga verksamheten, utforma en prioriteringslista över de åtgärder som skall vidtas för att förbättra och utveckla verksamheten samt starta genomförandet av dessa åtgärder.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning stabilisera de riktlinjer man utarbetat för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna med funktionsnedsättning som ansöker om stöd och service för att säkerställa barnperspektivet samt redovisa eventuella problem till nämnden med extra fokus på utsatta områden.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att tillsammans med övriga socialnämnder och äldre samt vård- och omsorgsnämnden säkra rutinerna för avvikelshantering och systematisera analyserna av avvikelserna, för att få fler inrapporterade avvikelser och missförhållanden eller allvarliga missförhållanden.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och stadsfastighetsnämnden, korta kötiden till BmSS genom att effektivisera processen, konkurrensutsätta kommunens verksamheter och därigenom minska kostnader för ny-, om- och tillbyggnationer av BmSS. Inspiration från andra kommuner ska inhämtas.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att tydligt beskriva kärnuppdraget samt tilläggsuppdrag fritt från varandra både uppdragsmässigt och ekonomiskt.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att satsa på bemanningen i första ledet vad det gäller rekryteringar, utbildning och att anpassa lönenivåerna.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att säkerställa att alla personer med funktionsvariation inom LSS personkrets får en samordnad individuell plan.

Nämnden för inköp och upphandling

Övergripande ansvar

Nämnden är stadens strategiska resurs i upphandlingsfrågor. Förvaltningen är stadens inköpscentral och tillhandahåller ramavtal för varor och tjänster av gemensamt intresse för stadens förvaltningar och bolag. Nämndens verksamhet är av strategisk betydelse för att staden utifrån uppställda krav ska kunna uppnå bästa möjliga affärsvillkor samt för att säkerställa att syfte i stadens riktlinje för inköp och upphandling uppnås.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska säkerställa att göteborgarna till bra pris får hög kvalitet på de varor och tjänster som köps in av nämnder och styrelser.
- Nämnden ska genom kommunövergripande stöd och kompetenshöjande insatser bidra till att göra Göteborg till en hållbar och i förlängningen helt fossilfri stad.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens arbete är avgörande för att göteborgarnas skattemedel används på ett effektivt och sparsamt sätt. Stadens inköp och upphandlingsverksamhet ska präglas av transparens, hög kvalitet, kostnadseffektivitet, sund konkurrens och hållbarhet.

Ordning, reda och kontroll

Nämnden ska genom strategiskt arbete se till att stadens nämnder och styrelser har kunskap om lagar och riktlinjer på området samt har huvudansvar för stadens gemensamma inköpsprocess. Det är därför viktigt att nämnden utför ett aktivt stöd- och kontrollarbete avseende avtalstillämpning, både ur ett leverantörs- och beställarperspektiv. Erfarenheter både nationellt och lokalt visar dock på ett stort behov av kontroller inom riskbranscher såsom bygg, transport, städ och vård och omsorg. Idag finns det ingen sådan samordning i staden. Nämnden

genomför kontroller av ramavtal som motsvarar cirka en fjärdedel av stadens totala köp medan kontroller för köp utanför ramavtal ansvarar respektive förvaltning och bolag. Genom att samordna kontroller inom riskbranscher kan staden stärka sitt arbete för en trygg och säker stad och öka sitt arbete för att motverka osund konkurrens, oegentligheter och välfärdsbrott. Nämnden för inköp och upphandling får därför i uppdrag att samordna och utföra kontroller inom identifierade riskbranscher. Nämnden behöver säkerställa att rutiner finns på plats som innefattar samverkan mellan förvaltningar och myndigheter, såsom polisen, för att inköp och upphandlingar inte möjliggör och finansierar kriminella nätverk.

Nämndens arbete med utveckling av den gemensamma inköpsprocessen ska även innefatta nödvändiga digitala tjänster för staden. Nämnden ska fortsätta att arbeta med strategisk inköpsanalys och kategoristyrning, vilka är viktiga verktyg för en enhetlig inköps- och upphandlingsprocess i hela staden. Kategoristyrning innebär att inköpen kategoriseras för att kunna fokusera på respektive leverantörsmarknad samt nå kostnadsbesparingar och bättre kvalitet på varorna och tjänsterna. Det kan exempelvis handla om hur man bäst bidrar till en ökad konkurrens av leverantörer eller ställer miljökrav. Nämndens arbete med kategoristyrning ska fortsätta att utvecklas och innefatta en större del av nämndens verksamhet. Det är helt avgörande att stadens inköpspriser sänks och den totala inköpsvolymen minskar. Därför är det viktigt att samtliga nämnder och bolag följer de kategoriplaner som beslutats i stadens kategoriarbeten. Inom ramen för kategoriarbetet finns goda möjligheter för staden att minska kostnader. Detta kan göras både genom att förvaltningarna och bolagen blir bättre inköpare och får bättre avtal samt att varor och tjänster som redan finns tillgängliga i staden används smartare och samutnyttjas.

Nämnden har även en särskild roll i arbetet att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudregeln är att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Upphandlingsprocessen ska upplevas transparent och rättvis bland marknadens aktörer. Nämnden ska arbeta för ökad konkurrens i stadens upphandlingar. När det är tillämpligt ska större upphandlingar delas upp så att även små- och medelstora samt relativt nystartade aktörer kan delta. Åtgärder i syfte att underlätta för små- och medelstora samt nystartade företag att delta i upphandlingar kan exempelvis vara förbättrad information och upphandlingslots. Nämnden ska därtill arbeta för tydligare och mer relevanta krav i upphandlingsdokumenten. På så vis stärks förutsättningarna för högre kvalitet och mer gynnsamma priser för staden. Om upphandlingskraven är för många eller saknar relevans finns risken att endast ett fåtal större aktörer väljer att lägga anbud. Fokus ska både ligga på att nämnderna får låga inköpskostnader och hög kvalitet på inköpta varor och tjänster. Här har nämnden ett särskilt ansvar att ta in kunskap från övriga upphandlande nämnder för att förstå deras behov.

Miljö och klimat i fokus

Genom Miljö- och klimatprogrammet ska Göteborg ställa om till en ekologiskt hållbar och fossilfri stad till 2030. Nämnden har en viktig roll att fylla för att minska miljöpåverkan inom staden genom att ställa tydliga och relevanta miljökrav samt bidra till en cirkulär ekonomi i stadens verksamheter. Cirkulär ekonomi innebär att styra om verksamheten till ökad återanvändning, återvinning och energibesparing. Exempel på hur nämnden kan bidra till en mer cirkulär ekonomi är att premiera återanvändning av material i upphandlingar där det finns förutsättningar i branschen, ta bort miljöförliga ämnen och ställa krav på förnyelsebara energikällor. Livscykelperspektiv på inköpta varor ska beaktas i högre grad. Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer följer de miljökrav som ställts, även för underentreprenörer.

Nämnden för inköp och upphandling har även en utpekad roll för tre delmål och mätbara indikatorer inom Miljö- och klimatprogrammet som ska bidra till att Göteborg ska ha ett klimatavtryck nära noll. Nämnden ska ansvara för att främja biologisk mångfald vid inköp, minska klimatpåverkan vid inköp samt minska användningen av skadliga ämnen inom staden. Det är grundläggande att alla verksamheter implementerar och verkar för att nå de mål som satts till 2030. Använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. Exempelvis genom att, vid lämpliga upphandlingar, ställa krav på att stadens varuleverantörer i högre utsträckning tillämpar miljövänliga last-mile-lösningar. Last-mile-leveranser kan exempelvis innebära att leverantörerna omlastar varorna och levererar dem till staden genom mindre och elektrifierade fordon som enbart kör utanför rusningstrafik eller om möjligt på natten.

Stärkt beredskap inför krissituationer

Alla inköp i staden genomförs normalt alltid av den organisation som ska använda varan eller tjänsten. Nämnden ska ta en aktiv roll i att samordna de utmaningar med inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider. Nämnden ska arbeta för att stärka stadens beredskap inför kommande krissituationer och enklare samordna varuinköp vid kristid.

Bra och närproducerad mat

Nämnden ska arbeta för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Det behövs bättre förutsättningar för att kunna köpa in närodlat och klimatsmart mat, vilket tidigare varit svårt. Fler mindre och lokala matproducenter i Västsverige ska ha möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Dessa förutsättningar kan stärkas genom att ställa krav på ökad andel färska råvaror, uppdelningar av produktkategorier och en tidigare dialog med lokala aktörer. Ett sätt att hålla nere kostnaderna för kvalitativ mat är att planera menyer och inköp efter säsong och rådande utbud.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att samordna och utföra kontroller inom identifierade riskbranscher.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att arbeta för ökad transparens samt tydliga och relevanta kriterier vid upphandlingarna samt att mindre och medelstora samt nystartade företag ska ha möjlighet att delta i stadens upphandlingar. Upphandlingar utan effektiv konkurrens ska minska.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer följer de miljökrav som ställts, även för underentreprenörer.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att utveckla omvärldsanalys och benchmarking för att skapa referens för hur väl stadens inköp levererar i jämförelse med andra kommuner.

Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att inom ramen för kategoriarbetet använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg.

Nämnden för Intraservice

Nämndens övergripande ansvar

Intraservice levererar interna tjänster till stadens olika verksamheter inom exempelvis välfärds-, utbildnings- och HR-området samt IT. Utveckling, drift och support ingår som delar i många av Intraservices tjänster.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska tillhandahålla god intern service till stadens verksamheter och medarbetare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Under föregående mandatperiod har nämnden för Intraservice tagit fram en digitaliseringsstrategi och IT-strategi. Stadens arbete med digitalisering och IT ska bland annat leda till att nya kompetenser utvecklas, ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter, höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service, ökad kostnadskontroll och transparens samt ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling. Drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ per tjänsteområde behöver kraftigt begränsas till vad som är nödvändigt för att vidmakthålla god och säker funktionalitet.

Digitaliseringens utveckling går allt snabbare. Därför ska staden i möjligaste mån använda system, program och tjänster som tillhandahålls på marknaden. Staden behöver tillsammans med andra kommuner hitta nya affärsmodeller och genomföra bättre upphandlingar.

Stadens digitala tjänster ska vara enkla, öppna och effektiva för medborgarna. Nämnden ska bistå staden med interna tjänster till de olika verksamheterna samt ha en hög servicenivå och lyhördhet. Staden kommer även behöva nya smarta satsningar på digitala lösningar som förenklar arbetet för stadens medarbetare. Den digitala utvecklingen ställer högre krav på stadens verksamheter.

För att möta välfärdens framtida utmaningar behöver nya arbetssätt, digitala, automatiserade och robotiserade lösningar utvecklas. Nämnden har sedan tidigare fått i uppdrag att utveckla ett kompetenscenter som ska omhänderta detta utvecklingsarbete. Arbetet ska syfta till ökad kostnadseffektivitet och minskad administration. Det finns ett behov av en översyn av datahallar för att ombesörja en robust funktion för lagring med följsamhet till lagar och regelverk. Nämnden

får därför i uppdrag att genomföra en förstudie som bland annat innefattar en planering inför flytt av datorhallar, beaktar tillkommande lagkrav samt rekommendationer av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB). Nämnden ska bistå arkivnämnden i arbetet med att utveckla en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att kraftigt dämpa kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.

Nämnden för Intraservice får i uppdrag att genomföra en översyn av datorhallar.

Socialnämnder

Övergripande ansvar

De fyra socialnämnderna ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom individ- och familjeomsorg med fokus på barn och unga, personer med missbruksproblematik, brottsoffer samt personer som vårdar eller stödjer en närstående inom dessa grupper. I egenskap av socialnämnd det yttersta ansvaret att individer får den hjälp och det stöd de behöver. Nämnderna ska även erbjuda fritidsverksamhet som erbjuder aktiviteter och mötesplatser för unga som bidrar till en meningsfull fritid. Nämnderna har även ett viktigt ansvar för det lokala trygghetsarbetet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.
- Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själva och därmed bidrar till det gemensamma.

Kommunfullmäktiges mål för nämnderna

- Antalet göteborgare i bidragsberoende ska under mandatperioden minska med 3000 personer.
- Den lokala tryggheten ska öka.
- Barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnderna

Göteborg stad ska hjälpa människor när den egna förmågan inte räcker till. I det arbetet ska barn och vuxna som behöver stöd uppmärksammas och deras enskilda behov och förutsättningar ska vara i centrum. De ska erbjudas en socialtjänst som fokuserar på trygghet, likvärdighet, rättssäkerhet och som vilar på evidens och tidiga insatser. De fyra socialnämnderna ska framhäva människors inneboende kraft och vilja till eget ansvarstagande, stärka stadens kompetensförsörjning och skapa förutsättningar för likvärdig individ- och familjeomsorg. Optimering av verksamheterna ska fortlöpa i syfte att rikta resurser på det som är viktigt och som gör skillnad för den enskilde. I det ar-

betet har socialnämnderna ett viktigt uppdrag att säkerställa fördelaktiga avtal genom en samlad planerings- och inköpsfunktion (Spink) för en inkluderande stad där alla får möjligheten att skapa sig ett eget liv, och där onödiga utgifter minimeras och resultat införlivas.

Göteborg ska ha en tydlig arbetslinje. Göteborg blir bättre tillsammans. Stadens redskap och resurser för att ge varje människa de förutsättningar som krävs för att nå självförsörjning ska därför, så långt det är möjligt, samlas på en plats. Det handlar om att säkerställa en sammanhållen process och likvärdigt rehabiliterande arbete i hela staden för att ta tillvara på och stärka varje individs förmågor och unika egenskaper. För de som inte bedöms ha någon arbetsförmåga behöver ett utvecklingsarbete av metoder ske för att de snabbare ska få sin försörjning från Försäkringskassan.

Lokalt trygghetsarbete

Socialnämnderna innehar ett viktigt ansvar i arbetet att bryta utanförskapet. För att lyckas med detta måste alla särskilt utsatta områden strykas från polisens lista. Detta ska göras senast 2025. Det handlar om att skapa en välmående, öppen och trygg stad där framtidstro får råda och där unga såväl som äldre vågar drömma om en bättre framtid. Detta görs genom ett starkt fokus på att öka såväl den faktiska tryggheten som den upplevda tryggheten då trygghet i grunden är en frihetsfråga. För detta har Göteborgs Stad, sedan flera år tillbaka, arbetat med en modell som heter Trygg i Göteborg. Denna modell är en beprövad modell som har visat resultat och är en viktig del i stadens trygghetsarbete, tillsammans med samverkan med civilsamhället, föreningslivet och invånare. Det lokala trygghetsarbetet med Trygg I-modellen förstärks under hela planperioden.

För att nå målet att den lokala tryggheten ska öka krävs ett förebyggande arbete. Här har socialnämnderna ett stort ansvar och fler sociala insatser krävs. Socialtjänsten måste ha möjlighet att tidigt och tydligt möta unga som är i riskzonen för kriminalitet och stärka deras föräldrar. Sociala insatsgrupper behöver stärkas tillsammans med en tillgänglig avhopparverksamhet, inte minst genom ett mer uppsökande arbete. I det arbetet ska socialtjänsten genomföra en riskbedömning för hela familjen när en familjemedlem hoppar av ett kriminellt nätverk. Om det förekommer repressalier mot familjen ska socialtjänsten efter genomförd riskbedömning kunna flytta hela familjen från området. Detta bidrar till att fler vågar lämna kriminella strukturer.

Toleransnivån gentemot unga med kriminellt beteende har ökat i de utsatta områdena, vilket leder till att insatser sätts in för sent och att de insatser som erbjuds inte är tillräckligt genomgripande. Socialtjänsten behöver arbeta proaktivt och främjande för att myndigheter och civilsamhället som träffar barn och unga i sin yrkesroll ska anmäla sin oro. Utredning bör startas så

fort en aktör från exempelvis skola, fältassistenter eller polis anmäler att en ungdom rör sig i gängmiljö då det är att betrakta som en allvarlig risk för den unges utveckling och hälsa. Skyndsamma och samordnade insatser ska påbörjas under utredningstiden. Socialnämnderna ska även etablera särskilda enheter i samtliga fyra stadsområden som riktar sig mot barn och unga samt unga vuxna som riskerar att dras eller dragits in i kriminalitet främst inom gäng- och släktbaserade kriminella nätverk. Enheterna ska använda sig av nytänkande metoder samt beprövad erfarenhet. Samverkan mellan de fyra stadsområdena är av stor vikt för att öka kompetensen men även för att bidra vid särskilt svåra fall. Socialnämnderna som har utsatta områden har svårt att rekrytera såväl erfarna som nyexaminerade socialsekreterare varför vi ser behov av en lönesatsning för socialsekreterare som arbetar i utsatta områden.

Socialnämnderna ska, tillsammans med lokala polisområden, fortsättningsvis analysera vilka problem som finns lokalt. De lokala problembilderna är viktiga för att rätt åtgärder ska kunna vidtas. Stadens plan mot våldsbejakande extremism ska motverka den extrema miljön och förebygga radikaliserings. I det arbetet krävs även samarbete med relevanta aktörer, såsom Center mot våldsbejakande extremism, Segerstedtinstitutet och Försvarshögskolan.

Jourverksamheten behöver stärkas, fältarbetare behöver anställas och förenings- och föräldravandringar utökas. Fler fältarbetare ska finnas under kvällar och helger särskilt i utsatta områden. Socialnämndernas fältsekreterare ska stärka samverkan med frivilligorganisationer i de lokala stadsområdena. För dessa ändamål krävs också personal med rätt kompetens. Göteborgs Stad har på senare år tagit dessa frågor på allt större allvar och nya verksamheter har startats för att möta människor som behöver hjälp.

Tidiga insatser för en trygg uppväxt

För att minska ungdomsbrottsligheten krävs snabba, tidiga och tydliga insatser där unga som begår brott snabbt kan få hjälp med att byta bana i livet och således bryta destruktiva mönster. Rätt riktade insatser uppnår bästa möjliga utfall samtidigt som det minskar såväl ekonomiska kostnader som kostnader för mänskligt lidande. Det första brottet ska också vara det sista brottet. För att kunna skapa en snabb reaktion gentemot ungdomar under 15 år som anmäls för brott behövs ofta familjens stöd. För att säkerställa detta ska det uppsökande arbete som förebyggande åtgärder belysas och garanteras.

Socialnämnderna ska i högre utsträckning använda mellantvång i form av en särskilt kvalificerad kontaktperson. Detta ger socialnämnden en möjlighet att, oberoende av samtycke, besluta att den som är under 20 år ska hålla regelbunden kontakt med en särskilt kvalificerad kontaktperson eller delta i behandling i öppna former inom socialtjänsten. Bestämmelsen tar sikte på barn och unga med missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet

eller annat socialt nedbrytande beteende. Syftet är att stärka socialnämndens möjlighet att ingripa oberoende av samtycke och i ett tidigare skede än när en ansökan om vård måste göras.

Det långsiktiga arbetet för ungdomar med social problematik är viktigt. Samtidigt måste finansiering för att omhänderta barn i utsatta och kriminella miljöer säkerställas. Socialnämnderna Hisingen och Nordost ska implementera den certifierade metoden Treatment Foster Care Oregon (TFCO) som är en del av en förstärkt familjehemsplicering. Det är ett alternativ till att placera barn och ungdomar med allvarliga beteendeproblem på institution. TFCO är en placering i en så kallad behandlingsfamilj för ungdomar med allvarliga beteendeproblem. Det är en tidsbegränsad insats där utbildade familjehemsföräldrar tillsammans med ett team bedriver behandling av den unge och dess vårdnadshavare.

Att tidigt identifiera barn och ungdomar i riskzonen och att stödja familjer i behov av hjälp kräver en helhetssyn. I det arbetet är det familjecentrerade arbetssättet och familjecentralerna viktiga. Samarbetet mellan socialtjänst, skola och polisen, samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) ska värnas och tas tillvara. En modell för hur detta samarbete ska fungera även gentemot gymnasierna och unga som varken studerar eller arbetar tas nu fram för att motverka glappet i åldrarna 16–20 år som uppstår då man går från grundskolans trygga miljö. Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger ska fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet, det ska ske redan i mellanstadiet. Samtidigt ska det säkerställas att sekretess inte är ett hinder för samverkan inom SSPF för att tidiga och förebyggande insatser ska kunna sättas in.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor. Därför ska inget barn behöva uppleva våld, förtryck eller annan otrygghet. Barnkonventionen måste därför genomsyra socialtjänstens arbete för att skydda och stödja utsatta barn. Stadens riktlinjer ska stärka barnens rättigheter och kompetensen kring barns utsatthet ska höjas. Barnets bästa ska alltid prioriteras. Samordningen av stöd till barn med anhöriga i utsatta situationer ska vara effektiv och inte hindras av gränser mellan olika huvudmän. Om ett barn befinner sig i en situation där barnet vårdar en anhörig ska samordningen mellan berörda instanser informera socialtjänsten för att säkerställa att inte barnet i fråga far illa. Ett barn har aldrig en skyldighet att bära detta ansvar, men om så är fallet måste samhället finnas där som stöd.

I allt detta är dock föräldrarna de mest betydelsefulla personerna för ett barn och samhället kommer aldrig fullt ut kunna ersätta föräldrarnas roll under uppväxten. Det kommer dock uppstå situationer där föräldrars förmågor inte räcker till. I de fallen ska samhället säkerställa att barnen får såväl

trygghet som omsorg samt utgå ifrån barnets bästa. Exempelvis ska barn som är familjehemplacerade kunna få stöttning via Skolfam som visat på goda resultat. Detta ska göras skyndsamt och rättssäkert där krav som ställs i lagstiftningen uppfylls. Barnvårdsutredningarna måste fortsatt kvalitetssäkras och samarbete mellan olika huvudmän främjas. All utredning inom barn och unga, liksom bedömning, ekonomiskt bistånd och tillgång till insatser, ska ske med hög rättssäkerhet och utifrån likabehandlingsprincipen. Socialnämnderna ska ta fram och säkerställa användandet av stadengemensamma systematiska bedömningsinstrument inom myndighetsutövning barn och unga för att stärka rättssäkerheten samt för en likvärdig socialtjänst över hela staden. Arbetet ska grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas.

För att barns uppväxtvillkor ska säkerställas ska arbetet med erbjuda hembesök hos förstföderskor stärkas. Detta för att eventuella brister och behov av stöd tidigt ska kunna identifieras och att rätt stöd kan ges. Genom orosanmälningar stärker vi detta arbete och således också en garanterad skolgång.

Fyra sociala förskoleteam ska inrättas, ett i varje utbildningsområde. Teamen ska bestå av socionomer och andra professioner som tillsammans arbetar för att stödja barn och deras familjer. Syftet är att skapa förutsättningar för att barn ska nå de pedagogiska målen och få ett tryggt socialt nätverk. Genom att sociala förskoleteam, barnhälsa och förskola samverkar kring barnen och deras familjer stärks det förebyggande och främjande arbetet, vilket minskar risken för skolmisslyckande, psykisk ohälsa och utanförskap.

På skolor med låg måluppfyllelse går idag stora delar av skolpengen till sociala insatser istället för att läggas på kunskapsuppdraget. Detta innebär att socionomer, socialpedagoger och andra relevanta yrkesgrupper anställs av socialnämnderna till skolor med låg måluppfyllelse och stora utmaningar. Dessa yrkesgrupper ska stötta upp kring eleverna med att öka elevnärvaron, främja tryggheten på skolorna, motverka psykisk ohälsa och stärka samarbetet mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra instanser. Denna satsning gör att barn och ungdomar som riskerar att hamna i missbruk och kriminalitet kan fångas upp tidigt då insatsen är lokaliserad till skolorna. Elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller på annat sätt är socialt utsatta kan lättare uppmärksammas och få hjälp. Genom det stärkta samarbetet får rektorer och lärare mer tid och större ekonomiskt utrymme att fokusera på kunskapsuppdraget så att eleverna kan lyckas i skolan och få behörighet till gymnasiet.

Socialnämndernas verksamhet måste genomsyras av ett kvalificerat uppföljningsarbete. Uppföljning behöver även ske ur brukarperspektivet för sammanställning på aggregerad nivå. Först då är det möjligt att få kunskap om de pågående och genomförda insatserna ger avsedd effekt. Mot bakgrund av

uppnådda resultat kan verksamheterna ställa om och bli bättre på att matcha individ till rätt insats. Samtidigt ska förvaltningen kvalitetssäkra rätt vårdgivare till rätt pris. Samtliga socialnämnder ska fortsätta att utveckla uppföljning för resultat och utfall av individuella insatser för barn- och unga på aggregerad nivå. Resultatet av denna form av systematisk uppföljning ger ett underlag för uppföljning, trender och tendenser inom barn- och ungdomsvården.

Fler behöver komma i jobb

Alla göteborgare ska ges förutsättningar att jobba, bidra och vara en del av samhället oavsett vem man är. Det ska löna sig att arbeta i Göteborg. Socialnämnderna ska genom individuellt utformade insatser ge personer med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå självförsörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd genom att ta vara på människors inneboende kraft. Det arbetet handlar om att säkerställa att alla som kan jobba också ska jobba. Socialnämnderna ska implementera principen om heltidsaktivering med målsättning att inom tio dagar kräva motprestation för de som uppbär försörjningsstöd. Det ska inte spela någon roll var du är ifrån utan vart du är på väg. Därför ska socialnämnderna prioritera arbetet med att utveckla insatser för grupper som har försörjningshinder. Det kan handla om arbetslöshet på grund av sjukskrivning, sociala eller medicinska skäl. I dessa fall kan uppsökande- och rehabiliterande arbete med fokus på individuella förmågor stärka individer för säkerställa att de på sikt kan komma in i arbete igen. Det kan också handla om att personer utan arbetsförmåga får sin arbetsnedsättning dokumenterad för att få sin ersättning från Försäkringskassan så snabbt som möjligt.

De som står längst ifrån arbetsmarknaden ska ges möjlighet att delta och Göteborgs Stad ska ta tillvara på goda och framgångsrika exempel genom mötesplatser och nätverkande. En grupp som står långt ifrån arbetsmarknaden är utrikesfödda kvinnor. Denna grupp är prioriterad eftersom forskning visar att mammor som har ett arbete har en positiv påverkan på barnens framtid. Därav ökar vikten av att säkerställa en första kontakt för att uppmuntra, underlätta och verka för att denna grupp hamnar i arbete. Socialnämnderna får därför i uppdrag att möjliggöra för nätverkande och inspiration för utrikesfödda kvinnor i syfte att vägleda dessa in i arbete eller annan relevant sysselsättning. Inom ramen för Etableringsenheten och socialtjänsten ska socialnämnden också särskilt stödja kvinnor till självförsörjning och ställa krav på motprestation för att stärka jämställdheten samt barnperspektivet ska försörjningsstödet som regel betalas ut till kvinnan i hushållet.

En obruten integrationskedja

En välfungerande integration är avgörande för Göteborgs framtid. Att ha ett arbete, känna sig behövd och stolt över det man utför har flera positiva effek-

ter. Vägen till självförsörjning kan skilja sig från person till person. Ett steg på vägen till självförsörjning är att genom motprestation till försörjningsstöd få in både rutiner och en fot på arbetsmarknaden.

Socialnämndernas pågående insatser och förebyggande arbete är en förutsättning för nyanländas möjligheter att nå självförsörjning och etablering i samhället tillsammans med civilsamhället. Personer som uppbär försörjningsstöd ska ges individuellt utformade insatser för att nå självförsörjning. Arbetet ska ske i nära samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Nyanlända föräldralediga som uppbär försörjningsstöd ska aktivt erbjudas språkträning i form av SFI. Genom att erbjuda språkträning ökar chanserna till jobb efter föräldraledighet, den enskildes språkkunskaper stärks och utanförskapet minskar.

En annan del i detta är andelen personer med försörjningsstöd som studerar. Denna grupp motsvarar en betydande del av de med försörjningsstöd i staden. Denna grupp har identifierats och ett projekt har påbörjats i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning där personer som har försörjningsstöd och studerar SFI skrivs in på stadens kompetenscentra, projektet ska implementeras i hela staden. Syftet är att säkerställa tidigt stöd till att nå självförsörjning och att säkerställa stadens modell för motprestation.

Idag har du som nyanländ möjlighet att gå samhällsorientering där du får lära dig hur det svenska samhället fungerar. Du får lära dig om den svenska sjukvården, skolan, svenskt vardagsliv och de olika myndigheterna. Utbildningen är idag på deltagarens eget språk. För att ytterligare stärka integrationskedjan och ge nyanlända förutsättningar för att etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället flyttas samhällsorienteringen till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning från socialnämnd centrum för att tydligare koppla SFI-utbildningen till samhällsorienteringen. På så sätt minskar trösklarna för etablering och integrationskedjan stärks.

Att ställa krav är att bry sig

Försörjningsstödet är samhällets yttersta skyddsnät och inte en långvarig försörjning. Tusentals hushåll i Göteborg är i dag beroende av försörjningsstöd. Arbetet med att minska beroendet ska intensifieras och graden av självförsörjning ska öka. Målet är att antalet göteborgare i bidragsberoende ska minska med 3000 personer under mandatperioden. Alla som kan och förmår ska försörja sig själva, därför ska motprestation krävas. Arbetet med motprestation på heltid ska växlas upp. För att stärka detta arbete ska socialnämnderna utreda hur barn till föräldrar som uppbär försörjningsstöd kan öka sin närvaro på förskolan. Detta är även viktigt för att för att alla ska ha samma förutsättningar och bryta utanförskapet.

Det är viktigt att man anstränger sig för att bidra till vårt samhälle. Om man inte deltar i överenskomna åtgärder och erbjudna arbeten bör det påverka stödet som ges. För en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden ska andra åtgärder implementeras. Detta ska utföras av socialnämnd Nordost tillsammans med arbetsmarknad och vuxenutbildning samt stadsmiljönämnden. Åtgärderna ämnar finna sysselsättningar som exempelvis park- och lokal vård. Som en del i det arbetet har socialnämnd Sydväst påbörjat ett arbete tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning med en heltidsaktivering som motprestation. Efter utvärdering av projektet kan arbetet implementeras i samtliga socialnämnder.

Socialtjänsten behöver ha en tätare kontakt med personer i behov av försörjningsstöd. Det ska upprättas en tydlig plan för att hjälpa varje individ till självförsörjning. Därigenom kan socialtjänsten kontinuerligt utreda möjligheterna till sysselsättning i form av arbete, studier eller rehabilitering, alternativt att komma in i andra bidragssystem så som socialförsäkringen, för att bidra till att minska försörjningsstödet. Stadens kompetenscentra som riktar sig till personer som får någon insats inom socialtjänsten och som behöver ytterligare stöd för att få jobb eller börja en utbildning, är en del av arbetet. Antalet hembesök ska öka för att socialtjänsten ska få en korrekt bild av den sökandes situation. Socialnämnderna får därmed i uppdrag att införa hembesök som rutin vid utredning av försörjningsstöd. Medverkar inte personen till sin egen utredning ska detta påverka försörjningsstödet. Staden ska sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd.

Föräldrar har ett försörjningsansvar för sina barn så länge barnet bor hemma och upp till att barnet fyllt 21 år. När man fyllt 18 år är man dock myndig och förväntas försörja sig själv om man inte studerar. Därför ska socialnämnderna säkerställa att reducerat eller indraget studiebidrag, till följd av ogiltig skolfrånvaro, inte kompenseras av höjt försörjningsstöd. Om något giltigt skäl för frånvaron inte har visats föreligger har man således avstått från en förmån. Det handlar om att socialnämnderna ska bidra till att öka skolnärvaro samt att föräldrar engagerar sig i sitt barns skolgång.

Digitalisering inom socialtjänsten

Kontroll och uppföljning av försörjningsstödet behöver fortsätta. Bistånd ska alltid gå till de individer som verkligen är i behov av offentligt stöd. På sikt ska hanteringen av ansökningar om försörjningsstöd så långt som möjligt automatiseras. Det skapar ökad klienttid och ger handläggare tid att fokusera på att hjälpa personer med försörjningsstödet tillbaka i egenförsörjning, istället för administration. Nämnderna ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid pågående insatser. För att säkerställa

en korrekt och likvärdig bedömning inom socialtjänsten ska ett gemensamt bedömningsinstrument vid handläggning av ekonomiskt bistånd användas. Det bidrar även till att minska risken för felaktiga bedömningar. Särskilda handläggare ska arbeta med felaktiga utbetalningar.

En gemensam handlägningsprocess för att uppnå resursförskjutning från handläggning till motprestationsbaserat klientarbete tas fram, vilket innebär framtagande av e-ansökan, gemensam arbetsmodell och kostnadsschabloner för ekonomiskt bistånd. En försöksverksamhet med automatisering av individuellt ekonomiskt bistånd ska inledas. I detta ska rättssäkerheten särskilt beaktas.

Där myndighetsutövningen kräver signering av avtal eller beslut ska dessa övergå till att signeras digitalt. Genom digital signering kan personalresurserna nyttjas bättre och det skapar en mer rättssäker hantering samt en effektivisering av handlägningsprocesser.

Ordning och reda på bostadsmarknaden och insatser för bostadslösa

Boende ska ses som en grundläggande del i att ordna upp sitt liv eftersom tryggheten i ett stabilt boende många gånger är en förutsättning för att komma vidare. Bostad först ska värnas och utvecklas. Andelen bostäder i extern regi inom Bostad först ska öka till exempel genom civilsamhället. Arbetet med socialt utsatta och hemlösa EU-medborgare ska drivas i en bred samverkan mellan olika aktörer. Socialtjänsten ska alltid utreda eventuella medföljande barns situation och staden ska fortsätta att stödja de ideella organisationerna i deras arbete. Stadens arbete mot otillåtna bosättningar ska utvecklas och intensifieras. En del i arbetet mot hemlöshet är att bygga fler bostadsrätter och hyresrätter för att möta efterfrågan. Det handlar dock också om att socialtjänstens utredningsskyldighet ger korrekt underlag för väl underbyggda myndighetsbeslut.

Hyreskontrakt ska inhämtas som underlag vid utbetalningar vid ansökningar av försörjningsstöd och all bostadsförmedling i stadens bestånd ska ske i enlighet med gällande regler. Skärpningen i hyreslagen i jordabalken ger staden rätt att ställa om till en trygg och rättvis hyresmarknad utan kriminalitet genom att exempelvis kräva att den enskilde uppvisar ett intyg eller motsvarande från fastighetsägaren som visar att andrahandsuthyrningen godkänts av fastighetsägaren. Vid uppdagande av otillåten andrahandsuthyrning frigörs olagliga hyreskontrakt och blir åter tillgängliga på hyresmarknaden. Staden behöver också stärka samverkan mellan olika verksamheter för att hushåll med osäkra boendeförhållanden, särskilt barnfamiljer, ska hitta en varaktig bostad och för att motverka ockerhyror. I detta arbete är kvalitetssäkrade boendecoacher, och stadens uppföljning av verksamheten, samt arbetet för riktlinjen

för nödbestånd viktigt och har gett goda resultat. Tack vare detta har antalet hemlösa barnfamiljer, under mandatperioden, halverats och hemlösheten i Göteborg är den lägsta på många år, vad gäller antalet hushåll samt vuxna och barn i hemlöshet. Arbetet ska alltid utgå från ett tydligt barnperspektiv och barns behov ska särskilt beaktas när vuxna söker ekonomiskt bistånd.

Det finns redan idag aktörer i civilsamhället som har byggt en verksamhet som möter människors behov på ett tryggt och värdigt sätt och som är till gagn för den enskilde och samhället i stort. Det finns inget egenvärde i att kommunen ska konkurrera med denna verksamhet, särskilt inte för en grupp av individer som inte sällan har lågt förtroende för det offentliga. Exakt hur stödet ska se ut kan variera från person till person beroende på orsakerna till hemlösheten och vilka behov personen har. I det förebyggande arbetet ingår vräkningsförebyggande arbete i samverkan med övriga aktörer och här är uppsökande verksamheten ett viktigt verktyg.

Insatser mot missbruk

Missbruk är ett hot mot folkhälsan och Göteborgs Stad ska säkerställa att beroende och missbruk stävjas genom hjälp och vård. Drogberoendet behöver därför bekämpas i alla led genom att den som är beroende av droger får snabb och vetenskapligt grundad hjälp att bryta missbruket. Staden ska erbjuda behandling, rådgivning, rehabilitering och boende för vuxna och unga som vill ta sig ur ett missbruk, beroende eller som behöver stöd. Stöd ska även ges till anhöriga. Det pågående utvecklingsarbetet i de fyra socialnämnderna för att stärka hela vårdkedjan inom missbruk behöver därför säkerställas och fortsätta.

Arbetet med att minska droganvändandet ska inriktas på att motverka en för tidig alkoholdebut samt minska den totala alkohol- och drogkonsumtionen samt rökning, framförallt bland ungdomar. Lika viktigt är att motverka att unga provar och brukar narkotika. Stadens samverkan med sjukvården, framförallt psykiatri och beroendevården, ska främjas. Här har även Mini-Maria en viktig roll att fylla.

Socialnämnderna ska, tillsammans med kommunstyrelsen och andra relevanta nämnder, arbeta genom samordnade insatser för att bryta droganvändandet i staden. Det handlar också om utökade evidensbaserade insatser för att påverka unga och deras föräldrars attityder till narkotika. Fram till 2019 fanns en tillnyktringsenhet organiserad i Sahlgrenska Universitetssjukhus. Vi ser att behovet av en tillnyktringsenhet kvarstår där individer som behöver nyktra till under tillsyn av vårdpersonal kan få stöd. Socialnämnd Centrum har tillsammans med Polisen och Västra Götalandsregionen påbörjat dialog i syfte att komma vidare i uppdraget om att öppna en tillnyktringsenhet. Samverkan med de berörda parterna är av stor vikt för att komma vidare i frågan. Genom

kontakt med socialtjänst, omvårdnad och avgiftning kan antalet personer, såsom människor med långvarigt missbruk och unga missbrukare, få en chans till hjälp i ett tidigt skede.

Stöd och hjälp till våldsutsatta

Allt för många människor drabbas av våld i nära relationer. Kränkningen är lika allvarlig oavsett vad offret har för könsidentitet. De allra flesta offren för våld i nära relationer är dock kvinnor, och de allra flesta förövare är män. Antalet aktualiseringar i våld i nära relationer ökat. Med anledning av det har staden utökat sina informationsinsatser, stödverksamheter och utbildningen av personal, för att upptäcka personer som är utsatta för våld i nära relationer. Socialnämndernas gedigna och viktiga arbete med våld i nära relationer kommer fortsatt att prioriteras och planen för arbetet mot våld i nära relationer ska systematiskt och fortlöpande utvecklas för att säkra insatser mot våld i nära relationer. Göteborgs Stad ska ha en nollvision mot våld i nära relationer. För att nå målet med nollvisionen behöver arbetet mot våld i nära relationer utvecklas. Det handlar om att arbeta med våldsutövarna så att deras våldsamma beteende upphör samt att utveckla arbetssätt för att tidigt kunna identifiera våldsutsatta innan de klarar av att söka hjälp. Den våldsutsatta ska ses som brottsoffer.

Stöd och hjälp till våldsutsatta personer ska säkerställas genom kommunala och ideella stödinsatser och tillgång till boenden. Det är i första hand den som utövar våld som ska flytta eller byta bostad, inte den som blir utsatt och dennes barn. Det är därför viktigt att det finns tillgång till utvägsboenden. De skyddade boendena för personer utsatta för våld i nära relationer samt jourerna gör ett betydelsefullt arbete, särskilt i det akuta skedet. Stödet till kvinnojourer och samarbetet med idéburna kring dessa insatser är av vikt. Ett etablerat och välfungerande sätt för staden att stötta de idéburna aktörerna är genom Idéburet offentligt partnerskap (IOP) stödet ska vara under minst två år. Stödet till IOPer kopplat till våld i nära relationer ska utökas och socialnämnderna ska tillsammans med de idéburna rikta insatserna där de har störst behov. Nämnden ska regelbundet följa upp verksamheterna. Samverkan behövs mellan kommunala och privata bostadsbolag för att hjälpa personer som utsatts för våld i nära relationer till både temporärt och permanent boende utan att riskera att röja sin identitet. Stödpersoner ska finnas till hands för den utsatta personen före, under och efter en rättsprocess. Olika former av stöd, exempelvis genom ett nätforum för dem som inte har möjlighet att lämna sitt hem, ska erbjudas.

Ett ökat fokus ska läggas på det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Göteborgs Stad måste fortsätta arbeta för att kunna möta de som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck för att på ett säkert och adekvat sätt möta deras specifika behov. Ett av många exempel

i det arbetet är inrättandet av ett stödcentrum för hedersrelaterat våld och förtryck. Det finns ett behov av fördjupad kompetens om hedersrelaterat våld och förtryck kopplat till socialnämndernas uppdrag, kompetenshöjningen är en prioriterad fråga och ska ske i linje med Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det är av stor vikt att socialnämnderna säkerställer kontinuerliga uppföljningar i ärenden om hedersproblematik för att säkerställa att barn får rätt insatser utifrån behov, lagstiftningens krav samt utgår från principen om barnets bästa.

Det finns personer som av olika anledningar hamnar i prostitution. Inte sällan handlar det om människor som lockats till Sverige med falska löften om jobb, men även unga i skolåldern som av olika skäl hamnar i prostitution. Motverkande av köp av sexuella tjänster och trafficking måste vara en prioriterad uppgift i stadens sociala arbete. Mikamottagningen är ett exempel på verksamhet som gör ett bra förebyggande arbete. För att sprida information och öka kunskapen kring prostitution ska mottagningen erbjuda föreläsningar på stadens högstadie- och gymnasieskolor.

Barn och ungas fritid

Barn och unga i Göteborg ska ha rätt till en meningsfull fritid. Därför är det viktigt att tillgången till mötesplatser är trygga. Fritidsgårdarna ska arbeta med att minimera riskerna för att de ska bli en bas för rekrytering till kriminalitet och socialt nedbrytande beteende. Utbudet av aktiviteter ska svara mot olika behov hos barn och unga. Ett särskilt fokus ska finnas på de grupper som i dag inte nås av annan fritidsverksamhet. Fritidsgårdarna ska, gärna i samverkan med akademien, näringslivet och civilsamhället, erbjuda studiehjälp.

Fältgrupperna och fritidsgårdarna fyller en viktig funktion genom sitt uppsökande och socialt förebyggande arbete bland ungdomar och för att vara länken genom orosanmälan till socialnämnderna. Verksamheterna ska finnas där ungdomarna vistas och ska erbjuda samtal, råd och stöd för att skapa en trygg miljö. Föreningar och andra aktörer i civilsamhället som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, och kriminell verksamhet. Föreningar med odemokratiska värderingar eller kopplingar till våldsbejakande extremism ska inte få något föreningsstöd. Stadens grundläggande kriterier för föreningsbidrag ska följas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att stadens rutin för motprestation för försörjningsstöd efterlevs samt satsa på tidiga insatser för att minska beroendet av försörjningsstöd och öka andelen i egenförsörjning.

Socialnämnderna får i uppdrag att fortsatt säkra stadens tillgång till jour- och familjehem, utveckla stöd och uppföljning av verksamheten samt stärka

kompetensen inom familjehemmen.

Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta arbeta med modellen Trygg i Göteborg.

Socialnämnderna får i uppdrag att öka antalet hembesök för att få en korrekt bild av den sökandes situation. Medverkar inte personen till sin egen utredning genom att inte tillåta hembesök ska detta påverka försörjningsstödet.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att barn med familjehemsplacement, boende på HVB-hem och SiS-hem blir erbjudna plats i Skolfam.

Socialnämnderna får i uppdrag att ta fram och säkerställa användandet av stadengemensamma systematiska bedömningsinstrument inom myndighetsutövning barn och unga.

Socialnämnderna får i uppdrag att i större utsträckning pröva mellantvång som en del av det förebyggande arbetet samt bidra till metodutveckling av tillämpningen.

Socialnämnderna får i uppdrag att förstärka SSPF samverkan i såväl mellanstadie- som gymnasieåldern.

Socialnämnd centrum får i uppdrag att genom Mikamottagningen sprida information och öka kunskapen kring prostitution ska mottagningen erbjuda föreläsningar på stadens högstadie- och gymnasieskolor.

Socialnämnderna får i uppdrag fortsätta utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer, både det våldspreventiva arbetet, arbetet med våldsutsatta samt arbetet med våldsutövare.

Socialnämnderna får i uppdrag att utöka uppsökarverksamheten för att fånga upp barn och unga som har eller riskerar att hamna i kriminella gäng.

Socialnämnderna Hisingen och Nordost får i uppdrag att starta TFCO.

Socialnämnd centrum får i uppdrag att Stödet till kvinnojourer och samarbetet med idéburna kring dessa insatser är av vikt. Ett etablerat och välfungerande sätt för staden att stötta de idéburna aktörerna är genom Idéburet offentligt partnerskap (IOP) stödet ska vara under minst två år.

Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och stadsmiljönämnden på försök tillhandahålla obligatoriska arbeten för en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på annat sätt.

Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och idéburen sektor samarbeta kring arbetsmarknadsåtgärder för att få individer att gå från bidragsförsörjning till varaktig egen försörjning.

Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, Finsam samt Försäkringskassan etablera de samarbetsstrukturer som behövs för att driva frågan med personer utan sjukpenninggrundande inkomst framåt i syfte att skapa samordnad rehabilitering och närmande till arbetsmarknaden.

Socialnämnderna får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden, inrätta fyra sociala förskoleteam.

Socialnämnderna får i uppdrag att i i samverkan med grundskolenämnden inrätta ett socialt stöd som rektorer vid skolor med särskilda utmaningar kan använda.

Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta att utveckla uppföljning på aggregerad nivå för resultat och utfall av individuella insatser för barn- och unga.

Socialnämnderna ska implementera principen om heltidsaktivering med målsättning att inom tio dagar kräva motprestation för de som uppbär försörjningsstöd.

Socialnämnderna får i uppdrag att införa hembesök som norm vid utredning om en individ skall beviljas försörjningsstöd eller ej.

Socialnämnderna får i uppdrag att sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd.

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att det finns fältarbetare i utsatta områden även på kvällar och helger.

Stadsbyggnadsnämnden

Övergripande ansvar

Nämndens grundläggande uppdrag är att övergripande ansvara för att utveckla Göteborg till en konkurrenskraftig och attraktiv stad samt att driva och planera samordningen för infrastruktur, näringslivetableringar, bostäder och stadsmiljö. Nämnden är även tillsynsmyndighet och beslutar om dispenser från bestämmelser. Därtill har även nämnden ansvar för regleringen av bebyggelse, mark och vatten inom staden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg byggs hållbart och varierat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.
- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas och 1000 småhus per år ska möjliggöras.
- Ekonomin för detaljplaners genomförande ska över tid vara i balans.

Kommunfullmäktiges inriktning

Göteborgs Stad är en växande stad och i dag färdigställs fler bostäder än på många decennier i staden. Kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande har under tidigare år bidragit till ett underskott av bostäder. Detta underskott bör mötas genom ett fortsatt bostadsbyggande som i större utsträckning tillmötesgår människors efterfrågan.

Målet om att möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder per mandatperiod, detsamma som fanns 2019–2022, ligger kvar och gäller även för perioden 2023–2026. Nu ska staden även stärka upp processerna och möjliggöra för minst 1000 småhus/stadsradhus per år framåt för att nå ett långsiktigt mål om 10 000 färdigställda småhus till 2033. Genom detta kan bostäder efterfrågade av barnfamiljer erbjudas i Göteborg, utflyttningen till omkringliggande kommuner minska och mer av skattekraften behållas i Göteborg.

Stadsbyggnadsnämnden behöver tillsammans med övriga nya nämnder inom

stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan de nya nämnderna. Efterfrågade stadsbyggnadskvaliteter och ekonomi som möjliggör ett genomförande ska säkerställas i de detaljplaner som tas fram.

Strategisk planering för att möta efterfrågan

Stadsbyggnadsnämnden har det övergripande strategiska och taktiska ansvaret i den fysiska planeringen i staden. I nämndens arbete med samordning av styrande dokument och riktlinjer ska målet vara en effektiv styrning med ett fåtal tydliga styrdokument. Nämnden ska i styrningen och i arbeten med program och planer ta utgångspunkt i omgivande bebyggelse, stadens historia, de äldre stadsplaner som finns och inte minst, i relevanta fall, *Göteborgs Utvidgade Innerstad* och *Värdeskapande stadsutveckling*, vilket tydligt ska märkas i slutresultatet. Nämnden ska arbeta aktivt för att förädla Göteborgs stadsbyggnadskvaliteter och förtydliga stadens identitet. Återuppbyggnadsprojekt kan bli aktuellt på platser där historisk bebyggelse rivits utan någon lämplig ersättning.

Stadsbyggnadsnämnden ska svara mot efterfrågan på olika typer av bostäder, arbetsplatser, förskolor, skolor, bostäder med särskild service, studentboenden, kulturbyggnader, idrottsanläggningar, grönområden och kommersiella verksamheter. Ökat fokus behöver läggas på det som staden idag har ett stort underskott av såsom kommunal service, villor, stadsradhus, forskarbostäder, studentlägenheter och kommersiella verksamheter. I målsättningen om att möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden innehar stadsbyggnadsnämnden genom planmonopolet en nyckelroll. Så också i arbetet med att ge förutsättningar för 10 000 färdigställda småhus till 2033 och minst 1000 småhus per år.

I Göteborg finns flera områden som redan är bebyggda som har ett högt exploateringsstryck men där detaljplan saknas. Detta leder till en rättsosäkerhet för de boende då det är möjligt att söka bygglov för ökad exploatering utan att det prövas i detaljplan enligt Plan- och bygglagen. Stadsbyggnadsnämnden behöver starta detaljplaner för områden som inte är detaljplanelagda för att öka rättssäkerheten enligt Plan- och bygglagen.

Utbyggnadsplanering för hela Göteborg

Stadsbyggnadsnämnden ska ta fram en ny utbyggnadsplanering utifrån den nya översiktsplanen. I utbyggnadsplaneringen bör hela Göteborg vara med i utvecklingen till det bättre. I de centrala och halvcentrala delarna kommer tyngdpunkten naturligt ligga på flerbostadshus och fler stadsradhus samt i perifera lägen på radhus och småhus. Översiktsplanens inriktning om en bebyggelsestruktur med utgångspunkt i den traditionella kvartersstadens och

trädgårdsstadens struktur ger god stadsbyggnad oavsett var utbyggnaden av ny stadsbebyggelse sker. Trafikinfrastrukturens utveckling inklusive kollektivtrafiksystem behöver anpassas till stadsutvecklingen.

Under många decennier har Göteborg levererat för få småhus för att möta barnfamiljernas behov. För att fler barnfamiljer ska välkomnas i Göteborg har en ökad andel detaljplaner med småhusinnehåll initierats under mandatperioden. Utbyggnaden av fler småhus, inte minst genom planeringen av Kärra-Skogome, som möter den stora efterfrågan är fortsatt högt prioriterad i utbyggnadsplaneringen. I flera ytterområden, som till exempel Gunnilse-Bergum, Torslanda och på sikt Säve, behöver det skapas tydligare centrumbildningar för ett lokalt utbud av handel och tjänster som förenklar livet och minskar transportbehov.

Planerna med att bygga om Avenyn fortsätter tillsammans med berörda fastighetsägare och göteborgarna.

Nya områden för ett näringsliv i framkant

Göteborgsregionen är Sveriges ledande exportregion. Stadsbyggnadsnämnden ska i sitt arbete uppmuntra nyetablering och expansion av företag i hela staden. Fokus ska vara på näringslivet och rikta in sig på att skapa fler arbetstillfällen. I det arbetet ska en av åtgärderna vara att öka takten i antalet detaljplaner för ändamålet. Detta arbete ska ske i samarbete med exploateringsnämnden och stadsmiljönämnden för att identifiera nya områden för industrimark och verksamhetslokaler. Nämnden ska även prioritera detaljplaner med studentbostäder och öka antalet detaljplaner med studentbostäder i startplanen för att bidra till Göteborgs attraktivitet som studentstad.

Snabbare och smidigare processer

Även om plan- och bygglovsprocessen under senare år har förbättrats finns ytterligare möjligheter till förbättring. Därför ska nämnden fortsättningsvis, tillsammans med exploateringsnämnden, aktivt arbeta för att förenkla, snabba upp processer och vara lyhörd för marknadens aktörer. Staden ska se pragmatiskt och flexibelt på processen. Det är även nödvändigt att alla nämnder och styrelser inom samhällsbyggnad arbetar proaktivt tillsammans för att säkerställa finansiering av de projekt som nu genomförs. Stadsbyggnadsnämnden ska öka framdriften i detaljplanearbetet och minska kön till start av detaljplan genom att använda sig av byggherredrivna detaljplaner.

Ett tryggt och inkluderande Göteborg

Staden ska vara trygg för alla göteborgare och inga delar av staden ska kontrolleras av parallellsamhällen. Stadens ambition är att ingen stadsdel ska finnas med på polisens lista över särskilt utsatta områden 2025. Göteborg har

trots en positiv utveckling under mandatperioden allt för många särskilt utsatta områden med omfattande utmaningar med segregation, gängbrottslighet och utanförskap. Att bygga ett mer sammanhållet och socialt hållbart Göteborg är helt nödvändigt.

Stadens utsatta områden utgörs uteslutande av ytterstadsområden och präglas av en enahanda funktionalistisk stadsplanering men ofta med riklig tillgång till grönområden. De sociala problemen och ett ensidigt utbud av hyresrätter leder till en hög flyttomsättning där de som etablerar sig på arbetsmarknaden ständigt söker sig till andra områden för att finna ett ägt boende. Områdena behöver därför kompletteras med småhus och en omdaning av strukturen för ökade stadskvaliteter enligt *Värdeskapande stadsutveckling*.

För närvarande genomförs en omvandling av Biskopsgårdens till trädgårdsstad. Ambitionen är att området ska omvandlas till en trygg och tätbebyggd stadsdel med god tillgång till kommunikationer, välplanerade torg, levande markplan, grönområden och bra blandning på villor, stadsradhus och lägenheter. Kommande detaljplanearbete för Biskopsgården är en viktig del i att vända utvecklingen i stadens utsatta områden och ska därför prioriteras. Staden ska kontinuerligt utvärdera arbetet och implementera de goda exempel som uppkommer.

Som en del i arbete med ordning och reda och ökad trygghet behöver tiden för att åtgärda tillsynsärenden minska. Ett levande stadsrum skapar trygghet och därför ser staden positivt på uteserveringar som är öppna året runt. Där det är möjligt ska det ske tillsammans med foodtrucks och mobil ”streetfood”. Rum för kultur och föreningsliv bidrar även till en blandad stadsmiljö och genererar rörelse och liv.

En grön stad rustad för klimatförändringar

Göteborg ska vara en grön stad som står rustad för att klara klimatförändringarna. Stadsplaneringen arbeta med att bygga upp motståndskraft mot klimatförändringarna samt möjliggöra en anpassningsförmåga för att möta utmaningar. De gröna och blå kvaliteterna i staden ska utvecklas som en del i insatserna för att möta klimatutmaningen. Aktörer ska uppmuntras att utnyttja taken i Göteborg för att bygga fler solceller och gröna tak.

Hela eller delar av utbyggnaden av Skogome-Kärre bör i samarbete med näringslivet utvecklas med grön smart teknik och smarta gröna tjänster för att möjliggöra ett hållbart boende och hållbart resande med mål om låg energianvändning, låga bullerstörningar, mindre luftföroreningar och minimal klimatpåverkan. Den gröna tekniken skulle till exempel kunna omfatta i bebyggelsen väl integrerade solceller, omfattande laddinfrastruktur, smidiga mobilitetstjänster, hållbar byggteknik och effektiva odlingsmöjligheter.

Värna Skärgården

Södra skärgården saknar fasta landförbindelser och är helt beroende av möjligheten att transportera människor och gods med färjor. Den demografiska utvecklingen i Göteborgs Stads skärgård bygger emellertid på en åldrande befolkning. Därför behöver det bli enklare att göra om- och nybyggnationer i skärgården för att bland annat locka yngre generationer. Fler åretruntboende skapar även en bättre robusthet i gods- och kollektivtransportsystemen. Något som är en förutsättning för att utveckla och ta vara på den potential som finns i skärgårdens turistnäring. Stadsbyggnadsnämnden får uppdraget och ansvaret att fortsätta arbetet med den strategiska planen för skärgårdens framtida utveckling i samverkan med stadsmiljönämnden, andra berörda nämnder samt civilsamhället i södra skärgården.

Hållbar mobilitet för framtidens behov

I Göteborg bör samtliga trafikslag beaktas och omhändertas med målsättningen att det ska vara god tillgänglighet för alla oavsett färdmedel. Staden ska utformas på ett klimatsmart sätt där kollektivtrafik, cykelbanor, gång- och biltrafik samexisterar. Göteborg behöver en planering som förenar den täta stadens fördelar med människors behov och önskemål om mobilitet utan att förvandla stadskärnan till sovstad där handel flyttar ut och mötesplatser försvinner.

Göteborg har under många decennier planerats för biltrafik och långväga regional pendling, vilket har lett till en utspridd stadsstruktur med stora trafikytor. Eftersom människor har anpassat sig efter denna glesa struktur kommer det att ta lång tid att minska transportbehoven. Inpendlingsstråken är idag relativt välförsedda med pendeltåg i kvartstrafik samt de stora expressbusslinjerna. Men det är ont om tvärlänkar mellan stråken och över älven och spårvägen genom centrum är fortfarande långsam.

Göteborgs trafikstrategi (eller motsvarande styrdokument i den nya styrmiljön) behöver uppdateras för att bättre harmonisera med övrig stadsutveckling, med en realistisk syn på utvecklingen för alla trafikslag och samverkas med Trafikverket. Fram till pandemin är det bara resandeutvecklingen med kollektivtrafiken som legat i linje med nuvarande trafikstrategi. Särskilt cykeltrafikens och biltrafikens utveckling har avvikit kraftigt från strategin, vilket leder till att trafiksystemen planeras för andra trafikmängder än de som sedan blir utfallet och att Trafikverket stoppar bostadsbebyggelse då lokaltrafik trycks ut på Trafikverkets fulla leder. Den uppdaterade trafikstrategin ska även säkerställa näringslivets behov av transporter och förkorta tiden människor behöver lägga på resor. Det senare innebär att snabb kapacitetsstark kollektivtrafik och pendelparkeringar behöver byggas ut först. Trafikstrategin måste också omarbetas för att vara långsiktigt aktuell genom att flexibilitet för utvecklingen av framtida hållbar mobilitet inarbetas.

Det behövs en ny systemutredning för kollektivtrafiken i centrala Göteborg som utgår från den nya översiktsplanen och som tar hänsyn till att staden växer på båda sidor av älven. Planskild kollektivtrafik lyfts inom arbetet med Målbild koll 2035 som nödvändig inom den täta staden för att erhålla tillräcklig kapacitet och för att inte ytterligare blockera staden. Spårvagn är det i särklass mest använda kollektivtrafikmedlet i Göteborg, men investeringarna står inte alls i paritet med det stora antalet resande. Lindholmsförbindelsen är nu under planering, men förväntas tidigast kunna vara på plats runt år 2037. Arbetet med Lindholmsförbindelsen ska prioriteras och om möjligt tidigare läggs. Samtidigt ska inga skadliga ingrepp ske i Slottsskogen vid entrén vid Linnéplatsen. Entrén till parken ska inte upplevas som sämre eller mer otydlig jämfört med idag.

När staden växer på båda sidor av älven behövs fler älvförbindelser för alla trafikslag som är väl integrerade i kollektivtrafiksystemet. Vilka förbindelser som ska prioriteras och om de ska vara färja, bro eller tunnel behöver utredas vidare.

Göteborgs Stad kommer inte ensam att klara det omfattande investeringsbehovet för trafikinfrastruktur om välfärden samtidigt ska kunna levereras med kvalitet. Göteborgs Stad behöver arbeta strategiskt och aktivt med att säkra ny statlig medfinansiering.

Ekonomiskt genomförbara detaljplaner

Staden ska ses och hanteras som en produktionsfaktor som ska ha en god förmåga att leverera nytta och ekonomisk tillväxt. Ekonomin i stadsutvecklingen bör hanteras redan i de fördjupade översiktsplanerna. Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att de detaljplaner som tas fram på kommunal mark ska vara ekonomiskt genomförbara. Realistiska redovisningar över exploateringsprojekts ekonomi ska finnas med i beslutsunderlagen från början i detaljplaneprocessen. Senast till granskning ska en genomförande-studie som ger en ekonomisk uppskattning med precision ha genomförts. Projektets påverkan på helhetsekonomi för staden ska bedömas med uppskattningar av ökade skatteintäkter och driftskostnader för allmän platsmark och kommunal service.

I stadsutvecklingsprojekt finns ofta betydande osäkerheter på grund av en föränderlig framtid. För att kunna hantera detta bör staden börja med att redovisa hur planer och beslut påverkas av olika framtidsscenarier. En tidig samsyn om hur specifika områden ska utvecklas är nödvändig för att undvika sena planändringar.

Stadens stadsbyggnad bör i högre grad genomsyras av evidensbaserad stadsutveckling där tidigare praktisk erfarenhet, vetenskaplig evidens och inte minst medborgares lokalkännedom och önskemål får gemensamt genomslag. Detta

förutsätter att genomförd stadsplanering följs upp så att stadens organisationer kan få ett ständigt lärande om vilka strategier och val som leder till målfyllnad.

Ett skönhetsråd för ett vackrare Göteborg

För att Göteborg ska bli vackrare finns ett behov av att utreda ett skönhetsråd med en bredd av kompetenser liknande det 100-åriga som verkar i Stockholm. Rådet ska verka som ett stöd till nämnderna genom att som oberoende remissinstans på ett öppet och transparent sätt ge genomarbetade svar i de ärenden som staden hanterar, primärt detaljplaner och bygglov. Inspiration ska hämtas från *Skönhetsrådet* i Stockholm.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att tillsammans med övriga nya nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan de nya nämnderna.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag, tillsammans med exploateringsnämnden, att förädla Göteborgs kvalitéer och värna om gestaltning och estetik som förtydligar stadens karaktär.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att arbeta in en rutin där Göteborgs utvidgade innerstad när tillämpligt används som jämförelsealternativ vid behandling av planbesked.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att starta detaljplaner av mark som inte är detaljplanelagd i redan bebyggda områden med högt exploateringsstryck för att öka rättssäkerheten enligt PBL i områdena.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att säkerställa att kommunal service har tillgång till planlagd mark eller befintliga byggnader för att kunna byggas ut i takt med bostadsbyggandet.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, att ge högre prioritet på att ta fram och detaljplanelägga byggbar industrimark och verksamhetsområden för företag med vägledning av det näringslivspolitiska programmet.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att minska kön till start av detaljplan genom att använda sig av byggherresdrivna detaljplaner.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att korta tiden för att åtgärda tillsynsärenden som en del i arbetet med ordning och reda och ökad trygghet i vår stad.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samarbete med näringslivet utveck-

la del av Kärra-Skogome med grön smart teknik och smarta gröna tjänster för att möjliggöra ett hållbart boende och hållbart resande.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden uppdatera trafikstrategin.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en systemutredning för kollektivtrafiken i centrala Göteborg som baseras på den nya översiktsplanen.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi som stödjer en återbefolkning av innerstaden samt att se positivt på detaljplaner och bygglov för konvertering av kontor till bostäder i innerstaden.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploateringsnämnden, komplettera beslutsunderlag för detaljplaner med helhetsekonomi för staden i stadsutvecklingsprojekten inklusive uppskattningar av skatteintäkter och driftskostnader för allmän platsmark samt kommunal service i varje exploateringsprojekt.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att följa upp stadsutvecklingsprojekten så att stadens organisationer kan få ett ständigt lärande om vilka strategier och val som leder till stadsbyggnadsmässig och ekonomisk måluppfyllnad.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda hur ett skönhetsråd, inspirerat av Skönhetsrådet i Stockholm, kan utformas som stöd till nämnderna i ärenden som rör stadens gestaltning och estetik.

Stadsmiljönämnden

Övergripande ansvar

Nämnden ansvarar för att anlägga, förvalta och utveckla gatu-, trafik- torg-, park- och naturområdesanläggningar och andra kommunala utemiljöer. Det innebär ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet och ska arbeta för att skapa tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.
- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg är en ren och snygg stad.
- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.
- Tillsammans med civilsamhälle och privata aktörer möjliggöra naturupplevelser, fritid och rekreation samtidigt som den biologiska mångfalden och sammanhängande grönytor värnas.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Närheten till havet, grönområden och vackra stadsmiljöer är kvaliteter som gör Göteborg attraktivt. Genom en ökad tillgänglighet skapar vi en stad där fler känner sig hemma. När staden växer nyttjar fler människor med olika transportslag våra gemensamma ytor och stadsmiljönämnden behöver arbeta systematiskt för att framkomligheten vara fortsatt god och enkel för alla.

Nämnden behöver få bättre kontroll på sina investeringsprojekt genom att genomlysa kostnadsutvecklingen, utveckla den ekonomiska uppföljningen och säkerställa att underlag inför beslut är tillfredställande.

Stadsmiljönämnden behöver tillsammans med övriga nya nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan de nya nämnderna. Inom ramen för facknämndsorganisationen krävs det en effektivare förvaltning och gemensamma system för en samordnad planering av stadens anläggningar, ytor och objekt.

Gröna attraktiva och tillgängliga stadsrum

För att skapa en attraktiv stad stadsrum ska nämnden aktivt arbeta med gestaltning, funktioner och möblering i stadsrummen. Nämnden ska fortsatt värna och utveckla stadens gröna stråk, parker och grönbåa stadsrum. Nämnden ska prioritera upprustning av befintliga lekplatser som är till stor glädje för barn och unga. Nämnden får i uppdrag att tillsammans med idrotts- och föreningsnämnden samt *Citysamverkan* lokalisera och utveckla fler ytor för spontanidrott och andra sociala aktiviteter.

Fler platser för Foodtrucks och mobil streetfood året runt ska tas fram. Rum för kultur och föreningsliv bidrar till en blandad stadsmiljö och genererar rörelse och liv. Nämnden ska identifiera områden som kan utvecklas och göras tillgängliga för göteborgarna.

Den virtuella promenaden genom 1600-talets Göteborg som tagits fram av det tidigare stadsbyggnadskontoret i samarbetet med Göteborgs stadsmuseum, Göteborg & Co och Visual arena vid Lindholmen Science ska permanentas. Promenadstråket ska även märkas ut med markeringar i marken.

Nämnden behöver tillgänglighetsanpassa fler av nämndens anläggningar såsom parker, badplatser och ute-gym för alla göteborgare. Detta arbete ska ske i tät samverkan med nämnden för funktionsstöd. Nämnden ska även söka lösningar för att tillgänglighetsanpassa naturleder för människor med funktionsnedsättning.

En ren och trygg stad

Stadsmiljönämnden ska bistå i det trygghetsskapande arbetet genom att verka för att stadens offentliga miljöer hålls fria från skräp och klotter. Nedskräpning och klotter medför betydande kostnader för skattebetalarna och det behövs ett långsiktigt arbete för att utöka och förenkla skräpinsamlingen. Alla medborgare har ett ansvar att inte bidra till nedskräpning, klotter och annan skadegörelse. Även lokala näringsidkare bär ett ansvar för att hålla områden kring sin verksamhet rena, snygga, trygga och attraktiva.

Stadsmiljönämnden ska i detta arbete inventera stadens soptunnor i förhållande till flödet av människor samt tillsammans med fastighetsägare och civilsamhälle arbeta för stad fri från fimpar. Nedskräpning och bristande hantering av hushållssopor är framför allt ett problem i stadens utsatta områden och även här krävs det samverkan och gemensamma insatser med fastighetsägare. Stadsmiljönämnden får uppdraget att fortsatt samordna åtgärder mot problemet med råttor över hela staden och ska tillsammans med berörda nämnder, fastighetsägare och näringsidkare agera utifrån aktuell åtgärdsplan. Fortfarande är antalet inkommande klagomål på utebliven skötsel alltför högt. Nämnden måste skapa ett bättre uppföljningssystem med återkoppling till utföraren. Arbetet med digital teknikövervakning för effektivisering av skötsel, soptömning och bevattning behöver fortsätta.

Klotter på stadens egendom ska saneras inom 24 timmar från det att synpunkt inkommit ska nämnden.

Belysning i områden som upplevs otrygga är viktigt att åtgärda för att stadsmiljön ska kännas trygg och säker. Andra viktiga insatser kan vara att se över hur tryggheten kan öka i hela staden i och kring gångtunnlar och stråk samt se vilka åtgärder som kan införas, såsom utökad kamerabevakning och fler upplysta områden. Tryggheten behöver stärkas genom olika typer av åtgärder där stadens mötesplatser både i centrala staden och i utsatta områden tillgodoses för breda samlingar utan att otrygghet uppstår. Stadsmiljönämnden behöver också fortsätta arbetet med att dämpa otryggheten, stöket och bullret från stora samlingar av människor och bilar på exempelvis Götaplatsen, Stampen, Röda sten och vid Masthuggskyrkan.

Staden vid vattnet

Göteborgs skärgård och kustlandskap är unikt och ger stort värde både för göteborgare och turister. Kusten ska vara tillgänglig för alla och bevarandet av kulturlandskapet ska värnas. Enorma mängder marint skräp som sköljer upp på våra stränder och klippor. Därför ska nämnden fortsatt arbeta aktivt med utökad samverkan med andra kommuner, myndigheter och länsstyrelser för renare stränder och hav. Göteborgs allmänna badplatser tillför viktiga värden för rekreation och naturupplevelse. Trygghet behöver säkerställas på alla badplatser.

Den omfattande upprustningen av kanalmurarna längs Fattighusån och Stora Hamnkanalen är av stor strategisk betydelse för att kunna upprätthålla trafik och rörelse in till centrala staden. Även många av stadens kajer är i behov av upprustning och renovering.

Arbetet med en strategisk plan för skärgårdens framtida utveckling har påbörjats. Stadsmiljönämnden ska bistå stadsbyggnadsnämnden i detta arbete. Planen ska inbegripa utökad kollektivtrafik i form av tätare turer och bättre pendlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice.

Ökad biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden är på tillbakagång då både arter och habitat minskar. Detta gäller såväl inom den marina miljön som på land och i vattendrag. I Göteborgs stads nya miljö- och klimatprogram för 2021–2030 finns mål för den biologiska mångfalden som ger en god vägledning över vilka områden som behöver prioriteras vad gäller biodiversitet. Nämnden behöver se över prioritering av inrättandet av naturreservat för viktiga Natura 2000-områden.

Nämnden behöver även verka för att livskraftiga träd bevaras och i allra mesta mån återplanteras vid exploateringar. För att värna den biologiska mångfalden är det av vikt att nämnden prioriterar arbetet med att få bort invasiva arter. Alla

gynnas av att stadsmiljönämnden arbetar kommunikativt med frågan så att spridningen från privata fastighetsägare till kommunal mark begränsas.

Hållbara och effektiva transporter

Samtliga trafikslag ska omhändertas i stadsrummen med målsättningen att det ska vara god tillgänglighet för alla oavsett färdmedel. Stadsrummen ska utformas på ett klimatsmart sätt där kollektivtrafik, cykelbanor, gång- och biltrafik samexisterar. Staden står inför stora utmaningar då fler ska få plats i trafiksystemet och röra sig på samma yta. Transportsektorn håller på att ställa om och där är elektrifieringen central. Stadsmiljönämnden ska samordna och driva på utvecklingen av hållbara resor och transporter i staden.

För att förbättra förutsättningarna för näringslivets tillväxt behöver staden satsa på effektiva transporter. Ny teknik, exempelvis transporter med låga bulleremissioner, som möjliggör för transporter under alla dygnets timmar, ska uppmuntras. Ökat användande av om- och samlastningscentraler för logistiska aktörer i staden ska främjas.

Göteborg har dålig luftmiljö på grund av lokala trafikutsläpp på de statliga motorlederna genom staden, vilka kommunen saknar rådighet över. För åtgärder som förutsätter Trafikverkets och länsstyrelsens deltagande ska nämnden aktivt verka för ökat statligt engagemang och finansiering.

Framkomligheten till och inom staden är viktig för tillgängligheten till handel, restaurang, evenemang samt kulturupplevelser i centrala Göteborg. Stadsmiljönämnden via Citysamverkan och i samverkan med handlare och fastighetsägare bör utreda lägre prissättning på parkeringen på Heden under lämpliga tider och dagar. Stadsmiljönämnden ska även främja införandet av nya tekniska lösningar och bättre resursutnyttjande av våra gemensamma ytor genom exempelvis mer flexibla tider för parkering vid skolor.

Underhållet av gator, trottoarer och cykelbanor behöver förbättras och genomföras systematisk för att undvika akuta problem som kan innebära trafikfara och som blir dyra att åtgärda oplanerat.

Väl separerad gångtrafik

Cirka en femtedel av de dagliga resorna sker till fots och en högre andel som väljer att förflytta sig till fots bör eftersträvas. Göteborgs Stads fotgångarprogram är inte antaget men utgör ett bra kunskapsunderlag som bör tillmätas större betydelse vid planering av gaturummet. Enligt stadens trafik- och resva-neundersökning minskar nöjdheten bland de gående. Säkerheten för barn och samspelet med cyklister är aspekter som anses fungera sämre. Gångbanor och trottoarer måste så långt möjligt förses med jämn halkfri beläggning, nivåskillnader elimineras och de ska tydligt särskiljas från andra trafikslag. Renodlade

gångator där det finns stora strömmar av gående bör införas och trottoarer ska som huvudregel hållas cykelfria.

Ökad verkställighet av cykelprogrammet

Cykling är viktigt ur många aspekter – för folkhälsan, för miljön och för ett ökat hållbart resande. Staden har antagit ett cykelprogram som har utgångspunkt i stadens trafikstrategi. Verkställigheten av cykelprogrammet har dock varit låg. Stadsmiljönämnden ska särskilt prioritera ökad måluppfyllelse av cykelprogrammet. Nämnden får även i uppdrag att se över, uppdatera och aktualisera nuvarande program samt redovisa utvalda åtgärder där man får mest effekt per spenderad skattekrona. Vi ser framförallt svagheter i nuvarande system när det gäller separation mellan cykel- och gångtrafik och där vi som stad behöver värna bådas ytor vid anläggning av cykelbanor. En annan åtgärd kan vara tydligare skyltning och målning av nuvarande gång- och cykelbanor.

En attraktiv kollektivtrafik

Kollektivtrafiken i Göteborg är ett regionalt ansvar men påverkar göteborgarnas vardag i allra högsta grad. Det är viktigt att uppsatta kvalitetsmål i Målbild Koll2035 uppfylls för att säkerställa restider, kapacitet och pålitlighet. Stadens invånare ska kunna leva ett självständigt liv med tillgänglighet till alla trafikslag. Byte mellan olika trafikslag måste underlättas, exempelvis genom fler och utbyggda pendelparkeringar. Utbyggnaden av pendelparkeringarna ligger efter de beslutade regionala trafikplanerna och behöver därför accelereras.

Stadsmiljönämnden ska arbeta gentemot regionen för att all kollektivtrafik i Göteborg blir klimatneutral och utsläppsfri. stadsmiljönämnden får även ett särskilt ansvar att gentemot regionen säkerställa Södra Skärgårdens behov av utvecklad kollektivtrafik med snabbare resor och utökad turtäthet.

Ökad framkomlighet och trafiksäkerhet med hjälp av trimningsåtgärder

I Göteborg finns många trafiklösningar som fungerar långt ifrån optimalt, där köer bildas, där trafikslag trängs ihop och där trafiksäkerheten brister. Det behövs ett mer aktivt arbete med trafikoptimeringar där enkla trimningsåtgärder och mindre ombyggnationer kan förbättra situationen på ett betydande sätt.

Genom att aktivt koordinera och samordna byggprojektens trafikomläggningar kan framkomligheten öka och de negativa effekterna på trafiken både lokal nivå och systemnivå minskar. Genom tydlig skyltning i centrala staden kan tillgängligheten öka.

Ny grön teknik och digitalisering

Nämnden ska ligga i framkant med grön teknik och digitalisering och ska verka för att samtliga fordon och maskiner som används av förvaltningen eller entreprenörer senast 2025 är elektrifierade eller drivs av fossil- och utsläppsfria bränslen. Nämndens fortsatta arbete inom ny teknik krävs att nämndens IT-kompetens utvecklas och förstärks genom utbildnings- och informationssatsningar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att tillsammans med idrotts- och föreningsnämnden samt Citysamverkan lokalisera och utveckla fler ytor för spontanidrott och andra sociala aktiviteter.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utveckla uppföljningen av beställda skötselåtgärder.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att fortsatt genomföra åtgärder för att minska buller och stök med anledning av önskade mötesplatser på centrala platser i Göteborg i syfte att öka tryggheten.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att prioritera strandstäd både i skärgården och runt våra sjöar.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att, i samverkan med fastighetsägare, prioritera arbetet med att få bort och begränsa spridningen invasiva arter.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda möjligheten till införandet av nya tekniska lösningar och bättre resursutnyttjande av våra gemensamma ytor i samhället genom exempelvis mer flexibla tider för parkering vid skolor.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, se över, uppdatera och aktualisera nuvarande Cykelprogram för en nära storstad 2015–2025 och sedan återrapportera och föreslå utvalda åtgärder där man får mest effekt per spenderad skattekrona.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att bedriva ett aktivt arbete med att genomföra optimerings och trimningsåtgärder där köer bildas eller trafiksäkerheten brister.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med ny grön teknik genom att uppgradera till smarta digitala papperskorgar samt att samtliga maskiner och fordon ska vara elektrifierade eller på annat sätt utsläppsfria senast 2025.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och socialnämnderna på försök tillhandahålla obligatoriska arbeten för en begränsad grupp med långvarigt försörjningsstöd som inte bedöms kunna etablera sig på arbetsmarknaden på annat sätt.

Stadsfastighetsnämnden

Nämnden har ansvar för genomförande och förvaltning av byggnaders huvudsakliga uppdrag avseende byggnation, tillhandahållande, förvaltning och inhyrning av de verksamhetsfastigheter som krävs för att verksamhetsdrivande nämnder ska kunna utföra sitt uppdrag. Fokus är på att säkerställa god fastighetsförvaltning och ge god service till de som använder lokalerna. Det övergripande syftet med uppdraget är att ge verksamheterna bra miljöer att lära, vistas och leva i samt en bra fysisk arbetsmiljö för stadens medarbetare.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Lokalnyttjandet ska vara effektivt.
- Lokaler som inte används av eller är strategiskt viktiga för staden ska avyttras.
- Nämnden ska ligga i framkant när det gäller att bygga miljösmart, ekonomiskt och efter göteborgarnas behov.

Kommunfullmäktiges inriktning

Efterfrågan på verksamhetslokaler ökar i takt med att staden växer. Detta ställer krav på smarta lokaler som är ändamålsenliga och förverkligar de behov som efterfrågas. Nämnden ansvarar för stadens hyresmodell och hyressättning av lokaler i nämndens bestånd. Ansvar syftar till att ge bättre förutsättningar för god ekonomisk styrning gällande balans mellan intäkter och kostnader för nämnden samt styrning över användandet av beståndet. Nämnden är också en viktig part i den nya nämndorganisationen, och i den skeendebaserade arbetsprocessen. Det är viktigt att kommunikation och samverkan mellan nämnden och övriga nämnder inom stadsutvecklingsroteln utvecklas och effektiviseras framåt.

Effektivare lokalhantering

De stora volymerna av lokaler som nämnden ansvarar för är de inom verksamheter som förskola, grundskola och äldreomsorg, funktionshinderområdet och individ- och familjeomsorg.

Lokalnämnden har tidigare haft uppdrag att fortsätta skapa goda förutsättningar för en effektivare lokalprocess med mål att skapa en tydligare roll och påverkansmöjlighet för verksamhetsnämndernas roll i processen. Detta arbete behöver fortsätta.

Stadsfastighetsnämnden har ett stort ansvar att påvisa en kostnadseffektiv verksamhet och att stadsutvecklingsprocessen är sammanhållen då stadens nämnder i stor utsträckning är hänvisade till att hyra sina lokaler av nämnden. Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder att identifiera behov, potentiell utveckling och bidra till en kostnadseffektiv verksamhet genom en förbättrad planering. Nämnden behöver, dock också, tillsammans med privata och idéburna aktörer, bygga nytt, underhålla och effektivisera användandet av lokaler.

Nämnden får ett uppdrag om att effektivisera fastighetsförvaltningen. Det samlade fastighetsbeståndet behöver genomlysas med mål om samordnad styrning för att säkerställa de lokaler/fastigheter som behövs för det kommunala uppdraget eller som är av kulturhistoriskt värde. En underhållsplan har tagits fram som påvisar ett underhållsbehov på tio miljarder kronor det närmaste decenniet, varav fyra avser eftersatt underhåll. Det är en avsevärd underhållsskuld som tillsammans med förvaltningens höga kostnadsläge kan ge kraftigt ökade lokalkostnader. Nämnden behöver utreda rotorsaker till högt kostnadsläge och implementera förbättrad intern kostnadskontroll. En del i detta är att utveckla förbättrade beslutsunderlag med mer träffsäkra kalkyler för att undvika oförutsedda fördyrningar samt att ta fram nyckeltal enligt branschstandard för löpande uppföljning och kontroll. Tillfälliga lösningar med paviljonger och tillfälliga bygglov måste ersättas de närmaste åren, vilket kräver en väl genomarbetad plan.

För att bättre kunna hantera de ekonomiska kostnaderna för stadens verksamhetslokaler behövs ett nytt sätt att hantera fastigheter med höga avskrivningskostnader efter nyproduktion eller reinvestering. För att kunna planera varierade kostnader över flera år på ett bättre sätt än som är möjligt i förvaltningsform vill vi att man återigen ser över att överföra vissa fastigheter till bolagsform. Detta medför att staden kan erbjuda mer stabila och hållbara hyresnivåer för verksamheterna. Under 2022 gjordes en utredning kring skolfastigheter. Vi ser behovet av att man utreder effekterna av att föra över ett antal skolfastigheter i Göteborg till bolagsform. Fastigheterna ska vara avskrivna, nybyggda, renoverade eller ha ett stort underhållsbehov.

En långsiktig part med miljöfokus

Nämnden är en stor byggnadsentreprenör och bör därför vara en framträdande aktör i stadens miljö- och klimatarbete, samtidigt som de har en god kostnadskontroll. Förvaltningen ska aktivt bidra i arbetet att säkerställa giftfria miljöer. I framtida byggprojekt ska nämnden söka den process som gör minst avtryck på miljön. Av detta följer att de lokaler som nämnden ansvarar för ska ha hög miljöstandard.

I en stad där det finns stora behov av ytterligare verksamhetslokaler krävs

långsiktighet. Staden ska i största möjliga mån bygga lokaler som håller över tid för att möta både efterfrågan och hushålla med våra gemensamma resurser. Det görs delvis genom att fortlöpande utveckla energisparåtgärder, minska behovet av reparationer och värna resurserna för planerat underhåll. I det arbetet är det även viktigt att i den ordinarie planeringen, i samverkan med berörda nämnder, integrera social infrastruktur i nämndens nuvarande bestånd för att få en så effektiv sam- och lokalnyttjande som möjligt.

Under alldeles för lång tid har stadens förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden inte underhållits och det finns därför i dag ett stort renoveringsbehov. Detta är en utmaning som behöver adresseras under kommande mandatperiod. Det är viktigt att staden hittar vägar för att bygga och tillhandahålla flexibla lokaler, där konceptlösningar kan vara en del för att säkerställa ett levande Göteborg där alla, oavsett vart man befinner sig i livet, ska kunna bo och verka i staden.

Nämnden ska även säkerställa att tillräckligt många lokaler som uppfyller säkerhetskraven finns tillgängliga för övernattning vid idrottscuper och ungdomsevenemang.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med verksamhetsnämnderna och övriga berörda, fortsätta på det startade arbetet för att minska lokalkostnaderna genom avyttringar, det långsiktigt strategiska underhållsarbetet och omställningar av boendeformer.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att effektivisera fastighetsförvaltningen.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att utreda effekterna av att föra över ett antal skolfastigheter i Göteborg till bolagsform. Fastigheterna ska vara avskrivna, nybyggda, renoverade eller ha ett stort underhållsbehov.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att göra en inventering av vilka skolor som har lokaler som lämpar sig för logi samt hur många logiplatser staden kan erbjuda vid event och cuper.

Stadsrevisionen

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunstyrelsen, nämnderna och samordningsförbundet. Revisorerna är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige. Syftet är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Bland de valda revisorerna utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Dessa har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. Stadsrevisionens förslag till budget bereds av kommunfullmäktiges presidium.

Utbildningsnämnden

Övergripande ansvar

Utbildningsnämnden är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Nämnden ansvarar för att ansöka och anordna utbildningar inom yrkeshögskolan. Därutöver har nämnden ett särskilt ansvar för att stödja och samordna för staden gemensam verksamhetsutveckling inom samtliga skolformer, studie- och yrkesvägledare samt erbjuda och tillhandahålla modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål inom skolväsendet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor.

Verksamhetsmål för nämnden

- I Göteborg ges alla elever likvärdiga förutsättningar att skapa sin framtid genom utbildningsvägar till fortsatta studier eller arbete.
- Den kommunala gymnasieskolan ska vara konkurrenskraftig vad gäller kunskap, lärande och trygghet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Utbildningsnämndens huvuduppgift är kunskapsuppdraget. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver resurser till gymnasieskolan och gymnasiesärskola stärkas. Det kompensatoriska uppdraget ska fortsatt vara i fokus.

Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet, oavsett om den ger behörighet till högre studier, en yrkesexamen eller både och. Alla elever, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga positiva förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre i sin utbildning.

Utbildningsnämndens fokus ska ligga på de nationella målen, att öka elevernas måluppfyllelse, säkerställa betyg och bedömning samt skapa trygghet, studiero och en ökad närvaro i klassrummet. Lärarna måste ges förutsättningar att fokusera på kunskapsuppdraget. Genom en tydlig styrning och ledning, ökad likvärdighet och att undervisningen fortsätter att utvecklas förbättras kunskapsresultaten. I det fortsatta arbetet är kollegialt lärande och språkutvecklande arbetssätt viktiga verktyg.

De högskoleförberedande programmen ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Samarbete med högskolor och universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra organisationer bidrar till att utveckla utbildningarna. Elever ska ständigt utmanas att utvecklas. För detta krävs kunniga och erfarna lärare. Möjligheterna för studiemotiverade elever att tentera av gymnasiekurser och att kunna läsa högskolekurser redan på gymnasiet ska underlättas. Stadens spetsutbildningar fyller en viktig funktion och ska värnas. När det nationella regelverket så medger ska dessa byggas ut.

De yrkesförberedande programmen ska ha hög kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och ska utformas och utvecklas i nära samverkan med branscherna. Möjlighet ska finnas att gå ett yrkesprogram som lärling eller göra sin lärlingsutbildning på ett företag. Nämnden ska tillsammans med näringslivet och andra aktörer genomföra insatser för att öka intresset för yrkesprogrammen. Brist på kompetens finns idag inom stora delar av den offentliga sektorn bland annat skola, vård och omsorg. Utbildningsnämnden ska i samverkan med berörda nämnder utveckla ett samarbete med de gymnasieprogram som adresserar dessa behov. Dessa insatser måste börja tidigt på grundskolan och kräver ett aktivt arbete av grundskolornas studie- och yrkesvägledare. I det arbetet ingår också att uppmuntra till otraditionella gymnasieval som tar hänsyn till individens kompetens och intressen. Elever som läser på ett yrkesförberedande program ska på ett enkelt sätt erbjudas att läsa upp högskolebehörighet.

Ökat fokus på gymnasieskolans kompensatoriska uppdrag

Gymnasieskolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Skolan har ett viktigt uppdrag att kompensera för olikheter i elevers bakgrund och förutsättningar. Inom gymnasieskolan finns en stor variation av elevers bakgrund och förutsättningar för lärande. Kommande år krävs riktade insatser mot elevgrupper som på grund av sämre förutsättningar inte lyckas med sina studier och riskerar att hoppa av. När en elev funnit att den inte går på rätt program ska riktade insatser vidtas för att eleven ska kunna hitta andra lämpliga gymnasieprogram. Nämndens kompensatoriska uppdrag behöver fortsätta förstärkas, det gäller särskilt på introduktions- och på yrkesprogrammen.

Andelen elever som tar examen ska öka, skolnärvaron ska förbättras och avhoppet minska. Den genomsnittliga betygspoängen på nämndens skolor ska öka och elevgenomströmningen på introduktionsprogrammen likaså.

Varje skolenhet ska bedriva ett systematiskt arbete kring undervisningens innehåll, analyser av bedömningsprocesser och upprättade betyg. Analys ska särskilt göras av korrelation mellan betyg på nationella prov och kursbetyg, för att säkerställa en rättssäker och likvärdig bedömning.

Samverkan mellan skola och näringsliv ska fortsätta utvecklas. Entreprenörskap ska löpa som en röd tråd från förskola till yrkes- och vuxenutbildningar. En del av det arbetet är att fler gymnasieelever på högskoleförberedande program och yrkesprogram ges möjlighet att driva ung företagsamhet. Andelen gymnasieelever som driver ett företag inom ung företagsamhet ska öka. Skolenheternas arbete kring trygghet och studiero behöver stärkas och intensifieras. Utifrån lokala förutsättningar ska insatser vidtas som berör värdegrundarbete, grovt språkbruk, heder, förankrade ordningsregler samt ökad delaktighet och medverkan från eleverna. Skolorna ska även fortsätta utvecklingen av rutiner och arbetsformer som förebygger kränkningar. Samarbetet med socialtjänsten ska utvecklas utifrån SSPF.

Insatser för gymnasieelever i behov av stöd

Det finns en stark koppling mellan skolprestationer och psykisk hälsa. God hälsa leder till ökat välbefinnande och därmed bättre förutsättningar för lärande. Lärande i sig leder till minskad ohälsa och en mindre risk för utanförskap. Elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete är därför viktigt. Fortsatta insatser behöver genomföras för att stärka kvaliteten på de extra anpassningar och särskilda stöd som erbjuds elever.

Det finns grupper av elever i gymnasieskolan som har omfattande behov av särskilt stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Andelen elever med neuropsykiatriska diagnoser ökar vilket ställer krav på lärmiljöer, anpassad undervisning och specialpedagogiskt stöd. Det är viktigt att dessa elever kan mötas i undervisningen och att goda erfarenheter sprids mellan skolor. Samverkan med socialtjänsten ska stärkas.

Det är viktigt att fånga upp ungdomar som lever under hedersrelaterat våld och förtryck och andra problembilder. All personal inom gymnasieskolan ska vara insatta i de rutiner som finns kring orosanmälan. Staden kommer nu årligen göra en kartläggning av saknade barn och ungdomar i syfte att stärka arbetet och få en helhetsbild kring denna allvarliga problematik.

En gymnasiesärskola med kvalitet

Gymnasiesärskolan består av yrkesinriktade nationella program och individuella program för elever som behöver en utbildning som är anpassad för de egna förutsättningarna. Andelen elever i gymnasiesärskolan ökar vilket ställer stora krav på anpassningsförmåga. Målet med utbildningen är att varje elev efter förmåga får möjlighet till ett så självständigt liv som möjligt och ges rätt förutsättningar för självförsörjning. Arbetet med att säkerställa elevernas utbildningsvägar och kontakt med arbetslivet genom arbetsförlagt lärande ska fortsätta. Gymnasiesärskolan ska vara en del av ett likvärdigt skolsystem och övergången mellan grundsärskolan och gymnasiesärskolan ska förenklas så att eleven och vårdnadshavare känner tillit och trygghet.

En attraktiv arbetsgivare

Lärare lägger mycket tid på dokumentation och andra uppgifter och dessa måste minska så att lärarna kan fokusera på undervisningen. Vi behöver utöka understödande funktioner särskilt på de skolorna med störst behov. Mentorskapet för gymnasielärare tar tid från undervisningen och därför bör nya former för mentorsrollen utredas. Efterfrågan på ämnes- och yrkeslärare förväntas öka kraftigt och i hård konkurrens om lärarna behöver Göteborgs Stad vara en attraktiv arbetsgivare med god löneutveckling, genom att erbjuda rimliga tjänster och tillgodose en tillfredställande arbetsmiljö.

Den lärare som önskar ska kunna kombinera en lärartjänst med forskarutbildning i pedagogik och ämnesdidaktik. Det behöver arbetas fram ett tydligt system tillsammans med lärarutbildningen för uppdragsbaserade examensarbeten för lärarstudenter. För att Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att våra skolor vidareutvecklar samarbetet med lärarutbildningen, men även att staden gör det mer attraktivt att arbeta på skolor med låg måluppfyllelse.

Språk- och Vägledningssentrum

Språkcentrum ska erbjuda modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål i grundskola och gymnasieskola samt modersmålsstöd i förskolan. Elevers rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning är helt centralt och ska säkerställas.

Staden erbjuder studie- och yrkesvägledning för stadens grund- och gymnasieskolor inom ramen för Vägledningssentrum (VLC). Studie- och yrkesvägledarnas uppdrag är viktigt. Det är centralt att säkerställa att alla elever har tillgång till studie- och yrkesvägledningssamtal inför sina framtida val av studier och arbete, såväl i grundskolan som gymnasieskolan.

Alla elever har enligt skollagen rätt till samtal med studie- och yrkesvägledare vilket innebär att eleverna ska erbjudas vägledande samtal även inför valen, såsom språkval, i årskurs 5. Ungdomar under 20 år som av olika skäl varken studerar eller arbetar ska kontaktas och erbjudas hjälp, stöd, vägledning samt individuella insatser inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret. Samverkan med socialnämnderna behöver stärkas för att tidigt fånga upp dessa ungdomar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Utbildningsnämnden får i uppdrag att förstärka det kompensatoriska uppdraget.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att verka för fler spetsutbildningar så att elever med särskilda talanger och behov, såväl praktiska som inom naturvetenskap och humaniora, får möjlighet att utveckla dessa.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att uppdatera och vidareutveckla yrkesprogrammen så att de blir mer branschnära och leder direkt in i jobb.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att genom yrkesvägledningen nå ut till fler potentiella elever till yrkesprogrammen.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att stärka samarbetet med olika branschföreträdare och därigenom få elever att göra mer "otraditionella gymnasieval".

Utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa internationella och engelskspråkiga utbildningar för att möta den ökade efterfrågan.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med berörda parter arbeta för en större transparens och öppenhet i gymnasievalet i syfte att motverka oseriösa aktörer.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta för att öka det entreprenöriella lärandet inom ramen för yrkesprogrammen.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera och utreda formen för mentorskap.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa att bemanningen inom elevhälsans samtliga professioner är tillräcklig för att i högre grad arbeta förebyggande och främjande.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av modellen för det socioekonomiska tillägget i resursfördelningsmodellen.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att möjliggöra för fler elever att arbeta med Ung Företagsamhet.

Valnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har ansvar för att planera, samordna och genomföra val och folkomröstningar i Göteborg.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Valnämnden är Göteborgs lokala valmyndighet. Nämnden har alla uppgifter kopplade till organisering och genomförande av val i Göteborg. Under 2022 var en huvuduppgift att genomföra de allmänna valen. Under 2023 pågår förberedelser inför valet till Europaparlamentet som infaller våren 2024. Staden står därefter inför val vartannat år vilket gör att nämnden kommer att ha ett kontinuerligt lokalbehov för den operativa verksamheten. Nämnden ska stärka sitt kansli med de operativa funktioners som behövs för genomförandet av valen.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden handlägger och verkställer beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen avseende människor som är i behov av stöd och hjälp på grund av ålder. Nämnden ansvarar även för att tillhandahålla både individuellt och allmänt riktade insatser för äldre människor. Därutöver ansvarar nämnden för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen som ligger på kommunen. Nämnden fullgör därmed inom sitt område de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för kommunens hälso- och sjukvård.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande.
- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nöjdheten med äldreomsorgen ska öka så att Göteborg ligger i topp bland storstäderna i nationella jämförelser.
- Den kommunala hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet och likvärdig över staden.
- Kompetensförsörjningsarbetet inom äldreomsorgen ska förstärkas och personalkontinuiteten ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgare ska kunna åldras och kunna åldras med värdighet samt mötas av en vård och omsorg med värme och högkvalitet. I vår stad alla ska bemötas med respekt och ha inflytande i samhället och över sin vardag – hela livet. Göteborgare ska kunna åldras i trygghet och ses som personer med eget och unikt värde med skilda intressen och bakgrunder, inte som en del av ett kollektiv.

Äldreomsorgen ska därför kännetecknas av hög kvalitet, värdighet, trygghet och valfrihet. För att kunna svara upp mot dessa mål behöver äldreomsorgen utvecklas och anpassas till att möta morgondagens behov med hänsyn till bland annat den demografiska utvecklingen.

Äldre har rätt till likvärdig service, hemtjänst, vård och omsorg oavsett var i staden man bor. Nämnden behöver säkerställa att kvalitetsuppföljningen sker

på ett likvärdigt sätt över hela staden för att säkerställa en likvärdig omsorg för alla omsorgstagare. Nämnden är ansvarig för kvaliteten inom de äldre-omsorgstjänster som staden erbjuder och ska fortsatt arbeta strategiskt i frågor kring kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Kompetensförsörjningen är en av de svåraste utmaningarna inom den kommunala vården och omsorgen. Rätt bemanning skapar trygghet och kvalitet för den enskilde. Nämnden ska aktivt arbeta med att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens.

Valfrihet inom äldreomsorgen

Äldre är inte en likartad grupp med enbart gemensamma behov och intressen. De äldres personligheter är givetvis lika många som antalet personer och därmed finns naturligtvis också lika många olika intressen. Därför är det viktigt att alla ges så stort inflytande och påverkan på sin vardag som möjligt. Därför måste besluten ligga hos eller nära den det berör. Detta innefattar möjligheten att själv få välja, eller välja bort hemtjänstutförare eller vård- och omsorgsboende.

Lagen om valfrihetssystem inom hemtjänsten i Göteborg har gett ökad valfrihet och självbestämmande för allt fler av stadens omsorgstagare. Det har dessutom bidragit till ökade möjligheter till företagande och att välja arbetsgivare i en kvinnodominerad bransch. Det är viktigt att kontinuerligt följa upp den befintliga LOV-modellens funktionalitet, för att möjliggöra ytterligare förbättringar som kan bidra till ökad kvalitet och valfrihet för stadens omsorgstagare. Därför måste exempelvis förfrågningsunderlaget vara formulerat så att det säkrar en hög kvalitet i verksamheterna utan att skapa onödig administration, byråkrati och detaljkrav som begränsar utförarnas utrymme att erbjuda mångfald och verklig valfrihet. För att tillgängliggöra valfriheten ska information om olika alternativ göras mer tillgänglig på kommunens hemsida och övriga kanaler i syfte att förtydliga alternativen för brukare och anhöriga.

Ett viktigt led för att förbättra äldres inflytande över sin egen livssituation är att de får möjlighet att välja vård- och omsorgsboende. Tidigare har äldre bara kunnat välja boenden som drivs av andra aktörer först när stadens egna boenden är fulla. Det har inneburit att äldre ibland har fått flytta långt från trygga och kända hemkvarter, trots att det funnits plats på ramupphandlade boenden i närheten. Detta har skapat oro och otrygghet. I början av 2022 togs denna begränsning bort och nu har stadens äldre en möjlighet att välja var i Göteborg de vill bo. Det är viktigt att denna centrala valfrihetsreform värnas och upprätthålls.

Ökad trygghet och välbefinnande

Möjlighet till sociala kontakter och aktiviteter samt digital kompetens bland seniorer är viktiga komponenter för att minska ofrivillig ensamhet, social isolering och utanförskap. Därför är det viktigt att arbetet med att möjliggöra

för mötesplatser och kompetenshöjande insatser fortsätter, i enlighet med Handlingsplanen för Åldersvänliga Göteborg. Nämnden behöver även arbeta med att öka medarbetarnas förståelse och kompetens kring frågor rörande HBTQI.

Initiativ som främjar generationsmöten ska uppmuntras. I samverkan med socialnämnd centrum ska nämnden bidra till minskande fördomar mellan åldersgrupper genom Generationsmöten Centrum. Nämnden ska även i samverkan med exploateringsnämnden, som ett led i ovan nämnda handlingsplan, utveckla befintlig modell och arbetssätt för trygghetsboende för att främja generationsmöten mellan seniorer och exempelvis studenter. Arbetet kan med fördel utvecklas i samarbete med Förvaltnings AB Framtiden, SGS Studentbo-städer och Boplatz Göteborg AB för att sätta relevanta villkor för vem som kan söka lägenheterna för att nå ändamålet.

Det behövs även ett digitalt lyft inom äldreomsorgen som möjliggör sådant som övriga samhället många gånger tar för givet. Det handlar exempelvis om tillgången till kultur och nöjen genom olika typer av streamingtjänster men också saker som digital identifiering och tillgången till digital brevlåda. Nämnden ska fortsätta pröva möjligheten att i större utsträckning erbjuda stöd för att tillgängliggöra digitala tjänster för omsorgstagarna på stadens vård- och omsorgsboenden.

Det är väl känt att utevistelse, sociala aktiviteter och kulturupplevelser har stor betydelse för människors välbefinnande. Det är därför av särskild vikt att nämnden dels fortsatt arbetar för förbättrade utomhusmiljöer i anslutning till stadens vård- och omsorgsboenden, dels arbetar för att skapa förutsättningar för ökad och regelbunden utevistelse för omsorgstagarna. Därutöver är det av särskild vikt att nämnden fortsätter arbeta aktivt för att möjliggöra sociala aktiviteter och kulturupplevelser för dem som bor på vård- och omsorgsboenden.

Bra och näringsriktig mat är bra för hälsan och livskvalitén, inte minst för äldre. På grund av åldrandet eller sjukdom kan möjligheten att handla, laga, äta och tillgodogöra sig näringen försvåras av en rad olika omständigheter. Mat, måltidsmiljöer och ett ökat självbestämmande som stimulerar aptiten är därför en viktig del i äldreomsorgens uppdrag. Nämnden ska fortsätta arbeta med dessa frågor.

Den omsorg som anhöriga ger till närstående i behov av stöd utgör ett stort bidrag till välfärden som staden skulle ha svårt att klara sig utan. Staden ska fortsatt utveckla stödet till de som vårdar sina anhöriga i hemmet. Arbetet med information, hjälp, stöd och avlastning till de anhöriga som gör stora insatser måste hålla hög och jämn kvalitet. Det är viktigt att omsorgen har ett anhörig-perspektiv och att de anhöriga involveras för att möjliggöra den bästa vården och omsorgen för omsorgstagarna.

Det är av stor vikt att medvetandegöra psykisk ohälsa bland äldre. Staden bör därför säkerställa att det finns kompetens i det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa och depression bland äldre. Fortsatta hälsofrämjande insatser behövs för att bryta tabun och öka kunskapen kring suicid.

En ökad kvalitet och trygghet i äldreomsorgen skapas inte minst genom en god personkontinuitet. För omsorgstagaren är detta ett av de viktigaste kvalitetsområdena. Ökad kontinuitet leder till ökad förståelse för den enskildes behov och det leder till en ökad trygghet i hemmiljön. Det har påvisats att omsorgstagare upplever oro när de får möta många olika medarbetare.

En av de mer centrala delarna för att förbättra personalkontinuiteten i hemtjänsten är planeringen av hemtjänstinsatser ska utföras. För att på allvar förbättra situationen behöver medarbetarna i ett hemtjänstlag delas in i mindre grupper som stödjer ett färre antal omsorgstagare likt exempelvis Skönsmo-modellen. Det är en uppmärksammod modell för att organisera hemtjänsten som går ut på att arbeta i mindre grupper med ett rimligt antal omsorgstagare inom ett begränsat geografiskt område. Liknande organiseringsmodell har redan prövats i mindre skala i Göteborg. Nämnden får i uppdrag att utifrån principerna i denna och liknande modeller anpassa detta koncept till hemtjänsten i Göteborgs och succesivt implementera modellen i hela staden.

En del i arbetet för ökad personalkontinuitet är att grundbemanningen är tillräcklig för att kunna hålla andelen timvikarier på en låg nivå. Nämnden ska därför fortsatt arbeta för en god grundbemanning.

Vidare behöver det finnas ett fokus på att vara en lärande organisation där goda exempel tas tillvara genom erfarenhetsutbyte. Nämnden får i uppdrag att ombesörja en verksamhetsutveckling där det finns arenor där sådant erfarenhetsutbyte med fokus på personalkontinuitet kan omhändertas.

För äldre, nu och i framtiden

Äldre är idag generellt friskare och kan klara sig självständigt allt högre upp i åldrarna, men andelen äldre av den totala befolkningen kommer att öka markant under det kommande decenniet. Bedömningen är att andelen äldre i Göteborg framöver kommer att öka med cirka 2 procent per år. Med hög ålder ökar risken för multisjuklighet och demenssjukdom. Det innebär bland annat att efterfrågan kommer att öka med cirka ett vård- och omsorgsboende och drygt ett hemtjänstlag per år, vilket är en utmaning för nämnden. För att klara denna utmaning kommer äldreomsorgen att resursförstärkas, men fler åtgärder är nödvändiga för att klara välfärdsuppdraget i framtiden.

Parallellt med den demografiska förändringen och det förändrade behovet av äldreomsorg bedöms rekryteringsbehovet som mycket omfattande. Personalens tid och kunskaper behöver läggas på de insatser där de behövs som bäst, det vill

säga på de insatser som inte kan ersättas av tekniska lösningar. För att klara det behöver kompetensen användas mer ändamålsenligt genom att kontinuerligt fortsätta se över arbetsorganisation, bemanning, utveckla arbetssätt och i större utsträckning nyttja välfärdsteknik. Genom rätt implementerad välfärdsteknik kan framtidens äldre känna sig tryggare, få en bättre hälsa, leva mer självständigt och omsorgsbehovet skjutas framåt i tiden. Digital teknik och kunskap om den kan även bidra till en större delaktighet i samhället och mindre isolering för äldre. Nämnden ska därför fortsatta att arbeta med att erbjuda stöd för att tillgängliggöra digitala tjänster på stadens vård- och omsorgsboenden. Nämnden ska även fortsatt implementera välfärdsteknik som höjer patientsäkerheten inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende. Välfärdsteknik, såsom trygghetskameror, smarta klockor, nattlampor och nattslingor samt medicinrobotar, som möjliggör hemsjukvård på distans ska även fortsättningsvis implementeras. Det är viktigt att implementeringen sker på ett sätt där den enskildes värdighet och integritet bibehålls. Ökad digitalisering underlättar även för medarbetarna och delaktigheten för omsorgstagarna och närstående ökar.

Staden behöver även bli bättre på att värna och möjliggöra bibehållet oberoende och självbestämmande. Valet hur man ska bo är en central del i en människas liv även när man blir äldre. Många äldre bor dock i bostäder som inte motsvarar deras behov. Det är fördelaktigt både för individ och samhälle om fler äldre kan klara sig själva längre i en anpassad och tillgänglig bostad. Framför allt behövs fler mellanboendeformer.

Det behövs en mångfald av boenden anpassade för äldre, både på den vanliga bostadsmarknaden och bland anpassade boenden för äldre. Mångfalden ska utvecklas i samverkan med kommunala och fristående aktörer. Det handlar om allt från trygghetsboende och seniorboende till vård- och omsorgsboenden med olika inriktningar. Staden ska uppmuntra sådana initiativ från fristående aktörer. Nämnden ska, i samverkan med berörda nämnder, bidra till att öka friheten att kunna välja boendeform anpassad till det individuella behovet i hela staden. Staden ska underlätta för att fler trygghetsboenden med hyresrätt kan byggas samt säkerställa att det finns tillräckligt många korttidsplatser.

Kluster där äldreboende, trygghetsboende, hemtjänst och träffpunkt samlokaliseras och där personalresurser, service och medicinsk kompetens kan användas bättre och mer effektivt ska uppmuntras. På detta sätt frigörs personalresurser på ett värdeskapande sätt – från restid och kringuppgifter till vård och omsorg och meningsfulla möten, vilket ökar tryggheten och kvaliteten i omsorgen.

Nämnden behöver även strategiskt och tillsammans med berörda förvaltningar arbeta för att hålla nere lokalkostnadsutvecklingen genom samnyttjande av lokaler, avveckling av undermåliga verksamhetslokaler samt omstrukturering och utbildning av lokaler till exempelvis korttidsplatser, boende med särskild service och studentbostäder.

Arbetsmiljö, ledarskap och en fungerande äldreomsorg

De planer som finns för att förbättra arbetsmiljön inom äldreomsorg ska genomföras. Nämnden ska fortsätta arbetet för förstärkt grundbemanning, minskad sjukfrånvaro, minskad personalomsättning och minskning av kortsiktiga bemanningslösningar. Medarbetare från det egna boendet ska genom förstärkt bemanning täcka upp vid frånvaro och bemanningen ska planeras och anpassas för att möta omsorgstagarnas behov.

Arbetet med att ge cheferna möjlighet till att vara närvarande ledare, stödja medarbetarna till utveckling, gå igenom arbetsmetoder och driva förändrade arbetssätt behöver fortsätta. I detta ingår goda möjligheter till fortbildning och stöd för egen utveckling. Erfarenheter från pandemin visar också att den medicinska kompetensen fortsatt behöver stärkas med fler sjuksköterskor i arbetsledande funktioner inom äldreomsorgen.

Statusen för arbete i äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården ska höjas bland annat genom att utveckla arbetet med att erbjuda vidareutbildningar och karriärmöjligheter, vilket även ger en mer motiverad personal. För att skapa yrkesutveckling och karriärvägar för omsorgspersonalen behövs fler utbildningsmöjligheter. Det är också en viktig del i att attrahera och behålla personal. Nämnden ska ombesörja att fortbildning som ökar personalens förmåga att ge kvalitativ vård och omsorg kan erbjudas. Den medicinska kompetensen inom alla yrkesgrupper behöver öka, för att möjliggöra delegering av fler uppgifter och renodling av den legitimerade personalens arbetsuppgifter. Som en del i arbetet att på sikt öka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen ska undersköterskor som vill vidareutbilda sig till sjuksköterskor uppmuntras.

Arbetsgivaransvaret när det kommer till anpassningar av både arbetsmiljö, arbetsuppgifter och arbetstid är särskilt viktigt när det gäller välfärdsyrken inom inte minst äldreomsorgen. Nämnden behöver därför arbeta med att öka flexibiliteten och se möjligheten i schemalaggningsverktyg för att skapa förutsättningar att exempelvis trappa ner yrkeslivet i syfte att kunna förlänga arbetslivet eller för att nå nya arbetstagare som studenter och personer med delvis annan sysselsättning. Utöver schemalaggningsverktyget ska nämnden arbeta fram en modell som ekonomiskt stimulerar fler att arbeta vidare inom äldreomsorgen efter pensionsålder.

Förekomsten av fysiskt och psykiskt våld är högre för yrken inom vård- och omsorg jämfört med andra sektorer. Det är därför viktigt att nämnden arbetar förebyggande mot våld och att det finns förutsättningar på plats som möjliggör stöd till de drabbade vid förekomst av våld. Detta är även viktigt för arbetsmiljön och arbetsplatsens attraktivitet.

Bristande kunskaper i svenska språket är en riskfaktor inom äldreomsorgen och allt för många upplever att det är svårt att kommunicera med personal inom

hemtjänsten och på vård- och omsorgsboenden, vilket kan bidra till otrygghet och ökad risk för misstag. Krav på kunskap i svenska språket för anställning inom äldreomsorgen har funnits länge men då efterlevnaden har varit otillräcklig har ett arbete inletts med att dels underlätta bedömningen av språk- och kommunikationsförmåga vid rekryteringen, såsom ett språktest, och dels erbjuda språkstödande och språkhöjande insatser hos redan befintlig personal med bristande språkkompetens. Antalet utlandsfödda äldre blir samtidigt fler och därför är flerspråkighet hos personalen meriterande.

En säkrad kompetensförsörjning är en ödesfråga för en fungerande äldreomsorg. Även om personalomsättning i några viktiga yrkesgrupper har minskat är det fortsatt för hög. Det är också svårt att rekrytera personal i flera kritiska yrkesgrupper. I kombination med det vikande intresset för yrkesprogrammen på gymnasiet, kommande pensionsavgångar och det ökade vård- och omsorgsbehovet är detta en av nämndens stora utmaningar. Nämnden ska aktivt arbeta för en strategisk och systematiserad kompetensförsörjning. Bland annat behöver nämnden arbeta mot att i större utsträckning fånga potentiell arbetskraft genom att erbjuda fler och bättre praktikmöjligheter och arbetsplatsförlagd utbildning.

Kommunal hälso- och sjukvård

Hemsjukvårdens roll är att vårda människor, oavsett ålder, som behöver vård i hemmet och omfattas av den kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar för omvårdnad och rehabilitering. Behovet utifrån sjukdomsbilden kan skilja sig avsevärt från person till person vilket kräver en välfungerande samverkan mellan äldreomsorg, primärvård och slutenvård.

Utvecklingen under senare år har gått mer och mer åt det förhållnings- och arbetssätt som kallas Nära vård. I den Nära vården är primärvården navet i den vård som ska ges i den enskildes hem. Med Primärvård avses både den regionfinansierade och den kommunfinansierade vården. Det är ännu inte fullt klarlagt vad stadens förändrade uppdrag kommer att innebära. En tydlig förskjutning från slutenvård till kommunal hälso- och sjukvård kan dock identifieras. Denna förändring innebär att kommunen kommer att få ansvar för fler patienter med komplexa behov som föranleder förändrat arbetssätt och kompetens. För att stärka förmågan att ta emot patienter som lämnar den specialiserade slutenvården kan inrättande av mottagarteam i hemmet vara en väg. Det ökande vårdansvaret kräver också utökning av medarbetare och en förstärkning av den medicinska kompetensen. Att den regionala primärvården finansieras och dimensioneras för att möta en växande hemsjukvård med läkarkompetens är en förutsättning. Det är nödvändigt att finansiering följer med ansvaret och det kan därför bli aktuellt med en förändrad budgettilldelning till berörda huvudmän, genom exempelvis skatteväxling, i genomförandet av Nära vård. Därutöver finns även statsbidrag att söka, men trots detta innebär förändrade arbetssätt och

förändringsprocessen i stort initiala kostnader. Dessutom behövs en förstärkning av den medicinska kompetensen kopplat till utvecklingen mot en Nära vård. Denna successiva förändring resursförstärks kommande år.

Målbilden ska alltid vara att minimera onödigt lidande och sjukhusvistelser som kan undvikas. De anhörigas delaktighet behöver stärkas i de insatser som är aktuella för patienten och kommunen måste värna utvecklingen av en sammanhållen vård, där samarbetet mellan kommun och region fungerar väl.

Tillgången på korttidsplatser måste fortsatt säkras och arbetet med den mobila närvården utvecklas. Därutöver ska det finnas en palliativ vård av god kvalitet i hemmet som samordnas med Västra götalandregionen. Målsättningen är att god kvalitativ palliativ vård ska kunna erbjudas fler än tidigare. Det är också viktigt att fortsatt värna hospiceverksamheten för att ge värdighet och lindring till den enskilde. I livets slutskede ska det finnas plats på hospice för den som har behov och så önskar.

Om man lider av psykisk ohälsa är det centralt att tillgängligheten är god och att man kan få hjälp tidigt. Hinder kopplat till psykisk ohälsa ska, när så är möjligt och så snabbt som möjligt, undanröjas för att individen ska kunna leva med välbefinnande. Kraven som ställs på vården inom psykiatri har ökat i takt med att den psykiska ohälsan ökar i samhället. Detta medför att det är än viktigare att samarbetet fungerar väl mellan kommun och region.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsätta arbeta med strukturerad fortbildning i den ordinarie verksamheten.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsätta implementeringen av välfärdsteknik och förstärka arbetet med mobilt arbetssätt.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa en vardag med hög livskvalitet genom att exempelvis erbjuda regelbunden utevistelse, sociala aktiviteter och kulturupplevelser för alla omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden utveckla befintlig modell och arbetssätt för trygghetsboende för att främja generationsmöten mellan seniorer och exempelvis studenter.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att arbeta fram en modell som innebär att hemtjänsten organiseras i mindre grupper med ett rimligt antal brukare inom ett geografiskt område i syfte att öka personalkontinuiteten och succesivt implementera denna modell i hela staden.

Överförmyndarnämnden

Övergripande ansvar

Nämnden har ansvar för att fullgöra de uppgifter som enligt gällande författningar ankommer på överförmyndarnämnd. Inom sitt uppdrag ska nämnden bidra till en ökad livskvalitet för huvudmannen samt verka för att dessa inte drabbas av rättsförluster.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens huvudsakliga uppgifter är att utöva tillsyn över förmyndare, godemän och förvaltare, att förordna och entlediga gode män och förvaltare samt att ansöka om förordnande och upphörande av godmanskap och förvalterskap hos tingsrätten.

Under senare år har en ökning av såväl godmanskap som förvalterskap. Detta beror sannolikt på att den psykiska ohälsan har ökat i samhället, vilket också gör att dessa ärenden tenderar att bli alltmer komplicerade att hantera för lekmannaställföreträdare. För att uppnå en tydligare koppling mellan förvaltarens utförda uppdrag och dess finansiering ska överförmyndarnämnden betala utifrån hur många förvaltaruppdragnämnderna kommit överens om att förvaltarens ska ha årligen. Antalet ärenden och samarbetsformer regleras i en kommande överenskommelse mellan nämnderna.

Göteborgs Stadshus AB

Övergripande ansvar

Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela stadenperspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå. Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag, samt, i samverkan med berörda styrelser, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utan.
- Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.
- Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och tillväxt.

Kommunfullmäktiges mål för Göteborgs Stadshus AB

- Göteborgs Stadshus AB har en för staden hållbar utdelning utan lånefinansiering.
- Göteborg Stadshus AB har avkastningskrav på underkoncerner som står i paritet med respektive branschnorm.

Kommunfullmäktiges inriktning för Göteborgs Stadshus AB

Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart Göteborg. Helhetssyn ska genomsyra bolagens verksamhet. Styrelsen ska aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stadshus ansvarar för ägarstyrningen av samtliga av stadens kommunala bolag i syfte att skapa värde och nytta för göteborgarna. Detta sker genom ägardialog, ägarstöd och strategisk samordning. Ytterst är det kommunfullmäktige som har ägaransvaret och fastställer ägardirektiv.

Staden ska ha en effektiv och resultatinriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. I detta arbete har VD ansvar och mandat att driva ägarens talan. Göteborgs Stadshus AB ska aktivt arbeta med ägardirektivet för att säkerställa värdet och nyttan för ägaren.

I dag äger staden ett stort antal bolag. Ägandet innebär i slutändan ett risktagande för göteborgarna och flyttar fokus från stadens välfärdsverksamheter. Verksamhet ska drivas i bolagsform endast om det medger klara fördelar gentemot andra förvaltningsstrukturer eller om verksamheten inte kan drivas av annan aktör på marknaden. Ett systematiskt arbete med kapitalstrukturen i respektive bolag ska genomföras för att skapa styreffekter och ska bidra till ett bättre nyttjande av kapitalet. Genom en effektiv och ändamålsenlig kapitalstruktur som är anpassad till respektive bolags risk- och behovsnivå kan synergier på koncernnivå uppnås.

Hållbar utdelningsnivå utan lån

Göteborgs Stadshus AB ska fortsättningsvis ta fram en koncernbudget som underlag till kommunfullmäktiges budgetbeslut. Koncernbudgeten ska särskilt beakta kopplingen mellan investeringsvolym och finansiering med givet lånetak.

Göteborgs Stadshus AB ska fortsatt ha mål om en hållbar utdelning utan lånefinansiering. Utdelningen kan finansieras genom effektiviseringar samt avyttringar av bolag, mark- och fastighetsinnehav.

Avyttringar av bolag

Det är fortsatt kommunfullmäktiges inriktning att antalet bolag ska minska genom i första hand avveckling eller försäljning. Sedan 2019 har styrelsen och VD uppdraget att genomföra förberedelser för att avyttra hela eller delar av bolag. Detta uppdrag kvarstår, i syfte att få en mer renodlad verksamhet i linje med kommunens ansvarsområden. Avyttring av de verksamheter som, efter utredning visat sig lämpliga, ska ske.

Kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om att avveckla GS Buss AB och GS Trafikantservice AB, som tidigare varit dotterbolag under Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB. Efter beslut om avveckling kvarstår ett dotterbolag, Göteborgs Spårvägar AB, under Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB. Göteborgs Stadshus AB ska påbörja en avveckling av moderbolaget med anledning av tidigare fattade beslut.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av bolag inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av mark- och fastighetsinnehav inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att genom uppföljningar säkerställa att utbildningar inom AB Framtiden och dess dotterbolag genomförs.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att avveckla Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att utvärdera förutsättningarna och riskexponeringen som elhandeln medför samt värdera den kommunala nyttan ur ett ägarperspektiv.

Energi

Övergripande ansvar

Staden ska genom sitt ägande av Göteborg Energi medverka i utvecklingen av ett hållbart samhälle. Göteborg Energi bedriver energiproduktion och distribution främst av fjärrvärme och el i Göteborgsområdet. I koncernens verksamhet ingår även elhandel, naturgashandel, fjärrkyla, energitjänster, data och telekommunikation, gasnät samt förnybar el och biogas.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har en säkrad energiförsörjning för framtiden.
- Staden har en grön tillväxt som möjliggör livskvalitet för alla göteborgare, samtidigt som hänsyn tas kommande generationer.
- Staden är pådrivande i arbetet för en modern och säker infrastruktur i stadsmiljön.
- Göteborgs klimatavtryck är nära noll 2030.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

För att klara av en ökad leverans av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av överliggande nät som i normalfallet kräver tillstånd och byggnation med långa ledtider från start till klar anläggning. Göteborg behöver därför en utbyggnad av elnätet för att klara framtida utmaningar. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industrin samt hamnens och sjöfartens elektrifiering. För att säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet till Göteborg behöver Göteborgs Stad, tillsammans med omkringliggande kommuner, regioner och nätägare, utreda behovet av två till tre nya eller breddade ledningsgator för stam- och regionnät, primärt norr- och österut. Utan mark för nya ledningar saknas förutsättningar att elektrifiera Göteborgs näringsliv. Arbetet för att påverka staten att utöka elnätkapaciteten till Göteborg leds av Business Region Göteborg men ska ske i samverkan med Göteborg Energi AB.

För att nå målet om en temperaturökning som inte överstiger 1,5 grader behöver Göteborg Energi AB arbeta aktivt med att minska sina egna miljö- och klimatavtryck. Genom smarta lösningar ska konsumenterna uppmuntras till att dels minska sin energikonsumtion dels välja hållbara energialternativ.

I Göteborg ska det vara lätt att leva hållbart. Genom att bygga ut laddinfrastruktur och stärka elnätet klarar staden av framtida energibehov med hög leveranssäkerhet. Särskilt fokus bör läggas på snabbladdstationer för tunga fordon. Bolaget behöver göra nödvändiga investeringar för att ett fossiloberoende transportsystem ska bli verklighet i Göteborg. När Göteborg växer är det viktigt att miljö- och klimatfrågorna beaktas i ett tidigt skede för att säkerställa långsiktig hållbarhet. Bolaget ska utveckla sin energiproduktion så att all produktion på sikt blir fossilfri.

Bolaget står inför stora investeringar, främst inom fjärrvärme. Investeringarna är nödvändiga för att säkerställa hög leveranssäkerhet. Investeringar i fjärrkyla kommer även att göras inom närtid då behovet av kyla ökar i Göteborg.

Göteborg Energi AB ska ligga i framkant i användandet av ny grön teknik och ska underlätta för mindre producenter att ansluta sig till elnätet. Bolaget ska genom samverkan med forskning och näringsliv bidra till att Göteborg blir en ”smart stad” med hjälp av nya tekniska lösningar. Genom förbättrad laststyrning av el- och fjärrvärmedistributionen är det möjligt att förebygga kapacitetsproblem.

IPCC menar att det kommer att krävas minusutsläpp redan 2030 om 1,5-gradersmålet ska kunna nås. Avskiljning och lagring av koldioxid, CCS (Carbon Capture and Storage), är en ny och innovativ teknik för att minska och negativa utsläpp. Göteborg har goda förutsättningar för direkt CCS med flera stora punkutsläpp och en väl fungerande och utbyggd hamn, vilket ger närhet till redan etablerade lagringsområden i Nordsjön. Göteborgs Stad har en aktiv roll i att utreda möjligheten till CCS i regionen. Staden har bland annat deltagit i ett pilotprojekt gällande gemensam infrastruktur för bortforsling av infångad koldioxid. Nästa steg är att utreda var och om CCS-anläggningar kan installeras för att avfalls- och energisystemet i Göteborg ska minska sin klimatpåverkan så mycket som möjligt. Även hur sådana anläggningar kan finansieras behöver utredas.

Från och med 2022 är det tillåtet att öppna upp belysningsnätet för elbilsladdning. Den kapacitet som frigjorts i takt med energieffektivisering av armaturerna kan nu nyttjas för att ladda elbilar. En av fördelarna med tekniken är att befintliga elledningar kan användas. På så sätt undviks omfattande vägarbete med att lägga ner nya stamledningar. Detta gör det enklare att installera laddpunkter i områden där många bor i flerfamiljshus. Bolaget får därför i uppdrag att utreda vilka platser som är lämpliga för elbilsladdning.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg Energi AB får i uppdrag att se till så att arbetet med Fossilfri fjärrvärme 2030 genomförs och blir verklighet.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att tillsammans med Framtidenkoncernen, akademi och näringsliv utveckla konkreta åtgärder för mer energieffektivisering.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att i samverkan med Business Region Göteborg, stadsmiljönämnden och regionala aktörer, bidra till att tillgången på publika snabbladdstationer för tunga transporter möter behovet.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med Renova AB och Göteborgs Hamn AB, utreda var och om CCS-anläggningar kan installeras.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolag, utreda möjlig kapacitet och identifiera lämpliga platser för installation av elbilsladdning genom belysningsnätet.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att utveckla Rosenlundsverket så snabbt som möjligt.

Bostäder

Övergripande ansvar

Förvaltnings AB Framtiden ska vara en strategisk aktör i syfte att stärka Göteborgs roll som regioncentrum och stadens utveckling genom att skapa nya bostäder och öka tempot i bostadsbyggande, erbjuda attraktiva boenden för olika typer av bostadskonsumenter, arbeta för ökad integration och välfärd i bostadsområdena och blanda staden.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Klustret ska bidra till att skapa en mer blandad stad.
- Klustret ska bidra till att öka tryggheten i stadens utsatta områden.
- Klustret ska bidra till att öka möjligheten för göteborgarna att göra bostadskarriär.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Framtidskoncernen måste få ner sin totala produktionskostnad för nyproduktion, så att billiga lägenheter byggs utan onödiga nedskrivningskostnader. Framtiden-koncernens nyproduktion av ännu fler hyresrätter i redan utsatta områden bör upphöra och områdena ska istället tillföras fler småhus, vilket andra kan bidra med. Behovet av nedskrivningar av nyproducerade lägenheter i de utsatta områdena drabbar allmännyttas befintliga hyresgäster som via hyran bidrar till finansieringen. Framtiden-koncernen ska fokusera på att åtgärda det eftersatta underhållet i befintligt bestånd. På detta sätt går mer av hyresgästernas hyror till underhåll av deras egna fastigheter. Tillsammans med reavinster från ombildningar kan denna mer affärsmässiga inriktning av bolaget leda till ökat medvärde för området och de boende. finns många privata aktörer.

Förvaltnings AB Framtiden behöver ta ett stort socialt ansvar i de områden där de verkar. För att förbättra integrationen vill vi satsa, stärka och utveckla de fem särskilt utsatta områdena som finns i Göteborg. Detta ska ske genom ombyggnation och förtätning med god tillgång till kommunikationer, välplanerade torg, levande markplan, grönområden och förbättrad arkitektonisk gestaltning för att bryta ensidig bebyggelse. Det behövs framförallt fler småhus och stadsradhus men även bostadsrätter och ägarlägenheter. Framtidens strategi för utveckling

av Göteborgs särskilt utsatta områden är betydelsefullt i det fortsatta arbetet att nå stadens ambition och mål att inte ha några särskilt utsatta områden. Delar av Gårdstensmodellen är ett bra exempel på hur man med gemensamma krafter kan förbättra områden med strukturella utmaningar.

För att vända utvecklingen i våra utsatta områden behöver staden svara på frågan hur vi bygger attraktiva förorter som fler människor vill flytta till istället för ifrån. Framtidskoncernen har genomfört ett omfattande forskningsprojekt som heter Värdeskapande stadsutveckling och visar på vilka stads kvalitéer som har betydelse för hög efterfrågan på bostäder och lokaler i Göteborg. Att bygga tätt, tillgängligt och med tillgång till både rekreation och urban verksamhet var några av de slutsatser som Framtiden kom fram till. Vidare betonas värdet av att blanda småhus med flerbostadshus och skapa finmaskigt gatunät.

Framtiden ska beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med Värdeskapande stadsutveckling i den framtida stadsplaneringen. Att bygga tätt, tillgängligt och med tillgång till både rekreation och urban verksamhet skapar en attraktiv stad. Det finns ett stort behov av att komplettera våra utsatta områden med småhus och ett finmaskigt gatunät. Förvaltnings AB Framtiden ska förtäta på egen mark för att få mer stadsliknande områden samt för att bygga ihop staden. Egnahemsbolaget ska främst bygga i de områden där bolaget bidrar till integration och social sammanhållning. I Biskopsgården genomförs för närvarande ett arbete för att omvandla området till trädgårdsstad. Ambitionen är att området ska omvandlas till en trygg och tätbebyggd stadsdel med god tillgång till kommunikationer, välplanerade torg, levande markplan, grönområden och bra blandning på villor, stadsradhus och lägenheter.

Vi vill i högre grad nyttja den mark och de tillgångar som staden förfogar över för att kunna finansiera investeringar för kommande generationer. Genom att i högre grad möjliggöra för boende att äga sin egen bostad genom nyproduktion och ombildningar så bidrar staden till såväl attraktivitet som välbefinnande för boende och för områden som helhet. En boendekarriär är samtidigt en bra väg vidare in i det svenska samhället. För att nå våra utsatta områden vill vi att de kommunala bolagen arbetar med åtgärder som mer utbildningsstöd och informationskampanjer. Fokus för moderbolaget och dotterbolagen ska ligga på våra utsatta områden. Lägenheter ur de kommunala bostadsbolagens bestånd ska omvandlas till bostadsrätter i områden där hyresrätter är dominerande och där de boende så önskar. Målsättningen är att ge det nödvändiga stöd som behövs för att fler ska kunna äga sitt eget boende. Att äga sin bostad, om man har möjlighet och viljan, ska vara en självklarhet. Det ska aldrig vara tvingande, men möjligheten till ägande ska finnas. Göteborg ligger i topp, i hela Sverige, när det gäller antalet hyresrätter i procent av totala beståndet bostäder. Vi har under en längre tid varit drivande i frihetsfrågan kring ombildningar.

För att stärka tryggheten i bostadsområden samt på gator och torg ska trygghetsvårdar och trygghetsvakter användas där behov finns. Göteborgarna ska kunna röra sig och färdas tryggt. Staden ska därför i samverkan med regionen utveckla åtgärder för att göteborgarna ska uppleva det som tryggt att färdas med spårvagn och buss till och från sina hem. Trygga miljöer är ett måste för en attraktiv och trygg stad. Otrygga miljöer behöver omgestaltas fysiskt. En omfattande medborgardialog ska genomföras lokalt för att identifiera otrygga platser. Belysningsprogram är viktigt för att åstadkomma liv och rörelse i gaturummet, för att lysa upp vackra byggnader och för att skapa trygghet. God skötsel av den offentliga miljön minskar förstörelse och vandalism samt i förlängningen annan brottslighet. Ett särskilt fokus ska läggas på utsatta områden och klottersanering.

Framtiden ska fortsätta arbeta för att minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i nyproduktion, ombyggnation samt förvaltning. Koncernen ska därför aktivt arbeta för att minska energianvändningen.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, att fortsätta arbetet med att ombilda lägenheter inom allmännyttan till bostadsrätter eller ägarlägenheter under år 2023.

Samtliga bostadsbolag får i uppdrag att fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista senast 2025.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att fortsätta sitt arbete med strategin för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden. I arbetet är det viktigt att säkerställa varierade upplåtelseformer, särskilt där hyresrätten är dominerande.

Framtiden AB får i uppdrag, i samverkan med övriga berörda kommunala bolag och nämnder, att proaktivt fortsätta arbetet med ombildningar i staden – och då med särskilt fokus på våra utsatta områden.

Lokaler

Övergripande ansvar

Higab AB är stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet och utgör moderbolag för bolagen som ingår i lokalklustret och ska som sådant leda och samordna arbetet inom den egna koncernen.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en trygg och välskött stad.
- Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat.
- Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.
- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har långsiktig och kostnadseffektiv förvaltning av special- och strategiska fastigheter.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten samt främja mindre företagsbehov av lokaler. Bolagen inom klustret har en diversifierad verksamhet. Arbetet med att uppnå synergier mellan bolagen måste fortsätta. Detta ställer höga krav på att respektive bolag fokuserar på sitt grunduppdrag. Lika viktigt är att vara en konstruktiv och serviceinriktad hyresvärd.

Higab AB har ett omfattande fastighetsbestånd och förvaltar en total yta på av cirka 660 000 kvadratmeter, vilket gör bolaget till en av stadens större aktörer på området. Bolaget har även ett omfattande ägarskap av stora fastigheter och områden, varav endast några har utvecklats till sin fulla potential. Delar av beståndet har tillåtits att förfalla och flera stora projekt har stått still eller skapat osäkerhet under pandemin. Beståndet är genomgående mycket lågt värderat, till långt mindre än hälften av ett rimligt marknadsvärde. Det gör också att bolagets verkliga avkastning är låg. En extern värdering av bolaget och dess fastighetsinnehav ska genomföras, vilket sedan leder fram till en process där

försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs. I värderingen ligger även att kategorisera beståndet i fastigheter för kommunala behov, fastigheter för föreningsliv och kulturverksamhet, kommersiella fastigheter samt fastigheter som förvaltas för ett kulturhistoriskt värde. Fastighetsutveckling, förvaltning och affärsmodeller bör utvecklas på olika sätt för de olika kategorierna. På sikt kan ökad avkastning nås genom affärsmässiga investeringar. Inga projekt bör leda till omfattande nedskrivningar.

Det trygghetsskapande arbetet ska prioriteras och i det arbetet ska Higab AB samt bolagen som ingår i lokalklustret säkerställa att fastigheter är fria från kriminalitet. Higab ska vara aktiv i arbetet som nu sker kring konceptet *Tryggt, säkert och trivsamt 2030* utifrån tidigare uppdrag kring samordning med andra fastighetsägare och polismyndigheten om att öka tryggheten kring otrygga fastigheter och områden.

För att främja lokala näringsidkare ska Higab AB arbeta med kontraktsskrivning, inklusive åtgärder, i trygghetssyfte för att stötta företagare samt införa kameraövervakning i lokalerna vid uthyrning av lokaler.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Higab AB får i uppdrag att i de fall det är lämpligt i trygghetssyfte i kontrakten med företag som hyr bolagets lokaler införa kameraövervakning.

Higab AB får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden.

Higab AB får i uppdrag att genomföra en extern värdering av bolaget, vilket ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs.

Näringsliv

Övergripande ansvar

Business Region Göteborg AB (BRG) är moderbolag i klustret, som i övrigt består av ett antal bolag där BRG har minoritetsägarande. BRG ska arbeta för att skapa förutsättningar för hela regionens näringsliv genom att bistå med kunskap, kontakter och arenor för samverkan mellan akademi, näringsliv och det offentliga. BRG ska arbeta för att stärka näringslivsutvecklingen i Göteborg och Göteborgsregionen. Detta ska ske i nära samarbete med Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR).

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborg har bäst företagsklimat av storstadsregionerna.
- Göteborg är en företags- och tillväxtvänlig stad med ett diversifierat näringsliv.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg fortsätter vara attraktivt för större strategiska investeringar och etableringar. Förutom bidraget till nya direkta och indirekta jobb driver dessa etableringar fram trycket på omställning och utveckling som ger ett stort avtryck inom många områden, inte minst inom elektrifieringsfrågorna. En stor etablering som batterifabriken bidrar förutom till direkta jobb även indirekt till ytterligare sysselsättningstillfällen hos underleverantörer och ökad efterfrågan inom handel och service. Spinoff-effekterna kommer att leda till fler företag som söker sig till Göteborg, underleverantörer, byggföretag etc. som söker etableringshjälp och stöd. Alla etableringar bidrar till det övergripande målet om en stark tillväxtregion och som lägger grunden till en stark välfärd. Styrelsen har i detta en viktig uppgift att fortsätta stötta och underlätta för näringsliv och företagande, i en orolig omvärld.

De goda initiativ som startats upp under 2021–2022 innefattar stöd till entreprenörer och företag inom tech, stöd för omställning i små- och medelstora företag, plattform för hållbart byggande och återbruk samt testbäddssamarbeten av framtidens transportsystem. Sysselsättningen i regionen har ökat rekordartat

det senaste året. BRG ska fortsatt stödja små- och medelstora företag genom att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt vilket bidrar till förnyelse och omställning.

Det är viktigt att bolaget arbetar proaktivt med trygghetsskapande åtgärder för företagen i Göteborg. Det arbetet bygger på bred samverkan över mandatperioden för att åstadkomma en förbättring.

Arbetslösheten minskar och de mer traditionella utmaningarna så som kompetensbrist och kompetensomställning kommer vara allt mer betydande framöver. Bristen på arbetskraft med rätt erfarenhet, liksom höjda priser och leveranssvårigheter blir allt tydligare.

Attityderna från stadens politiker och tjänstemän till företagande och innovationer ska fortsätta att bli mer positiva. Ett starkt företagsklimat är helt avgörande för en fungerande välfärd med kvalitet. Nystartskvarter, entreprenörshus och science parks skapar förutsättningar för nytänkande och tillväxt. Dessa behöver fortsätta att utvecklas.

De senaste åren har näringsidkare i innerstaden tampats med olika problem. Den omställning som sker inom handeln medför en hög förändringstakt och många näringsidkare ser över och ställer om sin affärsmodell utifrån nya köpmönster och krav på ökad hållbarhet. Initiativ för att underlätta omställningen genom affärsutvecklande insatser bör fortsätta för att de små och medelstora företagen ska vara konkurrenskraftiga och få tag på rätt arbetskraft. Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program tydliggör och stärker stadens samlade arbete gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för företagande med sikte på 2035. Programmets ambition är att minst 120 000 nya jobb ska skapas inom regionen. Näringslivsklustret är enligt ägardirektivet ansvarigt för stadens näringslivsstrategiska arbete och erhåller såväl kommunbidrag som concernbidrag för arbetet.

Inom näringslivsklustret ska fokus ligga på företags-, kluster- och innovationsutveckling, samt etableringar och investeringar. Utvecklingen av hållbara teknologier och affärsmodeller ska främjas. Det gäller särskilt etablering av internationellt ledande forsknings- och utvecklingsintensiva företag i regionen.

Därtill är det näringslivsklustrets uppgift att på en övergripande nivå samordna och marknadsföra staden och Göteborgsregionen ur ett näringslivsutvecklande perspektiv, såväl regionalt, nationellt som internationellt. Större etableringar och förfrågningar skall samordnas av BRG.

En stor del av framtidens tillväxt kommer att ske inom innovativa sektorer och inte minst tech-branschen. För att Göteborg ska klara av framtidens globala konkurrens behövs förutsättningar för nya företag att starta och växa. Göteborg har goda förutsättningar för en växande techindustri, exempelvis mot bakgrund

av att fordonssektorn alltmer övergår till att utveckla mjukvara och får en ökad tyngdpunkt på hållbarhetsfrågor. Det finns också starka förutsättningar för växande sektorer inom medicinteknik och life science tack vare den forskning som bedrivs på Sahlgrenska Academy och Chalmers samt stadens science parks.

I kölvattnet av industrins omställning och den allt starkare konjunkturen finns enorma möjligheter för lokala techbolag att utveckla morgondagens lösningar tillsammans med stora, världsledande företag. bolaget har tagit fram en strategi för att stärka techbolagen i Göteborg. Fokusområden innefattar mötesplatser, kapitalanskaffning samt talangattraktion och varumärke. Business Region Göteborg har i uppdrag att särskilt satsa på stärkt företagsklimat för nystartade företag inom innovativa sektorer. Utifrån industrins omställning och den allt starkare konjunkturen finns goda möjligheter för techbolag att utveckla morgondagens lösningar tillsammans med stora, världsledande kunder. The Yard kompletterar befintliga miljöer för techbolagen som MobilityXlab och The Game Incubator. Tillväxt i små och nya företag är en viktig källa till jobbtillväxt i samhällsekonomin. Under 2021 och starten av 2022 gjordes riktade insatser mot handel och besöksnäring: 600 företag i centrum besöktes och 321 företag nyttjade affärsrådgivningen för att skapa förutsättningar för omställning, fyra nätverk med 40 företag startades upp. Under 2023 ska än fler insatser och aktiviteter genomföras med en högre målsättning.

I stadens arbete med att motverka osund konkurrens är kartläggningen över vilka verksamheter som konkurrerar med det privata näringslivet ett första steg i detta arbete som behöver fortsätta.

Business Region Göteborg har i uppdrag att inrätta en anmälningsrutin där näringsidkare via Business Region Göteborgs hemsida kan anmäla om man upplever att kommunens verksamheter bidrar till osund konkurrens. Information om anmälningsrutinen bör även finnas på Göteborgs Stads hemsida, med tydlig hänvisning till anmälningsrutinen. Det är ett bra sätt att fånga upp tveksamheter och göra staden lyhörd för frågan.

I Gothenburg Green City Zone fortsätter staden samverka med näringsliv och akademi för att lösa ett fossilfritt transportsystem i städer. Flertalet av de initiativ som nu sker i bred samverkan såväl driver på utvecklingen som möjliggör lösningar på samhällsutmaningar. För att lösa uppgifter måste både storskaliga logistiksamarbeten som minskar antalet fordon på vägarna skapas, smart kollektivtrafik, nya innovationer och mikromobilitet öka och det som är kvar elektrifieras. För att industrin i Göteborg ska kunna vara konkurrenskraftig på den globala marknaden och möta klimatomställningen krävs att tillgång till el säkerställs. Inte minst mot bakgrund av en ökad elektrifiering som är avgörande för att möta klimatmålen samt en växande storstads utmaningar avseende transporter. Tillsammans med näringslivet och andra parter behöver

elektrifieringsfrågorna lyftas på agendan.

Göteborgs Stads elektrifieringsplan banar väg för det som krävs för att staden ska lyckas i sina ambitioner kring elektrifieringen av transportsystemen. Styrelsen blir ansvarig för att samordna arbetet med berörda nämnder och styrelser för att skapa förutsättningar för framdrift genom konkreta handlingsplaner för att till exempel möta förväntningar, marknadsutvecklingen och ta vara på möjligheterna inom området. För att klara kommande etableringar samt elektrifieringen av stadens olika verksamheter krävs en nära dubblering av överföringskapaciteten av eleffekt in till Göteborg från överliggande elnät. Det överliggande elnätet till Göteborg levereras i huvudsak av det regionala nätet som för Göteborgs del ägs av Vattenfall och Ellevio samt stamnätet på nationell nivå av Svenska Kraftnät.

För att klara av en ökad leverans av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av överliggande nät som i normalfallet kräver tillstånd och byggnation med långa ledtider från start till klar anläggning. Göteborg behöver därför en utbyggnad av elnätet för att klara framtida utmaningar, inte minst omhändertagande av CO₂-utsläpp från befintlig energiproduktion och trafik. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industrin samt hamnens och sjöfartens elektrifiering. Business Region Göteborg får därför i uppdrag att, tillsammans med Göteborg Energi, arbeta för att påverka staten att utöka elnätkapaciteten i Göteborg.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Business Region Göteborg får i uppdrag att intensifiera bolagets ordinarie arbete med att främja och samordna nya etableringar, för att skapa sysselsättningstillväxt, vilket ska ske i samverkan med berörda nämnder och andra relevanta aktörer inom staden.

Business Region Göteborg får i uppdrag att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt för små- och medelstora företag som bidrar till förnyelse och omställning med fokus på marknadsutveckling, förändrade affärsmodeller, digitalisering och hållbarhet.

Business Region Göteborg får i uppdrag att samordna lokala överenskommelser med näringslivet och berörda nämnder och styrelser i syfte att skapa jobb i utsatta områden och för att öka tryggheten för näringsidkare i staden.

Business Region Göteborg får i uppdrag att, tillsammans med Göteborg Energi, arbeta för att påverka staten att utöka elnätkapaciteten i Göteborg.

Business Region Göteborg och Higab ska i samverkan med övriga privata och offentliga aktörer arbeta för att utveckla Gamlestaden som ett entreprenörskvarter för nya och innovativa företag.

Business Region Göteborg får i uppdrag att särskilt satsa på stärkt företagsklimat för nystartade företag inom innovativa sektorer.

Business Region Göteborg får i uppdrag att inrätta en anmälningsrutin där näringsidkare kan anmäla om man upplever att kommunens verksamheter bidrar till osund konkurrens.

Business Region Göteborg får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning att tydliggöra entreprenörskap och företagande som en väg till självförsörjning samt utveckla entreprenörskapskvarteret i Gamlestaden för att skapa förutsättningar för fler växande företag.

Kollektivtrafik

Övergripande ansvar

Bolagsklustret ska tillgodose stadens behov av en effektiv, miljö och kvalitetsmässig kollektivtrafik samt där till hörande tjänster och produkter inom trafikområdet.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Kollektivtrafikens andel som transportmedel har ökat.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Det är Västra Götalandsregionen som är huvudman för kollektivtrafik i Göteborg och Västra Götaland. Göteborg har även ett stort ansvar för att kollektivtrafiken håller god standard och är ett attraktivt transportmedel. En väl fungerande kollektivtrafik är av stor vikt för att skapa en effektiv attraktiv samt en hållbar och nära stad.

Hamn

Övergripande ansvar

Göteborgs Hamn AB ska utgöra det självklara godsnavet för sjötransporter i Skandinavien och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i Göteborg. Hamnen ska ha en ledande roll i utvecklingen av Göteborgsregionen som ett nationellt logistiskt centrum.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.
- Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborgs hamn är det hållbara och självklara godsnavet i Skandinavien.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Detta innebär att hamnen ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens verksamheter, mark, fastigheter och vattenområden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv.

Hamnen verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Den svenska industrin efterfrågar fler direktanlöp, destinationer och ökad frekvens för att få lönsamhet i sina svenska investeringar. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att bibehålla och vidareutveckla rollen som ett attraktivt godsnav och corehamn i den internationella konkurrensen.

Hamnens roll som ledande export- och importhamn ska stärkas. I nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter ska bolaget verka för långsiktigt hållbara infrastruktur- och logistiklösningar samt transporter på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Ur ett långsiktigt perspektiv ska mark- och vattenområden för hamnverksamhetens eget behov förvaltas och utvecklas. Utvecklingen ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet. System för att minska lokal miljöpåverkan från den tunga trafiken till och från hamnen ska utvecklas. Göteborgs Hamn och Rotterdams Hamn har under hösten 2022 skrivit under ett samförståndsavtal för förverkligandet av en grön korridor för hållbar långsiktig sjöfart mellan de

två hamnarna. Avtalet kommer att stärka hamnarnas pågående samarbete kring koldioxidreduktion, digitalisering och avsevärt bidra till målen i Parisavtalet.

Göteborgs hamn är den enda svenska hamn som kan ta emot de största, oceangående containerfartygen. Med det nuvarande farledsdjupet begränsas hur mycket last som fartygen kan komma in med. Den planerade farledsfördjupningen i hamnen är helt nödvändig, både för att hantera den nuvarande trafiken och för att kunna ta emot nästa generations fartyg.

Hamnen har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik godshamns- och energihamnsverksamhet. Ansvar för drift av Ro/Ro, bil och containerterminalerna är reglerat i koncessionsavtal med externa operatörer på uppdrag av Hamnen där Hamnen skall utöva insyn, kontroll samt strategisk styrning. I Energihamnen har bolaget ett samordningsansvar samt driftansvar för verksamheten. Avtal med operatörer som nyttjar bolagets mark och infrastruktur ska medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistiktjänster och möjliggöra fortsatt tillväxt.

Bolaget ska tillhandahålla kajplatser för kryssningsfartyg och därigenom bidra till turismens och besöksnäringens utveckling i staden. I dag har staden många kajlägen som inte underhålls eller ställs till förfogande. Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder även utreda ett ändamålsenligt ägar- och förvaltarskap av Göteborgs kajlägen. Göteborgs Hamn AB och Stena Line har undertecknat ett inriktningsavtal som innebär att bolagen ska arbeta för att finna en ny placering av färjerederiets terminaler och hamnverksamhet i Arendal. Bolaget ska säkerställa att infrastrukturen till och från staden in till Skandinavien används på ett optimalt sätt där vattenvägen nyttjas i allt större utsträckning. Målsättningen är att både kunna befästa Göteborg som ett hållbart godsnav och främja den ömsesidiga visionen om hållbar sjöfart och hamnhantering.

Turism, kultur och evenemang

Övergripande ansvar

Göteborg & Co ska stärka och utveckla besöksnäringen inom Göteborg och Göteborgsregionen när det kommer till turism, möten, evenemang och kultur. Arbetet ska ske genom att kontinuerligt driva destinationsutveckling och marknadsföring samt utgöra en samverkansplattform för näringens olika aktörer. Bolaget är även ansvarigt för att marknadsföra staden som destination, såväl nationellt som internationellt.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en levande kultur-, idrott- och evenemangsstad för både boende och besökare.
- Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål året runt.
- Fler upptäcker och besöker Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Hela Göteborg växer av att det kommer hit besökare. Det skapar jobb och arbetstillfällen och bidrar till att göra Göteborg till en ännu bättre stad att leva och verka i. I dag får många sitt första jobb inom handel, hotell, restaurang och annan service, vilket möjliggör för många att få in en fot på arbetsmarknaden och skapar bättre förutsättningar för en god sysselsättning.

För att Göteborg ska utvecklas som besöksmål krävs att staden erbjuder en levande och attraktiv stadskärna, men även ett varierat utbud aktiviteter och besöksmål i hela staden som möter människors olika behov och intressen. Klustret ska ha fortsatt fokus på Göteborg som ett hållbart destinationsmål som är välkomnande och inkluderande, miljö- och klimatsmart och har ett växande, välmående och ansvarstagande näringsliv och lokalsamhälle. De prioriterade hållbarhetsområden som finns framtagna ska därför prägla klustrets verksamhet. Göteborg ska fortsätta upplevas som en vänlig, mänsklig och öppen stad. Ett utbud av aktiviteter och upplevelser som är brett och tillgängligt året runt är i detta arbete en viktig del.

Staden har en lång tradition av att arrangera evenemang av olika slag. Ambition är att utveckla och vårda Göteborgs återkommande, ofta årliga, evenemang

samt att stå värd för evenemang och möten med stort internationellt genomslag. Stadens destinationsutvecklingsprogram beskriver hur staden ska arbeta med strategiska destinations och besöksnäringens frågor på ett konkret, långsiktigt och målinriktat sätt. Det internationella och nationella årligen återkommande kultur- och idrottsevenemangen är en central del i Göteborgs attraktivitet och utgör en motor för destinationens besöksnäring. Nyttjande av stadsrummet är för många arrangörer avgörande för evenemangens utveckling. Därför behövs långsiktiga hållbara finansieringslösningar, att samverkansformerna för hållbar destinationsutveckling fortsätter att utvecklas, att nya trender inom besöksnäringen möts, en fungerande stadsplanering som beaktar näringens behov samt ett gynnsamt näringslivsklimat och kompetensförsörjning. I detta arbete behöver styrelsen en nära samverkan med Business Region Göteborg samt berörda nämnder.

Näringen har även en avgörande roll för stadens attraktivitet. I dag är konkurrensen mellan olika städer och regioner hård och det samlade utbudet stort. Detta innebär att staden behöver ligga i framkant och framhäva det som är unikt för Göteborg. Särskilda insatser ska göras för att stärka besöksnäringen under lågsäsong. Detta kräver ett nära samarbete med olika aktörer.

De evenemang som attraheras till staden och som arrangeras i egen regi måste vara kostnadseffektiva och relevanta. En väg att gå i detta är att utöka kontakten med andra aktörer inom näringsliv och akademi.

Göteborg & Co ansvarar fortsatt för stadens 400-årsjubileum som kommer genomföras 2023 och medel avsätts för detta i budgeten.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg & Co får i uppdrag att förverkliga och implementera kommunfullmäktiges destinationsutvecklingsprogram.

Göteborg & Co får i fortsatt uppdrag att leda arbetet med stadens 400-årsjubileum.

Göteborg & Co får i uppdrag att se över möjligheterna att köpa biljetter kontant vid en av stadens kulturinstitutioner.

Interna bolag

Gruppen Interna bolag består av verksamheter som är helägda av Göteborgs Stadshus AB och där alla har en i huvudsak specialist- och stödjande funktion för hela Göteborgs Stad. Försäkrings AB Göta Lejon (Göta Lejon) är stadens interna försäkringsbolag, med fokus på tillgångar och verksamheter. Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) levererar miljöriktiga fordon och transportlösningar för Göteborgs Stad samt hanterar operationella/ finansiella lösningar/ leasing för stadens förvaltningar och bolag.

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.

Kommunfullmäktiges inriktning förde interna bolagen

De interna bolagen ska leverera hög service till stadens övriga verksamheter och skapa största möjliga nytta för göteborgarna.

Under pandemin har GSL utvecklat en förmåga i att hantera kriser genom organisering, övning och praktisk hantering. Det är angeläget att denna förmåga utvecklas ännu mer genom samarbete inom staden. Det är därför angeläget att växla upp arbetet med beredskap i samverkan med stadens nämnder och bolag för att kunna hantera framtida kriser.

Boplats Göteborg AB

Övergripande ansvar

Bolaget ska informera om bostadsmarknaden och fungera som en marknadsplats för bostäder

Övergripande verksamhetsmål

- Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit.

Kommunfullmäktiges inriktning för Boplats Göteborg AB

Boplats Göteborg ska vara en marknadsplats för information och förmedling av bostäder i Göteborg. Under senare år har fastighetsägare valt att frångå förmedling via Boplats.

Ekonomisk sammanställning 2023–2025

Resultaträkning	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	10 151 000	10 375 600	10 603 000
Realisationsvinster	700 000	700 000	600 000
Verksamhetens kostnader	-47 366 000	-48 166 600	-48 402 600
Avskrivningar	-2 250 000	-2 450 000	-2 650 000
Verksamhetens nettokostnader	-38 765 000	-39 541 000	-39 849 600
Skatteintäkter	34 260 000	35 788 000	37 422 000
Generella statsbidrag och utjämning	3 858 000	4 064 000	3 949 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-53 000	-105 000	-166 000
Utdelning	700 000	500 000	150 000
Årets resultat	0	706 000	1 505 400

Balanskravsutredning	2023	2024	2025
Årets resultat (ovan)	0	706 000	1 505 400
Avgår samtliga realisationsvinster	-700 000	-700 000	-600 000
Årets balanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	-700 000	6 000	905 400
Medel till resultatutjämningsreserv			
Medel från resultatutjämningsreserv	700 000		
Årets balanskravsresultat	0	6 000	905 400

Resultatutjämningsreserv	2023	2024	2025
Ingående balans	5 613 000	4 913 000	4 913 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	-700 000	0	0
Utgående balans	4 913 000	4 913 000	4 913 000

Balansräkning	2023	2024	2025
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	100 881 606	110 347 359	120 857 575
varav materiella	50 726 606	56 533 359	62 729 575
varav finansiella	50 155 000	53 814 000	58 128 000
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	113 381 606	122 847 359	133 357 575
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	34 667 000	35 373 000	36 878 400
varav årets resultat	0	706 000	1 505 400
varav resultatutjämningsreserv	4 913 000	4 913 000	4 913 000
Avsättningar	5 500 000	6 000 000	6 500 000
Långfristiga skulder	51 214 606	58 474 359	65 979 174
Kortfristiga skulder	22 000 000	23 000 000	24 000 000
Summa skulder	73 214 606	81 474 359	89 979 174
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	113 381 606	122 847 359	133 357 575

Kassaflödesanalys	2023	2024	2025
Löpande verksamhet			
Årets resultat	0	706 000	1 505 400
Ej likviditetspåverkande poster	2 350 000	2 550 000	2 750 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 350 000	3 256 000	4 255 400
Investering			
Investeringar (netto)	-6 351 606	-7 856 754	-8 446 215
Förändring likvida medel investering	-6 351 606	-7 856 754	-8 446 215
Finansiering			
Nyupplåning	7 656 606	8 259 754	8 504 815
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-3 655 000	-3 659 000	-4 314 000
Delsumma finansiering	4 001 606	4 600 754	4 190 815
Årets kassaflöde	0	0	0

Verksamhetens kostnader nämnder

Kommunbidrag nämnder	2023	2024	2025
Arkivnämnden	24 120	24 600	24 600
Exploateringsnämnden	124 600	154 800	177 110
Förskolenämnden	4 702 560	4 769 190	4 855 490
Grundskolenämnden	9 344 470	9 507 840	9 664 440
Idrotts- och föreningsnämnden	631 600	669 020	696 820
Kommunledningen	390 510	396 150	402 120
Kretslopp- och vattennämnden	0	0	0
Kulturnämnden	648 190	657 640	687 630
Miljö- och klimatinämnden	109 650	102 220	123 890
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	745 800	746 080	777 580
Nämnden för funktionsstöd	5 085 720	5 315 790	5 542 870
Nämnden för inköp och upphandling	8 000	8 000	8 000
Nämnden för Intraservice	36 700	37 260	57 860
Nämnden för demokrati och medborgarservice	93 190	94 450	115 870
Stadsbyggnadsnämnden	249 540	248 100	271 840
Stadsfastighetsnämnden	0	0	0
Stadsmiljönämnden	1 724 450	1 752 130	1 803 530
Socialnämnd Nordost	1 703 740	1 705 330	1 752 110
Socialnämnd Centrum	1 254 880	1 265 160	1 298 880
Socialnämnd Sydväst	772 600	778 650	806 900
Socialnämnd Hisingen	1 209 140	1 212 970	1 250 160
Utbildningsnämnden	2 402 180	2 516 990	2 634 270
Valnämnden	12 610	12 790	13 300
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	6 208 880	6 380 200	6 602 640

Business Region Göteborg AB	31 060	31 530	31 530
Bostadsanpassningar transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	125 660	131 000	146 000
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200	29 200	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	32 940	33 340	33 340
Summa ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	310 980	317 670	332 670
TOTALT Kommunbidrag nämnder	37 769 989	38 648 430	39 875 980

Investeringar nämnder

Investeringar nämnder (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025	2021 –2025
Idrotts- och föreningsnämnden	292	460	610	1 082	1 078	3 522
<i>varav reinvestering</i>	<i>134</i>	<i>193</i>	<i>121</i>	<i>208</i>	<i>224</i>	<i>880</i>
Kretslopp-och vattennämnden						
Vatten- och avlopp	620	756	957	1 361	1 537	5 231
<i>varav reinvestering</i>	<i>163</i>	<i>120</i>	<i>186</i>	<i>271</i>	<i>322</i>	<i>1 062</i>
Avfall	3	9	29	98	136	275
<i>varav reinvestering</i>	<i>-1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>5</i>
Skyfall	0	10	20	30	40	100
<i>Varav reinvestering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tekniskt vatten	0	0	250	250	0	500
<i>Varav reinvestering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Investeringar netto Kretslopp och vattennämnden	623	775	1 256	1 739	1 713	6 106
Stadsfastighetsnämnden	1 987	2 556	2 645	3 049	3 392	13 629
<i>varav reinvestering</i>	<i>529</i>	<i>937</i>	<i>915</i>	<i>1 071</i>	<i>1 164</i>	<i>4 616</i>
Exploateringsnämnden	512	682	788	916	1 052	3 949
<i>varav reinvestering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Stadsmiljönämnden	587	989	1 018	966	1 101	4 662
<i>varav reinvestering</i>	<i>425</i>	<i>615</i>	<i>527</i>	<i>531</i>	<i>536</i>	<i>2 634</i>
Kommuncentrala poster (krisberedskap)	0	0	35	105	110	250
<i>varav reinvestering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totalt kommunen	4 001	5 462	6 352	7 857	8 446	32 118

Kommuncentrala poster

Kommuncentrala kostnader	2023
Beredskap för särskilda ändamål	
Beredskap för nämndernas användning av eget kapital	100 000
Försörjningsstöd extra beredskap	50 000
Beredskap för välfärdens kärna	175 000
Beredskap ökade kostnader justeringar enligt finansieringsprincipen	50 300
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	
Revisorskollegiet (OBS! budgetberedning görs av KF presidie)	38 828
Indexering infrastrukturella avsättningar	4 300
Bidrag politiska partier	32 270
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Johanneberg science park (aktieägartillskott)	2 000
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	62 960
Nordic Safe Cities - trygg digital stad	1 640
Räddningstjänsten brandvatten	4 180
Medlemsavgift Räddningstjänsten	381 600
Pensioner räddningstjänsten	101 200
Batterifabrik	2 500
Batterifabrik medfinansiering utbildningsinsatser	22 500
Stärkt klimatanpassning	10 000
Jubileumsplanen Göteborg 400 år	70 000
Samordningsförbundet	16 485
Pensionskostnader	3 530 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-2 220 000
Evakuerings- och omställningskostnader	100 000
Göteborg Filmstudios	1 000
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	10 000
Evenemangsområdet	10 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2023
Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co	
Jubileumsplanen Göteborg 400 år (GBG & Co)	10 000
Medel som hanteras genom beslut av Miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Personal-/kompetensförsörjning	18 000
Näringslivsfrämjande åtgärder (15 mnkr)	
Avropas Göteborg & Co	8 000
Avropas BRG	6 000
Citysamverkan	1 000
Trygghetspaket (150 mnkr)	
LOV 3 områden (Avropas kommunstyrelsen)	50 000
Klottersanering (Avropas Stadsmiljönämnden)	10 000
Lokala trygghetsöverenskommelser med näringslivet (avropas kommunstyrelsen)	5 000
Förstärkt kamerabevakning och belysning (Avropas Stadsmiljönämnden)	5 000
Uppsökarverksamheten (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	10 000
Förebyggande trygghetsarbete i Socialnämnderna (Avropas genom gemensamt beslut i socialnämnderna)	50 000
Avhopparverksamheten (Avropas socialnämnd Centrum)	10 000
Förstärkning av Kunskapscentrum för organiserad brottslighet (Avropas kommunstyrelsen)	5 000
Trygghetscentral (Avropas kommunstyrelsen)	5 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2023
Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	5 000
Utökad skattefinansiering för kretslopp och vattennämndens skyfallsarbete	5 500
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Kapitalkostnader Skyfall	600
Medel som hanteras genom beslut av Stadsmiljönämnden som fördelar medel mellan berörda nämnder	
Enkelt avhjälpta hinder	20 000
Medel som avropas genom beslut i utbildningsnämnden, grundskolenämnden och stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	31 000
Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnd centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000
Medel som hanteras genom beslut av Exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	2 846 011

MODERATERNA

Otterhällegatan 2
411 18 Göteborg
031-17 46 90
info@moderatvg.se
moderatgbg.se
Instagram: @moderatgbg

DEMOKRATERNA

Torggatan 11
411 05 Göteborg
070-536 85 60
info@demokraterna.se
demokraterna.se
Instagram:
@demokraterna

LIBERALERNA

Nedre Kvarnbergsgatan 7
411 05 Göteborg
010-70 800 70
goteborg@liberalerna.se
goteborg.liberalerna.se
Instagram: @liberalerna.gbg

KRISTDEMOKRATERNA

Drottninggatan 30
411 14 Göteborg
031-13 89 30
gbg@kristdemokraterna.se
wp.kristdemokraterna.se/
goteborg/
Instagram:
@kristdemokraternagbg